

PONDĚLÍ, 14. PROSINCE 2009

PŘEDSEDAJÍCÍ: pan BUZEK

Předseda

(Zasedání bylo zahájeno v 17:00)

1. Pokračování zasedání

Předseda. – Prohlašuji zasedání Evropského parlamentu, přerušené ve čtvrtek 26. listopadu 2009, za znovu zahájené.

2. Sdělení předsednictví

Předsedající. – Při zahájení posledního zasedání Evropského parlamentu v roce 2009 bych vám všem – kolegům poslancům – nejprve rád popřál vše nejlepší v nadcházejícím období Vánoc, v období svátku Chanuky, které již začalo, a též v novém roce. Jménem všech poslanců Evropského parlamentu bych rád vyjádřil podobně upřímné přání administrativě, všem, kteří přímo spolupracují s Parlamentem a pomáhají nám v naší práci.

Rád bych se také zmínil o útoku na italského premiéra Silvia Berlusconiho. Tento útok si zaslouží naše jednoznačné odsouzení. Tímto způsobem se politická diskuse vést nesmí. Včerejší incident se neměl stát. Doufáme, že pan Berlusconi bude moci brzy opustit nemocnici, a přejeme mu rychlé zotavení.

Dovolíte-li, rád bych také zmínil výročí, které je důležité pro mě osobně. Včera uplynulo 28 let ode dne, kdy komunistické úřady v Polsku vyhlásily stanné právo. Následkem toho přišlo o život téměř 100 lidí včetně devíti horníků, kteří byli zastřeleni během stávky v dole Wujek. Mnoho tisíc aktivistů z demokratické opozice bylo zadrženo, další tisíce lidí byly dokonce uvězněny. Cílem akce bylo zlomit a zničit odborový svaz Solidarita. Zmiňuji tyto události proto, že bych rád upozornil na to, jak hodně se Evropa v posledních dvou nebo třech desetiletích změnila, ale také na to, že bychom měli usilovat o mír a dodržování lidských práv na našem kontinentu i na celém světě.

Rád bych také využil této příležitosti, abych vám připomněl, že ve středu ve 12 hodin se bude konat slavnostní předávání Sacharovovy ceny za svobodu myšlení. V letošním roce byla cena udělena Ljudmila Alexejeva, Sergej Kovalev a Oleg Orlov, kteří zastupují ruské hnutí za lidská práva Memorial. Náš kontinent byl ve 20. století vystaven ohromnému utrpení, takže velmi dobře chápeme význam boje za lidská práva ve světě, a zejména na evropském kontinentu. Proto je pro nás tato událost obzvláště cenná.

Francesco Enrico Speroni, jménem skupiny EFD. – *(IT)* Pane předsedo, dámy a pánové, omlouvám se, pokud nehovořím v souladu s řádným postupem, ale chtěl jsem za sebe i za svoji skupinu vyjádřit solidaritu s premiérem Berlusconiho.

Předseda. – Hovořil jsem jménem celého Evropského parlamentu.

Gianni Pittella, jménem skupiny S&D. – *(IT)* Pane předsedo, dámy a pánové, společně s panem Sassolim a všemi členy Demokratické strany v rámci skupiny Pokrokové aliance socialistů a demokratů v Evropském parlamentu bych se rád připojil k vašemu vyjádření solidarity italskému premiérovi Silviu Berlusconiho a zdůraznil, že šlo o hanebný, nepřijatelný a neomluvitelný čin.

Jsme zarytými oponenty pana Berlusconiho, ale jsme političtí protivníci. Nevnímáme pana Berlusconiho, nebo kteréhokoli jiného oponenta, jako svého nepřitele. Neexistuje jiný způsob boje a dosažení vítězství než prostřednictvím politické a veřejné bitvy. Nedovolíme, aby někdo svedl živou politickou diskusi na nebezpečnou cestu nenávisti a násilí, což představuje první krok k autoritářským a protidemokratickým praktikám. Je správné, že tento Parlament znovu ukazuje svou vyrovnanost, respekt a demokratickou vyspělost.

Mario Mauro, jménem skupiny PPE. – *(IT)* Pane předsedo, dámy a pánové, také bych rád jménem svým i své skupiny neformálně vyjádřil srdečné díky, nejprve vám, kteří jste velmi trefně popsali, co se stalo, jako nedůstojné, ale ještě více, je-li to možné, chci za jejich slova poděkovat svým italským kolegům poslancům a zejména panu Pittellovi.

Nechci se pouštět do jakékoli politické spekulace. To, co se stalo, nás mohlo zavést téměř na pokraj propasti, takže jedině jednohlasné prohlášení Parlamentu nás může provést touto obtížnou dobou. Proto děkuji Parlamentu a děkuji Evropě za jejich přínos pro život a demokratický vývoj v Itálii.

3. Schválení zápisu z předchozího zasedání: viz zápis

4. Žádost o zbavení poslanecké imunity: viz zápis

5. Členství ve výborech a delegacích: viz zápis

6. Výklad jednacího řádu: viz zápis

7. Texty dohod dodané Radou: viz zápis

8. Předložení dokumentů: viz zápis

9. Otázky k ústnímu zodpovězení a písemná prohlášení (předložení): viz zápis

10. Převody prostředků: viz zápis

11. Petice: viz zápis

12. Plán práce

Předseda. – Konečná verze návrhu pořadu jednání, jak ji vypracovala Konference předsedů na své schůzi 10. prosince v souladu s článkem 137 jednacího řádu, byla rozeslána. Byly navrženy následující změny:

Pondělí – beze změn

Úterý

Obdržel jsem žádost ze strany skupiny Evropa svobody a demokracie ohledně začlenění ústní otázky Komisi o zásadě subsidiarity. Byla to písemná žádost podaná předsednictvu Evropského parlamentu. Rád bych požádal zástupce skupiny EFD, aby k tomu něco řekl.

Francesco Enrico Speroni, jménem skupiny EFD. – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, požádali jsme o zařazení této otázky na pořad jednání, protože jsme přesvědčeni, že Parlament by měl dostat odpověď v tak závažné záležitosti, a proto žádáme o tuto změnu v pořadu jednání.

(Parlament žádosti vyhověl)

Předseda. – Dámy a pánové, tato otázka bude tedy zařazena na pořad jednání jako poslední bod pro čtvrtek večer. Lhůta pro předkládání návrhů usnesení je úterý 15. prosince 10:00 a lhůta pro předkládání návrhů společných usnesení a pozměňovacích návrhů je středa 16. prosince 10:00. Hlasování se bude konat ve čtvrtek. To je tedy poslední bod zítra, návrhy usnesení ve středu a hlasování ve čtvrtek.

Hannes Swoboda, jménem skupiny S&D. – (DE) Pane předsedo, jestli jsme to správně pochopili, hovořil jste o usnesení v souvislosti s návrhem, který byl zpočátku předložen. Nedohodli jsme se však výslovně, zda má vzniknout usnesení, či nikoliv.

Předseda. – To je pravda. Požadavek byl předložen spolu s usnesením.

Středa – beze změn

Čtvrtek

Má někdo poznámky ke čtvrtku?

Fiorello Provera, jménem skupiny EFD. – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, na čtvrtek je na programu několik naléhavých záležitostí. Jako třetí z těchto naléhavých věcí máme probírat situaci Ázerbájdžánu. Média, včetně západních, informovala o potyčce na veřejnosti, které se účastnili dva mladí bloggeři a další dva lidé. Došlo k zatčení a byl vynesen rozsudek a já jsem přesvědčen, že podívat se na tuto záležitost podrobněji a zjistit, jestli vše proběhlo v souladu se zákonem, je jediné správné.

Zároveň však v nedávných dnech došlo k nesmírně závažným událostem na Filipínách: 57 lidí v konvoji stoupenců prezidentského kandidáta bylo povražděno ozbrojenou skupinou, která zneužila revoluční situace, aby pozvedla zbraně proti vládě, což vedlo až k tomu, že na Filipínách bylo vyhlášeno stanné právo.

Proto bych vás rád požádal, dámy a pánové, aby jako třetí položka na pořadu dne ve čtvrtek byla místo „ázerbájdžánské otázky“ zařazena situace na Filipínách. Je zde zjevný rozdíl mezi závažností toho, co se stalo v Ázerbájdžánu, a tím...

(Předseda řečníka přerušil)

(Parlament žádost zamítl)

Rozprava o Ázerbájdžánu zůstává na pořadu dne, takže pořad dne na čtvrtek zůstává beze změny.

(Plán práce byl stanoven)

13. Opravy hlasování a sdělení o úmyslu hlasovat: viz zápis

14. Jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám

Předseda. – Dalším bodem jsou jednominutové projevy k důležitým politickým otázkám.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Pane předsedo, nevím, jestli to, co hodlám říci, ještě souvisí s pořadem dne, ale domnívám se, že je právě nejvhodnější doba se o tom zmínit. Jedním z důsledků Lisabonské smlouvy je samozřejmě to, že počet poslanců EP se změní, což pro Rakousko znamená, že sem do sněmovny přijdou dva noví poslanci. Tito poslanci jsou připraveni, byli zvoleni a je důležité, aby sem brzy přišli.

Rád bych se vás zeptal, jaké kroky již byly přijaty pro to, aby tito poslanci mohli rychle zaujmout svá místa, ať již jako pozorovatelé nebo plnohodnotní poslanci, nebo co zamýšlíte udělat pro to, aby se tak rychle stalo.

Předseda. – První krok v této záležitosti by měla udělat Evropská rada. Hovořil jsem v Evropské radě minulý čtvrtek a jasně jsem řekl, že pro Parlament je nesmírně důležité, aby Rada podnikla první právní kroky, abychom mohli přijmout další poslance a dozvědět se, ze kterých zemí přijdou. Musíme postupovat v souladu se zákonem, a tento krok by nyní měla udělat Rada. Neustále Radu vyzývám, aby příslušné kroky podnikla. Teprve další kroky po rozhodnutí Rady by měl vykonat Parlament.

Carlos José Iturgaiz Angulo (PPE). – (ES) Pane předsedo, rád bych zde ve sněmovně odsoudil neustálé provokace, zneužívání moci a výhrůžky ze strany venezuelského prezidenta Huga Cháveze. Svými diktátorskými metodami vlády ohrožuje, mimo jiné, svobodu projevu ve Venezuele a demokratický systém v Latinské Americe.

Prezident Chávez zavřel třicet rozhlasových stanic a některé televizní kanály. Vyhrožuje a trestá venezuelské novináře, protože nepodporují jeho autokratický režim.

Vzhledem k tomu všemu by také mělo být řečeno, pane předsedo, že Venezuela trpí výpadky proudu, nedostatkem vody a potravin a kvůli špatné správě Chávezovy vlády neustále roste chudoba, a venezuelský despota se to vše snaží zakrýt tím, že vyhazuje do povětří hraniční mosty a ohrožuje Kolumbii. Velebí mezinárodní teroristy a řadí se k despotickým diktátorům celého světa a jeho slova a proslovy jsou neustálé provokace a válečné pokřiky s cílem destabilizovat americký kontinent.

Proto Parlament, který vždy prosazuje svobodu a demokracii v každé části světa, musí autokratické a diktátorské praktiky Huga Cháveze ve Venezuele ostře odsoudit.

Alain Cadec (PPE). – (FR) Pane předsedo, rád bych znal více podrobností o důsledcích 40% snížení světových kvót pro lov tuňáků. Dne 15. listopadu v Recife Mezinárodní komise pro ochranu tuňáků v Atlantiku (ICCAT) rozhodla, že všechny smluvní strany musí snížit objem rybolovu o nejméně 40 %. Toto opatření znamená, že světové kvóty pro lov tuňáka obecného se v roce 2010 sníží ze současných 22 000 tun na 13 500 tun.

Státy ICCAT se rozhodly zaměřit na příliš vysoké počty svých rybolovných lodí a do roku 2011 jejich počet zredukovat na polovinu. Také rybolovná sezona lovců tuňáků bude zkrácena na jeden měsíc bez možnosti prodloužení. Tato opatření, která jsou nezbytná pro ochranu druhů a která budou včleněna do právních předpisů Evropské unie, ohrozí činnost evropských rybářů.

Rád bych věděl, jaká se chystají opatření na podporu živobytí rybářů a na zastavení plánovaného snižování počtu lodí. Jaká opatření byla přijata v zájmu zmírnění velmi významných sociálně-ekonomických důsledků začlenění těchto rozhodnutí ICCAT do právních předpisů EU?

Vasilia Viorica Dăncilă (S&D). – (RO) Jak známo, provádění strategií a operačních programů pro období 2007–2013 je stále v počátečních stádiích a Rumunsko má příležitost poprvé využít fondy EU jako součást politiky soudržnosti. Politika rozvoje regionů je jednou z nejdůležitějších a nejkompexnějších politik Evropské unie. Jejím cílem musí být zmírnění stávajících hospodářských a sociálních rozdílů, ale v různých regionech Evropy.

Ráda bych zmínila úsilí, které vyvinuly všechny členské státy, aby začlenily obecné priority politiky soudržnosti do operačních programů. Jsem však přesvědčena, že Evropská unie musí přijmout strategickou úlohu, aby bylo možné začít ve všech státech operační programy provádět co nejrychleji, a tím prosazovat opatření, která mají upevnit její institucionální kapacitu podle konkrétních potřeb jednotlivých členských států.

Ramon Tremosa i Balcells (ALDE). – Pane předsedo, chtěl bych zde vyjádřit kritiku hluboké hospodářské krize, kterou katalánské a evropské odvětví ořechů trpí již několik let. Neustálý pokles cen ořechů ohrožuje budoucnost našich evropských výrobců.

Rád bych vás varoval před politikou nevmešování, kterou razí turecká vláda. Turecký veřejný úřad pro prodej ořechů skladuje 500 000 tun ořechů. Tento úřad chce těchto 500 000 tun ořechů v lednu 2010 rozprodat. Vzhledem k tomu, co řekli turečtí představitelé na dvoustranném setkání s Evropskou unií dne 2. října 2009, by taková situace vážně poškodila evropské výrobce, protože ceny ořechů by opět dramaticky klesly.

Před dvěma měsíci jsem tuto otázku položil Evropské komisi, ale žádné z existujících ochranných opatření nebude na ochranu našich výrobců použito. O tyto obavy jsem se s vámi chtěl podělit.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (RO) Pane předsedo, dámy a pánové, jak víte, Rumunsko by se od roku 2011 rádo stalo součástí Schengenského prostoru. Z toho důvodu se podrobilo několika hodnocením, přesně pěti, z nichž čtyři již byla dokončena.

Rád bych vám připomněl zejména hodnocení přímořské hranice, kterou schengensští odborníci hodnotili tak vysoko, že Rumunsko je dokonce uváděno jako příklad správného postupu. Musíme však podstoupit ještě jeden test a jsem si jist, že jím projdeme úspěšně.

Vzhledem k příkladu Rumunska navrhuji, abychom se na rozšíření Schengenského prostoru dívali optimističtěji. Jinými slovy, neměli bychom se na tento proces dívat jako na hrozbu pro bezpečnost našich hranic, ale spíše jako na příležitost k posílení spolupráce mezi členskými státy v oblasti justice, svobody a bezpečnosti.

S radostí konstatuji, že tyto myšlenky jsou také součástí Stockholmského programu, který minulý týden přijala Evropská rada. Tento program považuje rozšíření Schengenského prostoru za prioritu vnitřní politiky Evropské unie.

Luis Yáñez-Barnuevo García (S&D). – (ES) Pane předsedo, v Hondurasu, jak všichni víme, 28. června proběhl převrat. Uplynulo téměř šest měsíců a Parlament stále nenašel čas tento převrat odsoudit. Co je horší, poslanci EP ze skupiny Evropská lidová strana (křesťanští demokraté) a skupiny Evropských konzervativců a liberálů zemi navštívili, aby svou přítomností podpořili důsledky tohoto převratu. Svou podporou zmátli Evropský parlament a politické strany a podpořili volby, které de facto řídí vláda a které se konaly za podmínek, jež nezaručovaly jejich legitimnost.

Honduraský převrat vytváří zvrácený precedens, protože od teď nejen že umírněné, dočasné, relativně nenásilné převraty budou akceptovány, ale ve skutečnosti je bude evropské a severoamerické právo schvalovat a podporovat. To, co se stalo v Hondurasu, je nesmírně politováníhodné!

Sarah Ludford (ALDE). – Pane předsedo, chci zde tvrdě odsoudit páteční rozhodnutí tureckého ústavního soudu zakázat Stranu demokratické společnosti, která z velké části zastupuje kurdské zájmy, a vykázat její čelní poslance parlamentu z politiky. To je velmi zpátečnický krok a bude použit jako záminka k návratu

extremistického násilí. Blokuje možnost demokratické politiky, kterou podle svých slov chce premiér Erdoğan provozovat.

Jedním z problémů je, že vládě Strany spravedlnosti a rozvoje se nepodařila reforma práva, na jehož základě je Strana demokratické společnosti zakázána a podle něhož byla málem zakázána sama Strana spravedlnosti a rozvoje. Takže toto není v zájmu vlády Turecka a jeho občanů.

Skupina ALDE vyzve k plenární rozpravě o tomto tématu co nejdříve v novém roce, protože pro Turecko se skutečně jedná o špatný krok zpět.

Marina Yannakoudakis (ECR). – Pane předsedo, všichni známe význam recyklace a s jistotou očekáváme, že náš použitý papír bude recyklován.

Nedávno jsem navštívila tiskárnu ve svém volebním obvodu v Londýně, kde jsem se dozvěděla více o inkoustovém tisku. Komplikovaný postup používaný k recyklaci inkoustem potištěného papíru tuto proceduru prodražuje a používání doplňkového bělicího prostředku není přátelské k životnímu prostředí. Inkoust nelze z papíru snadno oddělit, což znamená, že mnohé z dnešních tiskovin nelze recyklovat.

Společnosti, jako je ta, kterou jsem navštívila v Londýně, jež používají jiné druhy tisku, který je přátelský k životnímu prostředí, by měly být podporovány a měly by jim být poskytovány pobídky, aby jejich postup byl ekonomicky rovnocenný. Byla bych ráda za řešení určované trhem a podporované členskými státy, řešení, kdy se průmysl sám reguluje kodexem a je průkopníkem v environmentálních programech.

EU však musí hrát významnou úlohu ve zvyšování povědomí o těchto otázkách a v podpoře využívání alternativ inkoustového tisku, kdykoli a kdekoli je to vhodné.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Pane předsedo, požádal jsem o slovo, abych upozornil a informoval Evropský parlament o jednom aspektu imigrační politiky, který se týká práv nedoprovázených nezletilých osob a dětí, což je otázka, kterou musí řešit Unie jako celek, a nikoli země vstupu, jako je Řecko.

Jak dobře víte, podle právních předpisů Společenství musí být každá žádost o azyl nebo trvalý pobyt prozkoumána v členském státu, do něhož žádající vstoupí jako první, bez ohledu na jeho konečný cíl.

To zatěžuje struktury vstupní země a škodí právům žadatelů, kteří jsou odbavováni hromadně co možná nejkratšími postupy. Často jsou posíláni dál bez záruky, že jejich práva a životy budou respektovány, nebo zůstávají v zemi bez ochrany nebo sociální péče, což má za následek, že, v případě dětí, končí jako oběti zneužívání a využívání ze strany různých gangů.

Jsem přesvědčen, že jako Evropský parlament bychom měli usilovat o změnu a přijmout právní předpisy na úrovni společenství i členských států, aby nezletilé osoby bez doprovodu dosáhly svého konečného cíle, aby nebyly deportovány a byl jim zajištěn důstojný a bezpečný pobyt v Evropské unii.

Niki Tzavela (EFD). – (EL) Pane předsedo, minulý týden jsem se setkala s různými politiky z arabských států, konkrétně z Emiráťů, Egypta a Jordánska. Chtěla bych zde tlumočit jejich znepokojení ohledně iránského jaderného programu.

Setkala jsem se s Izraelci, kteří jsou nesmírně znepokojeni, a jejich hlavní obavou je podpora, kterou v současné době Íránu poskytuje Turecko. Ptali se, jaký je oficiální postoj Evropské unie k podpoře ze strany premiéra Erdoğana teheránské administrativě a k prohlášením pana Erdoğana, že iránský jaderný program má sloužit mírovým účelům.

Musím přiznat, že jsem nevěděla, jaký je náš oficiální postoj k prohlášením Turecka a jeho chování v otázce iránského jaderného programu. Zpráva o pokroku říká jednu věc a pan Erdoğan jinou.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Pane předsedo, skutečnost, že přítomná paní komisařka Boelová na veřejné schůzi výboru Evropského parlamentu pro zemědělství a rozvoj venkova označila text o přezkumu rozpočtu Společenství v souvislosti se společnou zemědělskou politikou za nedostatečný, je dobré znamení.

Podle mého názoru by rozprava o finančním přezkumu za žádných okolností neměla předjímat přezkum společné zemědělské politiky za období po roce 2013. My nevoláme jen po definování poměru zemědělských výdajů k celkovému rozpočtu Společenství. My voláme především po definování zemědělské politiky, po schválení přínosu zemědělského odvětví k produkci veřejných statků a následně po rozhodnutí o prostředcích, které mají být přiděleny na stanovené cíle.

To je poselství, které chci předat a které chci sdělit paní komisařce Boelové.

Iliana Ivanova (PPE). – (BG) Pane předsedo, dámy a pánové, volný pohyb osob je jednou ze základních svobod Evropské unie a jedním z pilířů jednotného trhu. Několik členských států však stále uvaluje omezení na Bulhary a Rumuny, pokud jde o přístup ke svému trhu práce.

Argumenty pro zachování omezení jsou proti logice trhu, zejména během krize. Dokonce i komisař pro zaměstnanost před časem prohlásil: „Právo pracovat v jiné zemi je základní svobodou lidí v EU.“ V tom má naprostou pravdu. Udržování těchto omezení vůči pracovníkům z nových členských států vytváří nevyváženost trhu a je proti zásadě nediskriminace, kterou garantují smlouvy, na nichž je Evropská unie založena, tudíž tato omezení škodí obrazu Evropské unie.

Vyzývám Evropskou komisi, aby s členskými státy co nejdříve zkoordinovala zrušení omezení na pracovním trhu pro členské státy, které se připojily v nedávné době. Kolegové poslanci, také žádám o vaši podporu, abychom dosáhli skutečně volného trhu a rovných práv pro všechny evropské občany.

Françoise Castex (S&D). – (FR) Pane předsedo, ráda bych se vrátila k nedávné události, konkrétně ke švýcarskému hlasování o minaretech. Jistě, hlasování se konalo v zemi mimo Evropskou unii, ale zjevně se týká otázky, která nám není neznámá.

Chtěla bych se k této události vrátit, protože nám také dává záminku k hovorům o sekularismu, a zde ve sněmovně nikdy nemůžeme dost mluvit o sekularismu. Je nutné, aby v organizaci naší společnosti převládala zásada sekularismu. Chtěla bych to zde jednoduše shrnout.

Zaprvé, opakem sekularismu není pobožnost a stále méně duchovna. Opakem sekularismu je náboženský komunitarismus, který stanoví předpisy a zákony, jež stojí nad občanským právem, a uzavírá jednotlivce do společenských podskupin.

Naše Evropská unie, jako výsledek své historie, je multikulturní a multietnická. Je taková a stále více taková bude a jedině sekularismus může nezávislým jedincům a jejich komunitám umožnit žít a vzkvétat.

Teresa Riera Madurell (S&D). – (ES) Pane předsedo, klinické zkoušky jsou srovnávací metodou klinického výzkumu a jsou považovány za nejspolehlivější zdroj informací, z něž vycházejí rozhodnutí o léčbě.

Ráda bych však upozornila sněmovnu na skutečnost, že nedávná studie Evropské kardiologické společnosti znovu ukázala, že tato metodologie má vážná omezení vzhledem k nízkým počtům žen účastnících se těchto zkoušek.

Rozdíly mezi muži a ženami, pokud jde o rizikové faktory, projevy nemoci a reakci na léčbu, jsou vědecky doložené.

Výsledkem je, že velkolepé úspěchy v nedávných letech v oblasti prevence a léčby kardiovaskulárních chorob se neodrazily ve výrazném poklesu výskytu ženské úmrtnosti.

Je proto nezbytné, abychom jako evropské instituce podporovaly výzkum, který je specificky zaměřený na ženy, a to buď prostřednictvím jejich většího zastoupení v klinických studiích, nebo prostřednictvím zpráv, které se zaměřují výlučně na ženy.

Frieda Brepoels (Verts/ALE). – (NL) Pane předsedo, i já bych ráda mluvila o rozhodnutí tureckého ústavního soudu z minulého pátku zakázat Stranu demokratické společnosti (DTP), což mělo za následek, že nejméně 22 poslanců tureckého parlamentu bylo buď vyloučeno z parlamentu, nebo zbaveno politických práv na pět let. Mezi tyto poslance bohužel patří i Leyla Zanaová, které jsme v roce 1995 udělili Sacharovovu cenu. Je to již počtvrté, co byla zakázána kurdská strana; Kurdové se znovu a znovu snaží stavět se za práva svých lidí pod jiným názvem a pokaždé znovu jsou potlačeni za to, že údajně propagují myšlenky, které jsou v rozporu s jednotou tureckého státu. K podstatě demokracie patří svoboda shromažďování a svoboda názoru, takže takzvané „demokratické otevíření“, které letos zahájil premiér Erdoğan s ohledem na kurdskou otázku, tímto pozbývá věrohodnosti. Velmi ráda bych podpořila výzvu paní Ludfordové k rozpravě na toto téma v lednu.

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Pane předsedo, následující ukázka pochází z dopisu, který napsal William Bourdon, právník Taoufika Bena Brika, panu Sarkozymu, prezidentu Francouzské republiky: „Měl jsem příležitost odhalit, jako všichni jeho tunišští právníci, tu právní frašku, která měla za následek odsouzení Taoufika Ben Brika, bez podrobného přezkoumání, k šokujícím šesti měsícům ve vězení. Mohu jednoznačně

a formálně potvrdit skutečnost, že dokument o postupu, který vedl k tomuto odsouzení, byl naprosto vykonstruovaný a založený na osobní mstě prezidenta Bena Aliho.

Celý rok 2009 nemohl cestovat, protože jeho imunitní systém je natolik slabý, že je neustále vystaven riziku závažných chorob. Věřím, že jeho rodina mu dokázala dodat základní léky, ale nejsem si tím jistý. Jeho tunišťtí právníci mají ke svému klientovi jen občasný přístup a některým je systematicky bráněno, aby ho navštěvovali. Jeho manželka ho mohla vidět jen jedinkrát, na pár minut před několika dny, a od té doby se s ním neviděla."

Pane předsedo, napište prosím tuniským úřadům, aby žádaly propuštění Taoufika Ben Brika.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL). – (FR) Pane předsedo, budu pokračovat v tom, co řekla paní Flautreová, a vyzvu vás, abyste napsal tuniským úřadům.

Letos udělíme Sacharovovu cenu, symbol oddanosti Evropského parlamentu lidským právům. Máme s Tuniskem partnerskou dohodu, která obsahuje mnoho ustanovení vztahujících se k demokracii a lidským právům.

Prezidentské volby v Tunisku se však konaly za žalostných podmínek, které ustanovením v dohodě s Evropskou unií nedostály. Nemůžeme zůstat zticha. Ochránci lidských práv je v Tunisku opovrhováno, jsou zatýkáni a ponižováni. To musí přestat.

Proto na vás, pane předsedo, apeluji, abyste napsal prezidentu Ben Alimu a vyzval ho zejména k tomu, aby propustil Taoufika Ben Brika, zapáleného novináře, jehož jediným zločinem bylo, že kritizoval takzvanou demokracii v Tunisku.

Fiorello Provera (EFD). – (IT) Pane předsedo, dámy a pánové, požádal jsem, aby vedle obrázku Aung San Suu Kyi byl v Bruselu vystaven obrázek mladé íránské ženy, Nedy Agha Soltanové.

Paní Soltanová byla zabita, když v Íránu usilovala o svobodu a transparentnost, a stala se symbolem pro svobodu a zejména pro ženy, které za svobodu bojují. Mou žádost podepsalo 75 poslanců a pět politických skupin. Jsem přesvědčen, že je obzvláště důležité, aby byla schválena, zejména v této době, kdy Ájatolláh Chamenei v Íránu říká, že má v úmyslu potlačit jakýkoli protest jakékoli opozice. Doufám, že má žádost bude uznána.

Alajos Mészáros (PPE). – Pane předsedo, s blížící se zimní sezonou se od východu vynořuje hrozba nové plynové krize. Před několika týdny nám premiér Putin dal jasně najevo, že by Rusko mohlo znovu porušit své dohody s členskými státy EU o dodávkách plynu. Aby tomu předešel, vyzval EU, aby půjčila Ukrajině až miliardu EUR, aby mohla splnit své závazky o přepravě plynu. Takže můžeme čekat další kolo podivné politické hry v režii našeho ruského partnera. To je nepřijatelné.

Přestože jednotlivé členské státy jsou tím znepokojeny v různé míře, EU bude muset učinit jednotná opatření a přijmout k této zásadní otázce rozhodný a solidární postoj. Navíc je to signál k urychlení našich nových projektů pro diverzifikaci dodávky energie v dlouhodobém horizontu, aby mohl být ruský vliv minimalizován.

Eduard Kukan (PPE). – (SK) Pane předsedo, dámy a pánové, po vstupu Lisabonské smlouvy v platnost se příznivě změnila i podmínky pro další rozšiřování Evropské unie. Nikdo již dnes nemůže argumentovat, že Unie nemá institucionální kapacity pro rozšiřování a rozhodování, protože nyní už je má.

Není tudíž důvod odkládat a zdržovat proces dalšího rozšiřování. To platí zejména pro region západního Balkánu. V poslední době v něm dochází k intenzivnímu a většinou pozitivnímu vývoji. Nedávno vydané zprávy o pokroku v jednotlivých zemích to potvrzují, stejně jako strategie rozšiřování Evropské unie pro rok 2010, kterou vydala Evropská komise.

Spolu se zavedením bezvízového styku pro vstup do Schengenského prostoru tak vzniká pro země tohoto regionu reálná šance na pokrok na jejich evropské cestě. Je na nich, aby ji využily. Ale ani ze strany Evropské unie není třeba váhat, musíme postupovat zodpovědně a racionálně a plně respektovat tuto skutečnost a aktivní úlohu by měl hrát Evropský parlament.

Tanja Fajon (S&D). – (SL) Tento týden, v noci z pátku na sobotu, po více než dvou desetiletích, budou obyvatelé bývalé jugoslávské republiky Makedonie, Srbska a Černé hory konečně moci vstoupit na území Evropské unie bez víza. Bude to velký den a příležitost k oslavě.

Ráda bych však využila této příležitosti a znovu vyzvala Evropskou komisi a Radu, aby udělaly, co je v jejich silách, pro brzké zrušení vízové povinnosti pro občany Bosny a Hercegoviny a Albánie. Nesmíme připustit

žádné další spory na západním Balkánu ani ztrácet čas, což by poškodilo zejména mladší generaci. Je těžké uvěřit, že většina mladých lidí v těchto zemích stále neví nic o Evropské unii.

Naši odpovědností je strhnout nové vísotné zdi, které na západním Balkánu vyrostly po pádu berlínské zdi. To platí také pro obyvatele Kosova. Západní Balkán potřebuje jasnou evropskou perspektivu. Nepoddáváme se nepodloženým obavám.

Cristian Silviu Buşoi (ALDE). – (RO) Pane předsedo, dámy a pánové, konec roku 2009 poznamenaly dvě skutečně historické události: vstoupení Lisabonské smlouvy v platnost a kodaňský summit.

Rád bych využil této příležitosti a vyjádřil své uspokojení nad tím, jak se momentálně Evropská unie projevuje jako hlavní činitel, pokud jde o financování životaschopných řešení v boji proti změnám klimatu. Podobně mě těší, že členské státy vůbec dokázaly dojít k dohodě a zastávat společný postoj, přestože dosáhnout dohody mezi 27 členskými státy není snadný úkol.

Výsledek možná nebude shodný s našimi ambicemi a očekáváními, ale rozhodnutí, které učinily členské státy Evropské unie, poskytnout 7,2 miliardy EUR rozvojovým zemím je velmi důležité, protože tyto země naléhavě potřebují finanční podporu. Je také možné, že náš příklad přiměje ostatní země OSN ke stejnému kroku.

Měli bychom ocenit také skutečnost, že i ty země Evropské unie, které těžce zasáhla finanční krize, vyjádřily solidaritu a hodlají přispět, i když od některých z nich je to jen symbolické gesto a projev jejich odhodlání bojovat proti globálnímu oteplování.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). – (EL) Pane předsedo, rád bych začal vyjádřením své plné podpory boji odborářů v Evropském parlamentu a popřál jim hodně úspěchů.

Řecká vláda rozpoutala ohromnou vlnu opatření proti pracujícím a pravidlem se obecně stávají pružné formy práce. Systém sociálního zabezpečení je také ničen a mzdy a důchody jsou zmrazeny.

Řecká vláda, Evropská unie a zástupci kapitálu se snaží terorizovat pracující a straší je deficitem řeckého rozpočtu a veřejného zadlužení. Zapojují pracující do sociálního dialogu, který je má donutit k souhlasu, omezit jejich spravedlivý hněv a odvrátit jejich reakci.

První reakce na útok vlády a Evropské unie proti dělnictvu bude národní stávka dne 17. prosince, kterou ohlásila a organizuje odborová centrála PAME. Požaduje opatření, která uspokojí moderní požadavky dělníků, které mohou být splněny jedinečně jednotnou frontou pracujících tříd, chudých a středních tříd ve městech a na venkově, která se postaví protidělnické politice Evropské unie a svrhne ji.

Martin Ehrenhauser (NI). – (DE) Pane předsedo, 8. prosince oslavila mise evropské bezpečnostní a obranné politiky, operace Atlanta, rok své existence. Podle švédského předsednictví operace prokázala schopnost účinně čelit pirátství a došlo k výraznému poklesu útoků. Ovšem poslední zmíněné prohlášení je velmi sporné.

Podle zprávy Mezinárodní námořní kanceláře v prvních devíti měsících roku 2009 celkem došlo k více útokům než za celý rok 2008. Počet ozbrojených útoků také stoupl celkem o 200 %. Finanční efektivita této operace je také velmi sporná. Hodnota škod způsobených pirátstvím v tomto regionu je odhadována celkem na 200 milionů USD, zatímco EU a její členské státy investují ročně 408 milionů USD.

Nová plánovaná mise evropské bezpečnostní a obranné politiky do Somálska se opět nedostane k jádru problému, ale bude se zabývat pouze příznaky. Skutečně by se vyplatilo, kdyby EU zřídila účinnou pobřežní hlídku, která zabrání nelegálnímu rybolovu...

(Předseda řečníka přerušil)

Dominique Baudis (PPE). – (FR) Pane předsedo, program SESAR, který má za cíl modernizovat správu letecké dopravy v Evropě, je významným projektem.

Jak se Komise bude připravovat na nadcházející fázi rozmisťování programu SESAR a zejména na financování tohoto programu, který je zásadní jak pro životní prostředí, tak pro naši technickou způsobilost? Bude se Komise řídit doporučeními zprávy z roku 2007, podle níž by měl vysoce kvalifikovaný jedinec zajistit politickou kontrolu nad tímto programem? Jistě bude třeba překonat několik překážek právní, psychologické a technické povahy pro sjednocení vzdušných prostorů jednotlivých států a pro úspěšnou spolupráci kontrolorů z různých zemí.

Pokud Evropa nebude schopna vytvořit jednotný vzdušný prostor, jak bude schopna vybudovat silnou politickou unii?

Edít Bauer (PPE). – (HU) Pane předsedo, vzhledem k tomu, že jak vy, tak Komise jste vyslovili úmysl monitorovat provádění slovenského národního jazykového zákona, ráda bych vás upozornila na následující skutečnosti. Vláda vydala prováděcí nařízení, které nejen překračuje zákon, ale také zavádí další omezení. Prováděcí návrh stanoví, že skutečným účelem zákona je pouze chránit a podporovat národní jazyk v oficiálních jednáních a ochraňovat práva uživatelů národního jazyka. Stanoví, že v případě fyzických a právnických osob má být zásah do základních práv a svobod legitimním cílem ochrany těchto práv. Je tedy naprosto zjevné, že jde o odkaz na práva a svobody lidí patřících k menšinám. Prováděcí opatření také poukazuje na to, že bez ohledu na to, zda je podíl nad nebo pod 20 %, menšinový jazyk lze používat jedině tam, kde je přítomna třetí osoba, která s tím souhlasí. Domnívám se, že tato absurdita je v Evropě nepřijatelná.

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE). – (PL) Pane předsedo, na posledním summitu EU-Rusko strany podepsaly memorandum o zásadách mechanismu včasného varování v energetických záležitostech. Evropská komise doufá, že nám to v budoucnu umožní předejít energetické krizi, jako byla ta, již jsme zažili na začátku roku, kdy kvůli sporu mezi Ruskem a Ukrajinou ohledně dodávek a přepravy plynu Moskva přerušila dodávky plynu téměř na tři týdny, čímž prakticky paralyzovala několik evropských zemí.

Blížící se zima a s ní související zvýšená spotřeba plynu znamenají, že musíme vyvinout zásady, kterými by se měl řídit evropský energetický trh. Evropská unie musí pochopit, že výpadky v dodávce plynu nejsou jen hrozbou pro hospodářství, ale ohrožují také základy evropské integrace, které, posíleny evropskou solidaritou, podporují volný trh. Také doufám, že tato zima nebude testem pravdivosti vyjádřených prohlášení a toho, zda je solidarita bezvýznamné, prázdné slovo, nebo skutečná záruka spolupráce mezi členskými státy Evropské unie.

Ioan Mircea Pașcu (S&D). – Pane předsedo, jak pravděpodobně víte, Rumunsko nedávno uzavřelo dvouleté období, v němž se každých šest měsíců konaly nějaké volby. Poslední volební konzultace byla prezidentská a velmi těsně, o 70 000 hlasů, které přišly především od emigrantů, v ní zvítězil současný prezident.

Jako občana mě trápí, že během celé volební kampaně jsem nemohl na svém blogu Europolis publikovat jakoukoli kritiku současného prezidenta, protože veřejný přístup na můj blog byl úplně přerušen. To považuji za nepřijatelné, protože se jedná o cenzuru práva na svobodu projevu a protože se tak ukazuje, že ti, kdo jsou u moci, nebo jejich přívrženci ovládají i internet.

Celkově vzato je politováníhodné, že 20 let po revoluci, v níž mnoho lidí zemřelo, aby i u nás mohla pevně zakořenit demokracie, je těm, kteří jsou, byť s tak těsným výsledkem, zvoleni a momentálně vychutnávají ovoce demokracie, je takové chování tolerováno – možná je dokonce podporováno.

Frédéric Daerden (S&D). – (FR) Pane předsedo, od roku 2007 prošla železniční přeprava zboží hromadnou liberalizací nabídky. Provozovatelé, kteří nemají pověření k veřejné službě, budou od teď čelit zvýšené konkurenci.

To v mnoha zemích znamená zvýšení přísunu v nejvýnosnějších segmentech trhu, konkrétně kombinované dopravy a přeprava celými vlakovými soupravami. Naproti tomu přeprava jednotlivými vagony není pro soukromé společnosti zajímavá vzhledem k její velmi omezené výnosnosti.

Pokud skutečně chceme rozvinout nákladní železniční dopravu jako hybnou sílu udržitelné mobility, je nezbytné podporovat přepravu jednotlivými vagony. Jinak se přeprava zcela přemístí na silnice, což by bylo proti našim cílům v oblasti snižování emisí oxidu uhličitého. Podpora přepravy jednotlivými vagony proto musí být považována za úkol veřejné služby, protože tato přeprava je součástí strategie pro udržitelnou mobilitu.

V kontextu směrnic Evropské komise charakterizujících podmínky pro zásah státu se domníváme, že je možné zahrnout podporu přepravy jednotlivými vagony, ať už ve formě náhrad za závazky veřejné služby nebo ve formě pomoci pro...

(Předseda řečníka přerušil)

Vilja Savisaar (ALDE). – (ET) Pane předsedo, ráda bych hovořila o velmi praktickém, ale pro mou zemi, Estonsko, nesmírně důležitém tématu. Před pár lety tři baltské země – Estonsko, Lotyšsko a Litva – v podstatě neměly žádné železniční spojení s Evropou. Stávající infrastruktura byla ve špatném stavu a využívala se velmi málo. Od té doby došlo k pozitivním pokrokům, jak v renovaci stávající železnice, tak v oblasti

vypracovávání studií pro vybudování železnic vyhovujících evropským normám. Abychom mohli projekt Rail Baltica – pod tímto jménem je projekt znám – provádět, je nesmírně důležité, aby mu Evropský parlament i Komise prokázaly značnou podporu, a to navzdory skutečnosti, že počet obyvatel v tomto regionu není zrovna nejvyšší a finanční situace baltských států je bídná.

Tento projekt není důležitý jen pro zajištění normálního železničního spojení, ale také bude mít značný vliv na všechny tři země, pokud jde o regionální a sociální politiku. Estonsko, Lotyšsko a Litva potřebují železniční spojení s Evropou, a to jak z hospodářských důvodů, tak proto, aby udržela environmentálního hospodářství v centru zájmu, protože železniční doprava umožňuje přepravu větších nákladů při menším znečištění ovzduší. Nyní je hlavním spojením Via Baltica...

(Předseda řečníka přerušil)

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Pane předsedo, ráda bych stručně promluvila o dvou tématech. Zprvé, otázka rovného zacházení je spojena, se stejnou naléhavostí, s přetrvávajícím problémem rovnosti mužů a žen. Mělo by být samozřejmé, že muži a ženy stejné kvality a ve stejné pozici by měli dostávat stejnou mzdu. V Rakousku je vše postavené na hlavu, protože čím lépe kvalifikované ženy jsou, tím hůře v zaměstnání postupují v porovnání se svými mužskými kolegy se stejnou kvalifikací. Nedávno zjištěné údaje ukazují, že znevýhodňování žen se s věkem zvyšuje, například ženy nad 60 let vydělávají zhruba o 34 % méně než jejich mužští kolegové.

Zadruhé bych ráda poznamenala, že děti vyžadují ochranu. Byla bych ráda, kdyby součástí rakouské ústavy byla Úmluva OSN o právech dítěte. Doufám, že tato diskuse bude brzy v Rakousku pokračovat a že bude mít pozitivní výsledek.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Těší mě, že zde ve sněmovně mohu oznámit, že pan Traian Băsescu se znovu stal prezidentem Rumunska. Naše přistoupení k Evropské unii v roce 2007 se odehrálo během prvního volebního období prezidenta Traiana Băsescu a díky jeho přímému přispění. Nový mandát umožní prezidentovi pokračovat v reformách a plnému provádění evropských norem a hodnot v Rumunsku.

Po skončení těchto prezidenstkých voleb lze dojít k jedinému závěru: v Rumunsku proběhly prezidentské volby, které vyhovely přísným mezinárodním požadavkům, což potvrdili i pozorovatelé Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě stejně jako rozhodnutí rumunského ústavního soudu a odpočítání prázdných hlasů, po kterém dosavadní prezident zvýšil náskok před svým oponentem.

Jsme přesvědčeni, že demokratické vítězství prezidenta Băsescua, podpořené Liberálně-demokratickou stranou, také znamená vítězství pro skupinu Evropská lidová strana (křesťanští demokraté). Naši kolegové ve skupině PPE, vedeni Wilfriedem Martensem a Josephem Daulem, vyjádřili prezidentovi Băsescuovi podporu, za což mu znovu děkujeme.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Ve druhé čtvrtině roku 2009 činily příjmy 27 členských států 43,9 % HDP, zatímco jejich výdaje 49,7 %. V tomtéž období na úrovni EU-27 tvořily daně a sociální pojištění přibližně 90 % souhrnných příjmů členských států, zatímco výdaje za sociální péči byly pouze 42,2 % HDP. Rozpočtový deficit 27 členských států vzrostl z 0,8 % ve druhém čtvrtletí roku 2008 na 5,8 % ve druhém čtvrtletí roku 2009. V tomtéž období poklesla míra zaměstnanosti o 2 % a míra průmyslové výroby o 10,2 %. Nejpostiženějšími odvětvími bylo stavebnictví, zemědělství, průmyslová výroba, obchod, doprava a komunikace. Jsem přesvědčena, že je nezbytné, aby budoucí Evropská komise představila pracovní program zaměřený na hospodářský rozvoj, snižování nezaměstnanosti a zajištění dobrých životních podmínek.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Pane předsedo, po světě, dokonce i zde v Evropě, v rámci EU, se šíří antisemitismus. Je samozřejmé, že Evropský parlament se musí s tímto neustávajícím problémem, který je stále častější a rozšířenější, vypořádat a snažit se ho zneškodnit v zárodku.

Musí být také jasně řečeno, že politika státu Izrael samozřejmě může být kritizována – stejně jako může být kritizován jakýkoli jiný stát, protože žádný stát nefunguje dokonale. Nicméně politika státu Izrael s antisemitismem nesouvisí.

Předpokládám, že Evropský parlament rázně vystoupí proti jakýmkoli antisemitským tendencím. V současnosti jsou tyto tendence časté a rozšířené.

Diogo Feio (PPE). – (PT) Pane předsedo, otázka, na kterou chci sněmovnu dnes upozornit, se týká systému DPH pro portugalské zemědělce. Podle právních předpisů Společenství jsou tři možné systémy: obecný systém s organizovaným účetnictvím; systém pro malé střední podniky; nebo paušální systém, v němž se

nic nevrací, ale je zde právo na vyrovnání. Bohužel, od doby, kdy Portugalsko vstoupilo do EU, je toto právo na vyrovnání 0 %.

Na portugalský stát je v současné době uvalena žaloba za nesplnění povinnosti. Tato forma danění se týká přibližně 18 000 zemědělců a 5,3 % jejich prodeje. Chtěl bych říci, že je třeba najít způsob, jak sladit portugalské právní předpisy s předpisy Společenství.

Předseda. - Vážení kolegové, dospěli jsme ke konci jednodominutových proslovů. Chtěl bych vysvětlit, že mám na seznamu mnoho jmen – alespoň dvakrát tolik, než na kolik máme čas. Dnes jsme měli více času než obvykle, ale musíte mít na paměti, že pokud někdo hovořil v jednodominutových proslovech minule, před měsícem nebo před dvěma měsíci, nemá velkou šanci, že se dostane ke slovu i dnes. Musíme věnovat pozornost těm, kteří ještě vůbec nehovořili. Je mi líto, ale taková jsou pravidla. Na seznamu mám dvakrát více poslanců, než je možné vyvolat. Velmi mě mrzí, že nedostal slovo každý.

James Nicholson (ECR). – Pane předsedo, oceňuji, co říkáte, ale skutečnost, že na seznamu poslanců, kteří chtějí hovořit, je dvakrát tolik jmen, ukazuje, jak důležitá právě tato součást naší práce – zastupování našich občanů – ve skutečnosti je.

Mohl bych vás požádat, abyste se pokusil najít jiný způsob, abychom zde nemuseli hodinu sedět a pak se nedostat ke slovu, protože – a já si nestěžuji, vím, že máte obtížný úkol – by nám alespoň mohlo být sděleno, že sem tento týden nemusíme chodit. Rozhodl byste předem, koho vyzvete, a my ostatní bychom přišli příště nebo bychom své připomínky přednesli jiným způsobem. Domnívám se, že by to bylo lepší než mrhat časem poslanců.

Předseda. - Já se domnívám, že se vždy najde důvod, proč zde sedět a poslouchat diskusi. Nemyslím si, že bychom měli hovořit takto. Dnes se dostal ke slovu téměř každý, kdo nemluvil během minulého tříhodinového zasedání.

Nyní jsme skončili s jednodominutovými proslovy.

15. Krize v zemědělských odvětvích jiných než mlékárenství (rozprava)

Předseda. – Dalším bodem prohlášení Komise o krizi v zemědělských odvětvích jiných než mlékárenství.

Mariann Fischer Boel, členka Komise. – Pane předsedo, předně vám chci poděkovat za příležitost být dnes zde a vysvětlit současnou hospodářskou situaci v zemědělském sektoru.

Finanční a hospodářská krize měla dopad také na zemědělský sektor. Viděli jsme snížení poptávky, vývoj směnného kurzu, obtížný přístup k úvěrům – to vše mělo dopad na ceny za zemědělské výrobky a také na příjem zemědělců.

Oficiální odhady příjmů v zemědělství budou k dispozici až koncem tohoto týdne, ale můžeme očekávat, že příjmy v roce 2009 vykáží značný pokles v porovnání s předchozím rokem, a to vzhledem k vývoji nákladů na výrobu a cen na zemědělském trhu.

Po počátečním propadu, který jsme zažili na podzim roku 2008, můžeme očekávat, že tento další pokles v příjmech ze zemědělství více než vyruší výjimečně vysoké příjmy pocházející ze zdražení zemědělských výrobků v létě 2007 a o rok později.

Pane předsedo, jestli dovolíte, budu se věnovat několika různým sektorům. Nejprve obiloviny. V roce 2008 výrazně poklesly ceny, zejména díky dobré úrodě. Nicméně v nedávných měsících ceny opět stouply, zejména u pšenice, ovsa nebo kukuřice. Vzhledem k tomuto vývoji by nebylo vhodné nyní přijímat výjimečná opatření jako zahájit výběrové řízení na intervenční skladování kukuřice ani zasahovat vývozními náhradami.

Nepatrně rozdílná situace je v případě krmného ječmene se sníženým vývozem a nízkými cenami, ale intervence – jak víte – již byla zahájena, což by mělo pomoci trhům s krmným obilím.

V sektoru vepřového masa je situace stále nestálá. Hospodářská krize jej zasáhla v době, kdy se ještě plně nezotavil z obtíží z roku 2007. Letošní ceny jsou nižší než loňské, ale zároveň – a někdy se na věc musíme podívat z pozitivního úhlu – vidíme, že ceny krmiva jsou mnohem stabilnější než v letech 2007 a 2008. Přestože vývoz je pod úrovní roku 2008, očekáváme, že bude mnohem vyšší než v roce 2007.

Celkově vzato nevidím v současné době dostatečné důvody pro zavedení dalšího tržního nástroje, ale mohu vás ujistit, že tuto situaci velmi bedlivě sledujeme.

Pokud jde o ovoce a zeleninu, hospodářská krize vedle k nižší domácí spotřebě a také došlo k jistému poklesu na některých exportních trzích. To ovlivnilo ceny ovoce a zeleniny, kterých výrobci dosáhli. Nicméně vzhledem k charakteru sektoru jsme se v poslední reformě o ovoci a zelenině usnesli, že cestou k překonání výzev, jimž sektor čelí, je zatraktivnit organizace producentů a také jim svěřit odpovědnost za krizové řízení.

Organizace producentů dnes spravují 40 % celkové produkce ovoce a zeleniny. Mohou se sdružovat do ekonomicky silnějších jednotek i na přechodné bázi, což je významné, protože dnešní krize neuznávají státní hranice.

V reformě z roku 2007 jsme organizacím producentů poskytli pobídky, aby toto mohly dělat. Také jsme je vybavili novými nástroji pro krizové řízení, jako je sklizení nezralého ovoce a zeleniny nebo jejich nesklizení, které jsou alternativou k tradičnímu stažení z trhu.

Také jsme vytvořili právní rámec umožňující producentům ovoce a zeleniny ovlivňovat a stabilizovat trh, ale je zde třeba větší aktivity zdola nahoru, za níž Komise nemůže odpovídat. Proto podporuji vytváření organizací producentů a domnívám se, že členské státy a zemědělci by se měli zaměřit na počty organizací producentů v jednotlivých členských státech. Není příliš moudré, když si organizace producentů vzájemně konkurují, místo aby konkurovaly maloobchodnímu sektoru.

Ceny olivového oleje dosáhly rekordní úrovně před čtyřmi roky kvůli nepříznivým klimatickým podmínkám. Od té doby tři uspokojivé sklizně v řadě a hospodářská krize postupně vedly k velmi nízkým cenám. Z toho důvodu Komise v počátku letošního roku oživila podporu soukromého skladování. Viděli jsme, že trh okamžitě zareagoval a ceny se trvale zlepšily.

Navzdory předpovědím dobré sklizně – nyní již čtvrté – byly zásoby na počátku sklizně na nízkých úrovních. Můžeme soudit, že spotřeba se obnoví.

Stručně řečeno, vidím nesmělé známky obnovy. Souhlasím, že je třeba bedlivě situaci sledovat, což nám umožní podniknout kroky tam, kde je třeba.

To je krátké shrnutí krátkodobých opatření, ale ujišťuji vás, že se zabýváme i středně- a dlouhodobými otázkami, zejména ve věcech rozdělení přidané hodnoty v potravinovém řetězci a také v řešení nestálosti cen. Jsem si jista, že se k těmto důležitým otázkám vrátíme.

PŘEDSEDAJÍCÍ: paní KRATSA-TSAGAROPOULOU

Místopředsedkyně

Albert Deß, jménem skupiny PPE. – (DE) Paní předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, v loňském i letošním roce vyjádřili své znepokojení velmi hlasitě také producenti mléka, a to i v Bruselu. Z médií můžete získat dojem, že to jsou právě jen producenti mléka, kdo se ocitl v obtížné situaci. Skutečností je, že ostatní zemědělská odvětví jsou také zasažena. V porovnání s našimi producenty mléka jsou producenti vepřového masa, chovatelé prasat, chovatelé drůbeže, pěstitelé ovoce a zeleniny, vína i obilovin zvyklí na to, že jsou dobré a špatné roky, takže nekřičí tolik nahlas. Myslím si však, že by bylo dobré, abychom dnes upozornili i na situaci těchto zemědělců.

Paní komisařko, řekla jste, že finanční a hospodářská krize postihla celý zemědělský sektor a že bychom měli zvážit, jak na to můžeme reagovat. Když hovořím s postiženými zemědělci, slyším stále totéž: obecně říkají, že s trhy se vypořádat dokážou, pokud nejde o extrémně obtížné situace jako loni a letos pro producenty mléka a ostatní. Ale co zemědělci nechápou, je to, proč je Evropa zatěžuje se stále větším množstvím byrokracie. Říkají, že chtějí obhospodařovat svou půdu a krmit a pečovat o svá zvířata, a ne strávit celý den nad účetnictvím a záznamy o tom, co dělají.

Naši zemědělci celá století produkovali potraviny bez přílišného papírování. Úroda se zvýšila, užitkovost zvířat se zlepšila a my dnes zaplavujeme zemědělce byrokratickými povinnostmi. Nedávno jsem četl, že ministři zemědělství diskutují o omezení byrokracie. Naši zemědělci se tomu již neodvažují uvěřit. Doufám, že se nám konečně podaří v této oblasti pokročit a umožnit zemědělcům, aby dělali, co umějí nejlépe, tedy produkovat potraviny – zdravé potraviny pro půl miliardy lidí. Měli bychom je v tom podporovat a zajistit, aby to mohli činit i v budoucnu.

Paolo De Castro, jménem skupiny S&D. – (IT) Paní předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, tak zde znovu debatujeme o krizi v zemědělském odvětví.

V nedávných měsících Parlament několikrát hovořil o nesnázích, které vážně sužují odvětví mléka, a žádal Komisi a Radu, aby podnikly okamžitá opatření. Dosáhli jsme výsledků, třebaže jen dílčích, ale na základě těchto iniciativ bylo zpřístupněno 300 milionů EUR na zvládnutí tohoto nouzového stavu.

Nyní však musíme vzít v úvahu, že krize, která postihla odvětví mléka, se rychle rozšiřuje do ostatních odvětví evropského zemědělství a trhy s pšenicí, olivovým olejem a ovocem a zeleninou již vykazují varovné signály, jak právě řekla paní Fischer Boelová.

Pokud jde o mléko, čelíme cyklickému fenoménu, který jde ruku v ruce s obtížnou ekonomickou situací, která má nevyhnutelně za následek pokles poptávky a následnou stagnaci trhů. Tato krize nabírá znepokojivých rozměrů, jak dokládají mnohé protesty, které pořádají zemědělci v mnoha regionech Evropy. Ty jsou příznivé pro naléhavou a znepokojivou situaci a rozšířené obavy o budoucnost celého odvětví.

Proto jsme na posledním zasedání Výboru pro zemědělství a rozvoj venkova 1. prosince jednomyslně rozhodli, že pozveme do sněmovny Komisi, aby nám podala zprávu o stavu krize, které čelí naše zemědělství, a o směrech, kterými se ubírají různá produktivní odvětví. Na tomto poli očekáváme předně to, že Komise využije všech opatření, která má k dispozici, aby stabilizovala trh a stimulovala obnovu potřeby, ale zároveň jsme přesvědčeni, že bychom tuto příležitost měli využít k výhledu do budoucnosti a pomoci zajistit, že společná zemědělská politika bude i nadále důležitou evropskou politikou, která bude dohlížet na zájmy všech občanů a evropských regionů od severního Švédska až k jižnímu Kypru.

Zemědělci očekávají okamžité odpovědi a my jsme zde dnes proto, abychom přijali odpovědnost a snažili se vše urychlit a rozhodně se vypořádali s krizí a abychom nedávné poznatky dobře využili, neztráceli čas a rychle napravili situaci, která se může ještě zhoršit. Rádi bychom se od Komise dočkali odpovědi a také nových zpráv v tomto ohledu.

Marian Harkin, jménem skupiny ALDE. – Paní předsedající, ráda bych poděkovala paní komisařce za nastínění situace. Já se však hodlám soustředit pouze na jednu oblast, v níž můžeme jednat, a tou je nízký výskyt nepovolených geneticky upravených organismů v dovážených krmivech a jejich vliv na krmivářské odvětví EU, protože tato otázka se týká všech zemědělských odvětví.

Poslala jsem dopis předsedovi Barrosovi – podepsaný několika poslanci EP – a on odpověděl, že Komise jednala rychle a povolila tři geneticky upravené produkty a čtvrtý je v procesu schvalování. Stále však máme co dohánět.

Příští rok bude problémem Brazílie: zrychlila svůj schvalovací systém na 22 měsíců a problém nezmizí. Všichni jsme si vědomi, že zemědělské odvětví trápí nízké marže, a domnívám se, že to nejmenší, co mohou zemědělci v EU očekávat, je, že by neměly být navyšovány vstupní náklady kvůli neschopnosti EU jednat dostatečně rychle při udělování povolení. Mít nízké výstupní ceny je jedna věc, ale je dvojnásobnou chybou, pokud zemědělské vstupy nejsou dostupné za ceny na světových trzích. V Irsku od letošního května činí zvláštní náklady na zpožděné autorizace 23 milionů EUR.

A konečně, otázka nízkého výskytu zde bude vždy, a i když zrychlení systému autorizací situaci zlepší, přesto potřebujeme technické řešení.

Martin Häusling, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Paní předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, paní Fischer Boelová, poskytla jste nám velmi stručnou odpověď na téma krizí a neslyšel jsem, že byste zmínila nějaká jejich možná řešení. Krize se netýká jen odvětví mléka, to je pravda. Máme krizi také v odvětví obilovin, v sektoru zeleniny a v posledních deseti letech jsme přišli o 50 % producentů vepřového masa. Není to jen vinou hospodářské krize, paní komisařko, ale také skutečností, že orientace naší zemědělské politiky byla v posledních letech špatná. Skutečně nyní budete muset říci, že liberalizace selhala a že přístup na světový trh není odpovědí pro zemědělství.

Příštích několik let bude klíčových, pokud jde o směřování našeho zemědělství. Proto jsme vděční, že 22 ministrů zemědělství v Paříži jasně ukázalo, kam by mělo směřovat. S mnohým z toho souhlasíme. Potřebujeme spolehlivé plánování v zemědělství a zemědělská politika musí být udržitelná. To jsme také dlouho prosazovali.

Ceny pro zemědělce klesají, ale nikoli pro spotřebitele. To naznačuje, že naše zemědělská politika skutečně slouží jen zájmům velkých společností. Správně jste řekla, paní komisařko, že je třeba posílit pozici zemědělců

v tomto ohledu, ale stále odmítáte odpovědět na otázku, jak bychom to vlastně měli udělat. Pokusíme se na to odpovědět. To bude v několika příštích letech rozhodující. Zemědělci nesmí být pouhými producenty surovin. Je třeba, aby aktivně hledali tržní sílu, a v tom potřebují naši podporu.

Neustálý tlak na ceny v zemědělském odvětví povede ke špatné kvalitě produkce. Stále větší industrializace v zemědělském odvětví bude mít za následek další úbytek biologické rozmanitosti a také zvýšení emisí CO₂ a metanu. Hovořit o ochraně klimatu, ale přitom pokračovat v industrializaci, taková naše odpověď nesmí být!

Proto jako Parlament musíme v příštích letech brát svůj úkol velmi odpovědně. Doufáme, že naše spolupráce s novou Komisí bude konstruktivní.

James Nicholson, jménem skupiny ECR. – Paní předsedající, všichni chápeme obavy mnohých jiných odvětví zemědělství, která se jistě domnívají, že klademe příliš velký důraz na řešení problémů, kterým čelí odvětví mléka. Ale my, kteří jsme v tom byli zapojeni, jsme věděli, že není jiná možnost, že problémy odvětví mléka se musí vyřešit, a doufáme, že nyní jsme na cestě k vyřešení problémů, jimž tato část zemědělství čelila. Nyní se musíme soustředit na další oblasti.

Hovořili jsme například o problémech, kterým čelí zemědělci z odvětví obilovin, kteří trpí nejnižšími cenami za dlouhou dobu – a v mé oblasti to platí i pro pěstitele brambor a jablek. Mohu vám samozřejmě dát seznam dalších oblastí, kde se vyskytují závažné problémy. Ale jedním z největších problémů – a zde chci podpořit, co řekla paní Harkinová – je prodlení ve schvalování nových skupin geneticky modifikovaných obilovin pro dovoz do Evropské unie.

Zvyšujeme tak ceny krmiv, což zasahuje naše chovatele prasat, drůbeže a skotu, a urychlení schvalovacího procesu by v této situaci velmi pomohlo. Hrozí nám nebezpečí přehlcení byrokracií, administrativa a právní předpisy dusí naše zemědělce; to uvidíte 1. ledna, až budete provádět CPID, což je podle mého názoru naprostá ztráta času.

Přezkum v polovině období nám přinesl mnoho změn a hodláme jich udělat ještě víc. Ale domnívám se, že je třeba přezkoumat účinek těchto změn na odvětví. Ze zkušeností ze své oblasti vím, že mnoho chovatelů ovcí a chovných krav prostě toto odvětví opouští.

To je velmi znepokojivý trend. Je třeba, abychom se na obě tato odvětví soustředili, na to, jak je ve skutečnosti podporujeme. Můžeme pro ně udělat víc? Můžeme lidi přimět, aby v odvětví zůstali? Protože měli bychom mít na paměti, že mnohá tato odvětví, jako je chov ovcí a chovného dobytka, jsou v environmentálně citlivých oblastech, jsou v hornatých regionech a v oblastech, kde není žádná alternativa, a já se domnívám, že je třeba, abychom se znovu podívali, jak tyto části zemědělského odvětví podporujeme.

Patrick Le Hyaric, jménem skupiny GUE/NGL. – (FR) Paní předsedající, paní komisařko, řekla jste, že zemědělská krize je hluboká, což jsme již věděli. Malé a střední zemědělské podniky už to nezvládají. Nicméně, paní komisařko, toto není následek technického problému, ale politiky deregulace, kterou vykonáváte, následek podřívání základních zásad společné zemědělské politiky, vašeho odmítání návratu k placení minimálních odměn za práci a vašeho všeobecně vstřícného postoje k volnému trhu, který odporuje samotné zásadě upřednostňování Společenství.

Před začátkem nového období hodnocení společné zemědělské politiky nastal čas začít považovat zemědělskou činnost za úkol obecného zájmu, který přispívá ke společnému veřejnému blahu. Nová zemědělská politika musí tedy být také politika potravinová, environmentální a územní.

Musíme nejprve stanovit cíle a směr této politiky, než rozhodneme o rozpočtových aspektech. V každém případě to bude znamenat vyplácení zaručených minimálních odměn za odvedenou práci a povede to k produktivnímu zemědělskému odvětví, které přidává hodnotu a zajišťuje zaměstnanost, podporuje zemědělský rozvoj, který zachovává potravinovou soběstačnost a bojuje proti nedostatku potravin.

Dnes všechno svědčí pro skutečnost, že sociální, environmentální a zdravotní účinnost závisí na zemědělství na úrovni jednotlivých zemědělců, nikoli na průmyslové úrovni. To by mělo být tématem našich rozprav, pokud chceme konečně ukončit zemědělskou krizi.

Lorenzo Fontana, jménem skupiny EFD. – (IT) Paní předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, současná krize, kterou prochází zemědělský svět, je zjevným důsledkem rychlé územní expanze, kterou Evropská unie v posledních letech odstartovala, a zejména příliš rychlé globalizace trhů.

Zemědělské odvětví musí být ochraňováno uplatňováním zásad Smlouvy o fungování Evropské unie, zejména článků 32 až 38, s konkrétními odkazy na cíle, pro jejichž dosažení je třeba dodržovat specifická právní nařízení. V tomto odvětví nám nařízení, která řídí zásahy v případě krize trhu, nepovolují významnou reakci na požadavky zemědělského odvětví se zvláštní ochranou zemědělců, v extrémně obtížné době, která ovlivňuje celé zemědělství a zejména odvětví ovoce a zeleniny, jako jsou například jablka, broskve, a obilovin, jako je pšenice a kukuřice.

Zemědělcům je třeba nejen pomoci, ale musí jim být také zajištěna ochrana trhu, jak stanoví základní ustanovení smlouvy. To se bohužel v současnosti děje pouze omezeně. Zažili jsme to již například při krizi v odvětví mléka a při současné krizi ovoce a zeleniny.

Nyní je čas, aby Evropa přijala ostřejší rozhodnutí, aby se našim zemědělcům, našim zemědělským podnikům a pozemkům, které jsou bohužel často opomíjeny, dostalo skutečně plné podpory. Bylo by pak lepší vážně se zamyslet nad tím, co se děje na evropském trhu, a podporovat naše zemědělské produkty oproti těm, které pocházejí ze zemí mimo Unii, a to, opakují, zejména ovoce a zeleninu.

Díky vytvoření zvláštních pravidel, která se však musí dodržovat v celé Evropské unii a jejichž dodržování musíme zajistit i ze strany třetích zemí, s nimiž máme významné obchodní styky v oblasti zemědělských produktů, možná dosáhneme trhu, který je méně pokřivený, a lepší ochrany našich zemědělců a zemědělských produktů EU.

Georgios Papastamkos (PPE). – (EL) Paní předsedající, odvětví zemědělského hospodářství skutečně trpí: pšenice, olivový olej, ovoce a zelenina a bavlna. Měli byste vědět, že mezi producenty broskví v Řecku se šíří zlost. Musím vám říci, že přibližně 200 000 tun broskví se neprodalo.

Situace v odvětví pšenice je stále kritická a opatření pro veřejný zásah v členských státech je třeba aktivovat najednou. Musíme podporovat chráněné označení původu a chráněné zeměpisné označení produktů.

Velkou krizí prochází i chov hospodářských zvířat. Odvětví mléka již bylo zmíněno a je správné, že jsme podnikli opatření na jeho ochranu. Chovatelé hospodářských zvířat v severním Řecku zablokovali evzonskou celnici a jedním z jejich pochopitelných požadavků je, aby se na etiketách mléčných výrobků uvádělo místo původu. Podle mého názoru uvádění místa původu ochraňuje jak výrobce, tak spotřebitele.

Potřebujeme více opatření pro podporu zemědělských produktů, a to jak v rámci Evropské unie, tak mimo Evropu, ve třetích zemích. Je třeba stále zhospodářňovat trhy a účinně monitorovat transparentnost dodavatelského řetězce a musíme zmenšovat rozdíly mezi výrobními a spotřebitelskými cenami.

Jak jsem tvrdil v rámci rozpravy o rozpočtu na rok 2010, je obzvláště důležité udržovat přijatelné rozmezí zemědělských výdajů v rozpočtu, abychom mohli splnit neočekávané požadavky v ostatních zemědělských odvětvích.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Téměř celé zemědělské odvětví v Evropě je v krizi. To je zapříčiněno nejen celosvětovou hospodářskou krizí a recesí spolu se zmenšením domácích i zahraničních trhů, ale také společnou zemědělskou politikou, což je neoliberální politika, kterou v minulých letech vykonávala Evropská komise. To výrazně přispělo k současné krizi. Pokud má zemědělské odvětví již teď tak velké starosti se ziskovostí, co se stane, když se rozpočet pro zemědělství po roce 2013 sníží, o což mnoho lidí usiluje? To ohrozí bezpečnost dodávky potravin v Evropě.

Současná situace je obzvláště znepokojující pro chovatele hospodářských zvířat, prasat a producenty ovoce a zeleniny. Vítám, že paní komisařka chce poskytnout organizacím producentů více peněz, ale to stále nestačí k vyřešení nesnází odvětví. Dalším znepokojivým faktem je, že Evropská unie se v posledních šesti letech stala čistým dovozcem hovězího masa. Jsme nyní odkázáni na vnější trhy.

Julie Girling (ECR). – Paní předsedající, pokud chcete vědět, jak těžké to mají zemědělci, podívejte se na upravenou hranici nízkého příjmu podle vlády Spojeného království. To je hranice, pod níž má rodina žít v chudobě. Poslední údaje ze Spojeného království ukazují, že čtvrtina všech britských zemědělců spadá do této kategorie.

Ale pomáhání zemědělcům nespočívá jen v zemědělské politice. Měli bychom pracovat holisticky. Spotřebitelé chtějí kvalitní potraviny, které jsou produkovány co nejbližší k jejich domovům. Evropský parlament musí vyslyšet požadavky spotřebitelů na jasné značení země původu potravin, aby věděli, odkud jejich potraviny pocházejí. Na mnoha potravinách již země původu je vyznačena a není důvod, proč povinné označování země původu nerozšířit i na zbývající odvětví, a to včetně hlavních složek potravinových výrobků.

Budeme k tomu mít zde v Parlamentu příležitost začátkem příštího roku. Nepromeškejme ji.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Celá léta jsme prostřednictvím postupných pozměňovacích návrhů ke společně zemědělské politice upozorňovali na její důsledky a předkládali alternativy. Bohužel, nikdo nechtl naslouchat, a dnes jsme skončili v katastrofální situaci, v jaké je portugalské zemědělství. Varovali jsme před důsledky liberalizace mezinárodního obchodu v oblasti zemědělských potravin. Říkali jsme, že se zemědělstvím nelze jednat jako s nějakým průmyslovým zbožím a že by mělo být vynecháno z debat Světové obchodní organizace, aby nemohlo být vystaveno tržním a finančním spekulacím.

Vždy jsme tvrdili, že potravinová soběstačnost a bezpečnost by měla být prioritou a lidem pracujícím v zemědělství by mělo být projevováno řádné uznání. Proto jsme byli proti zrušení podpory produkce a ukončení kvót na mléko. Vždy jsme upozorňovali, že zemědělství v jižních zemích EU má zvláštní charakter, který je třeba respektovat, pokud máme ochránit jejich produkci vysoce kvalitních potravin včetně vína, olivového oleje, ovoce a zeleniny a rýže, stejně jako masa a mléka produkovaného za podmínek, které jsou velmi odlišné od těch, jež panují v jiných oblastech.

Proto trváme na tom, že tyto politiky musí být pozměněny a musí vzít v úvahu vysoké ceny výrobních faktorů, jako je nafta, elektřina, hnojiva, krmivo, úvěry a pojištění. Musíme pomáhat zemědělcům přijímáním politik, které podporují producenty a vytvářejí pracovní příležitosti ve venkovských oblastech.

Je čas udělit prioritu rodinným zemědělským firmám na venkově – který lidé stále častěji opouštějí – a regionální produkci a původním druhům. Naši zemědělci si to zaslouží, protože právě oni produkují to, co nás má živit.

John Stuart Agnew (EFD). – Paní předsedající, vypadá to, jako bych se dočasně zapojil do fanclubu paní Harkinové upozorňováním na zásadní krizi na trhu s krmivem pro hospodářská zvířata, pokud jde o nepatrné stopy geneticky upravených surovin, které mohou být obsaženy v 60 000 tunovém nákladu sójových bobů.

Pokud tyto stopy nepocházejí z typu schváleného EU, není povoleno tento náklad vyložit. Náklady přepravce v takovém případě činí až 2,3 milionu GBP, ale dochází také k narušení celého procesu, kdy se kamiony vrací do výroben krmiv prázdné a ty pak mají problémy sehnat na poslední chvíli jiný zdroj bílkovin.

Na základě ohromného tlaku v této věci Evropský komise schválila čtyři další druhy geneticky upravené kukuřice, které považují za bezpečné. Než dojde k takovému schválení, může to trvat několik let, zatímco v Americe mezitím zemědělci přijímají stále nové geneticky upravené druhy kukuřice. Tento problém se do roka objeví znovu.

V současnosti existuje také několik geneticky upravených lněných a bavlněných produktů, které se mohou snadno a neúmyslně ve stopovém množství vmísit do velkého nákladu sóji a také způsobí, že náklad bude odmítnut.

Je špatné, že zatímco je zde tolerance malého množství kamínků, hlíny, mrtvého hmyzu, kovových špon a dřevěných pilin, není absolutně žádná tolerance pro jediné zdravé zrnko kukuřice.

Nejistota, kterou tato nulová tolerance vytváří, má za následek zvýšení pojistných poplatků pro přepravce, které se přesouvají na chovatele dobytka, nemluvě o pocitu, jaký zažívá chovatel, když se dozví, že jeho objednávka krmiva nemůže být uskutečněna.

Tato situace je naprosto nevyhovující a vytváří zbytečnou krizi v produkci masa a vajec. Vyzývám Komisi, aby k celému tomuto problému zaujala praktický a citlivý postoj a zavedla pro geneticky upravené přísady podobnou úroveň tolerance jako pro ostatní znečišťující látky.

Giovanni La Via (PPE). – (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, také bych rád poděkoval paní komisařce za její analýzu, ale chtěl bych zdůraznit, že v některých produktivních odvětvích probíhá krize, která v některých oblastech ohrožuje zemědělství naší velké Evropy.

Zejména krize, která postihuje odvětví pšenice, v nedávných měsících snížila ceny na úroveň, kdy jsou příliš nízké na to, aby pokryly náklady, a v mnoha regionech Evropy došlo k redukci osévaných ploch pro tento rok, což by mělo být o 30 %, zejména ve vzdálených oblastech, které mají omezené možnosti alternativního využití. Na druhou stranu, pokud jde o ovoce a zeleninu, paní komisařka upozornila na aspekt, který je typický pro novou společnou organizaci trhu, která umožňuje, aby se s krizí vypořádaly organizace producentů.

Samozřejmě zdroje přidělované v rámci operačních programů jsou omezené a v žádném případě nejsou dostatečné pro případ strukturální krize tak rozsáhlé, jako je ta, kterou právě prožíváme. Mohou možná pokrýt požadavky, jak jste řekla, buď sklizní nezralých plodů, nebo zničením menší části sklizně v případě drobné nevyváženosti mezi poptávkou a dodávkou v normálních letech, ale rozhodně ne v případě tak rozsáhlé krize, jako je tato.

Totéž by se dalo říct také o olivovém oleji a ostatní odvětví, ale věřím, že v této chvíli je důležité požádat Komisi o balíček návrhů, o podrobný návrh, který pokryje všechna ostatní odvětví, v nichž, na rozdíl od odvětví mléka, dosud nebyla provedena opatření pro řešení krize, kterou prožíváme.

Iratxe García Pérez (S&D). – (ES) Paní předsedající, zemědělské odvětví není imunní vůči potížím, kterými trpí obecně celé hospodářství. Před několika měsíci jsme měli příležitost diskutovat o situaci producentů mléka, ale i tehdy mnozí z nás říkali, že krize postihuje i ostatní odvětví zemědělství.

Celé odvětví je v obtížné situaci: nízké ceny u zdroje za většinu produktů a mnohé zemědělské podniky, jejichž výděvky se začínají propadat pod hranici ziskovosti. Tato situace ukázala, jaká nevyváženost existuje mezi hodnotovým řetězcem zemědělského a potravinářského odvětví. Potřeba transparentního systému stanovování cen a obnovy vyváženosti vyjednávací schopnosti zúčastněných stran v rámci stávajících právních předpisů, to jsou otázky, které ještě musí být vyřešeny.

Dalším problémem, který nás v této souvislosti znepokojuje, je pokles konkurenceschopnosti našich zemědělců, kteří na rozdíl od svých konkurentů čelí vysokým produkčním nákladům. Vyžaduji, aby byla sestavena společná podpůrná opatření a aby se řešení neodvívěla od schopnosti každého členského státu reagovat.

Peter Jahr (PPE). – (DE) Paní předsedající, nejprve bych rád řekl, že jsem velmi vděčný za rozpravu o této otázce, protože z médií byste mohli nabýt dojmu, že krizi trpí pouze odvětví mléka. Tak tomu nebylo a není, a proto je pro postižené zemědělce nesmírně důležité, abychom o jejich situaci dnes v Evropském parlamentu diskutovali.

Hospodářská krize zemědělce postihla tvrdě. Poslední finanční rok byl jedním z nejhorších z celého desetiletí. Mnohým zemědělským podnikům výrazně klesly zisky, a proto je situace pro mnoho zemědělců velmi obtížná. Hospodářské krize odhalují nedostatky – nedostatky způsobené lidmi. Z krizí se stanou katastrofy, jedině pokud se s nimi nic nedělá. Právě díky tomu, že hospodářské krize odhalují lidské chyby, jsme schopni tyto chyby napravit.

V každé krizi je také příležitost a právě těchto příležitostí musíme lépe využívat. Proto zaprvé musí Komise reagovat rychleji a důsledněji v případě jakéhokoli narušení hospodářské rovnováhy. Zadruhé musíme vytvořit nezbytný politický rámec, který umožní zemědělcům, aby sami regulovali trh. Zatřetí musí být zlepšena právní moc organizací producentů. Začtvrté musíme regulaci trhu výrazně zlepšit a zjednodušit používání zemědělských surovin pro výrobu obnovitelné energie. Zapáté nesmíme jen hovořit o omezení byrokracie, a musíme skutečně tento problém dlouhodobě řešit.

Takže má výzva je následující: poučme se z krize a využijme příležitosti, kterou nám poskytuje – dlužíme to sami sobě a zejména našim zemědělcům. V tomto ohledu očekávám v začátku roku 2010 od Komise přehled opatření, o nichž potom budeme moci podrobně diskutovat v příslušném výboru.

Luis Manuel Capoulas Santos (S&D). – (PT) Paní komisařko, rád bych vám poděkoval za to, že jste znovu zde ve sněmovně – jak bylo během celého vašeho mandátu zvykem –, a to přesto, že je Komise v této přechodné fázi. Problémy zemědělství však nemají pochopení pro rozmary politického kalendáře a zemědělci od nás očekávají řešení jejich problémů, nesnáží a obav.

Jak všichni víme, hospodářská krize postihla také zemědělství – nejen odvětví mléka, jak nám vnucují média, ale o ostatní odvětví. Mléko, ovoce a zelenina, obiloviny a olivový olej byly v posledních měsících zasaženy, stejně jako dříve produkce masa, kvůli ohromnému zvýšení nákladů na produkci, k němuž došlo.

Situace v odvětví ovoce a zeleniny se pravděpodobně bude ještě zhoršovat, až se trh na základě nové dohody, která se právě přijímá, ještě více otevře marockým produktům. Faktem je, jak upozornila paní komisařka, že trhy v posledních ukazují pozitivní náznaky, ale z toho bychom se neměli příliš radovat, protože pokud přijde vzestup, ve který všichni doufáme, nepochybně s sebou přinese i zvýšení ceny ropy, a tudíž nevyhnutelné zvýšení nákladů na zemědělskou produkci.

Proto, paní komisařko, navzdory politickému kalendáři musí Parlament vyžadovat, aby Komise poskytla odpovědi na tyto otázky. Zemědělci čekají na politické signály od Parlamentu a Komise, a proto načasování této dnešní rozpravy dává naprostý smysl. Doufám, že Komise může dát nějaké signály a říci, jaké informace má a jaká krátkodobá opatření na zmírnění těchto problémů navrhuje.

Michel Dantin (PPE). – (FR) Paní předsedající, paní komisařko, znovu vám děkuji za pozornost.

Cenová krize v letech 2007–2008 upozornila na slabou pozici spotřebitelů, pokud jde o nestálost cen. Zemědělská krize roku 2009 má mnohem škodlivější dopad na zemědělské podniky, než ukazují koeficienty. Proč? Protože vzestupný trend v zemědělských cenách byl mnohými považován za udržitelný a protože zemědělci v roce 2008 a na začátku roku 2009 nepochybně příliš mnoho investovali – příliš mnoho, protože od začátku 21. století nabírá zpoždění.

Při několika příležitostech jste, paní komisařko, vyjádřila přání nezasahovat již stejným způsobem do regulace trhu. Ale copak jsme si za posledních 20 let nezapamatovali, že zemědělské zboží tvoří převážně potravinové produkty a že potřebujeme jistý stupeň cenové stability na obou koncích řetězce? Cenová stabilita je žádána na jedné straně na spotřebitelské úrovni, protože spotřebitelům kvůli ostatním finančním závazkům, jako jsou hypotéky, rodičovství a volnočasové aktivity, nezbyvá dostatek prostředků na vyrovnání se s kolísáním cen. Na druhou stranu na úrovni producentů je stabilita cen žádoucí proto, že obchodní činnost zahrnuje značný kapitál, který vyžaduje velké investice.

Organizace v rámci odvětví, která zahrnuje všechny součásti dodavatelského řetězce stejně jako nové hráče – mám na mysli odvětví pohostinských služeb a zpracovatelské společnosti pro prudce zmrazované nebo i čerstvě připravované produkty –, může nepochybně vést zavedení soukromých nástrojů pro stabilizaci cen.

Domníváte se, že je možné najít zde cestu vpřed, paní komisařko, a je Komise připravena podílet se na takových diskusích?

Diane Dodds (NI). – Paní předsedající, ráda bych poděkovala paní komisařce za to, že přišla a znovu nám naslouchala, a chci upozornit jen na několik problémů, které jsou v posledních několika měsících v zemědělském odvětví Severního Irsku velmi rozšířené. Možná jste četla, paní komisařko, že v hrabství Fermanagh jsme se v posledních několika týdnech potýkali extrémními povodněmi. Poslední způsobila velmi vážné potíže zemědělcům zejména v přístupu k dobytku na polích, protože mnoho silnic bylo uzavřených a nesjízdných kvůli dešti. Postižena bude také jejich způsobilost zavlažovat pole odpadními vodami a obecně je postihlo mnoho ztrát. Vyzývám proto Komisi, aby tento problém prozkoumala a vyjádřila se, jestli je možné poskytnout zemědělcům v tomto odvětví přímou podporu.

Také vyzývám Komisi, aby se zaměřila na odvětví brambor v Severním Irsku. Několik pěstitelů brambor mi v nedávné době napsalo, protože je také v posledních týdnech velmi těžce zasáhly silné deště. Velmi se obávají, zda budou schopni brambory vyorat, a s rychlé se blížící zimou se obávají, že přijdou o úrodu. Takže toto je odvětví – a část zemědělského odvětví v Severním Irsku –, které prochází velmi těžkým obdobím.

Také jsem se v nedávné době setkala s několika producenty vajec, kteří právě přecházejí na rozšířené klece. Chtěli by od Komise záruku, že nebudou muset delší dobu tyto klece měnit za jiné. Znovu bych požádala Komisi, aby tento problém prozkoumala.

Sergio Paolo Francesco Silvestris (PPE). – (IT) Paní předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, krize, kterou prochází zemědělské odvětví, je nesmírně závažná a hrozí, že bude nezvratná.

V mém regionu, Apulii, je produkce oliv hlavní činností a jedním z největších zdrojů příjmů. V tomto roce spadla cena oliv na 30 EUR za 100 kg a velkoobchodní cena oleje na 2,50 EUR za kilogram a při těchto cenách se producenti pohybují ve ztrátě. Hrozí, že extra panenský olivový olej, zelené zlato, které vždy bylo pýchou mé země, se změní v občanskou a sociální smrt. Po celém regionu jsou zátarasý na silnicích a demonstrující zemědělci.

Říkáte, že vše je v pořádku a že ceny znovu stoupají, ale předložím vám jinou situaci, o níž vím, protože ji zažívám každý den. Je třeba urychleně přijmout opatření a žádám, aby byl zřízen fond solidarity, stejně jako pro sektor mléka, také pro produkci olivového oleje a ovoce a zeleniny. Pokud jde o produkci oliv, žádal bych o další naléhavá opatření a zejména, paní komisařko, aby bylo pozměněno nařízení Komise (EEC) č. 2568/91 o charakteristice olivového oleje a aby do něj bylo začleněno snímání magnetickou rezonancí jako metoda analýzy. To by nám umožnilo odhalovat padělky, které nacházíme v regálech supermarketů s označením „extra panenský olej“, který však obsahuje směsi upravených olejů.

Elisabeth Köstinger (PPE). – (DE) Paní předsedající, paní Fischer Boelová, děkuji vám za vaši zprávu. Je to důležitý signál pro naše zemědělce, kteří musí žít v této napjaté situaci na trzích.

Ve své zprávě jste se také zmínila o propadu poptávky v zemědělském odvětví. Právě proto je důležité toto odvětví povzbudit a stimulovat prodeje. Nyní, víc než kdy jindy, je třeba, aby Komise rozpoznávala krize v raných stádiích bez ohledu na druh produkce a aby podnikala rychlé a účinné kroky k jejich zažehnutí.

Jsem přesvědčena, že takto citlivé odvětví, jako je produkce potravin, obzvláště vyžaduje nástroje trhu. Přidané hodnoty zemědělství v podobě udržování naší kulturní krajiny, péče o venkov, biologická rozmanitost a mnoho dalších věcí jsou nenahraditelné. Je třeba, abychom si toto všechno udrželi a brali to v potaz v našich příštích rozpravách o nové zemědělské politice.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Paní předsedající, paní komisařko, rád bych vám poděkoval za vaše vysvětlení ohledně různých cen za různé typy zemědělské výroby. Došla jste k závěru, že musíme nadále monitorovat situaci, abychom mohli v případě potřeby přijmout opatření.

Poukázala jste na nestálost – hlavního nepřítele moderního zemědělce – a já bych se jen rád zastal potřeby znovu zavést a udržovat veřejnou politiku pro oceňování a regulaci a potřeby, v budoucnu nepochybně, aby tato veřejná politika pro regulaci byla zavedena například prostřednictvím sledováním cen a marží, které by nastavovalo ceny spravedlivě pro všechny, kdo se podílí na produkci, ať jsou to producenti, zpracovatelské společnosti nebo distributoři.

Pokud to dnes necháme dojít do stadia, kdy bude oceňování regulováno soukromě, vždy zde bude přírážka pro distributory, přírážka pro zpracovatelské společnosti a ztráta pro producenty, a tudíž výrazné problémy pro místní zemědělství. A konečně, paní předsedající, nesmíme přehlížet skutečnost, že musíme také být schopni jednat se Spojenými státy – zejména pokud jde o cenu pšenice, která se stanovuje v Chicagu –, protože jde o celosvětový problém, nejen evropský.

Cristina Gutiérrez-Cortines (PPE). – (ES) Paní předsedající, paní komisařko, znepokojuje mě, že nedostatečná koordinace často znamená, že v zemědělství nejsou uplatňována kritéria udržitelnosti.

Ráda bych se zeptala na dvě otázky: zaprvé, v době desertifikace jižní Evropy, která je vážně postižena změnami klimatu, a vzhledem k tomu, že využívání půdy je to nejdůležitější, proč platíme za odstraňování olivovníků a vinné révy? To znamená, že Evropa platí za to, aby měla více desertifikované země! Hodláte to zastavit?

Zadruhé, dohoda s Marokem: když Evropa řídí společnou zahraniční politiku, musí bránit zájmy svých občanů a evropské produkce. Evropa vyjednává dohodu s Marokem a klečí přitom na kolenou, aniž by brala v úvahu zásadu reciprocity, aniž by zaručila zdraví a to, že budou zachovány programy pro insekticidy a kvalitu potravin.

Jak je možné, že tento proces jen neotvírá dveře pro produkty a kvóty, ale že také dává v sázku kvalitu?

Béla Glattfelder (PPE). – (HU) Je zásadně důležité, abychom nyní hovořili o krizi, která zasahuje zemědělská odvětví, protože bylo zveřejněno několik plánů ohledně způsobu, jakým budou stupňovány zemědělské subvence po roce 2013. Mysleme vždy na to, jak kritické následky měla liberální opatření zavedená teprve nedávno. Poučme se z těchto příkladů a neopakujme stejné chyby. Význam zemědělství v příštích letech výrazně vzroste, protože počet lidí trpících hladem na naší planetě se neustále zvyšuje.

Pokud jde o zjednodušení postupů, zemědělci bohužel cítí, že pokaždé, když se o zjednodušení mluví, nikdy k němu ve skutečnosti nedojde. Musí vyhovět stále složitějším systémům. Zavádí se série nových opatření pro životní podmínky zvířat. Všechny zvyšují náklady, s nimiž se jejich konkurenti nemusí potýkat. Navíc každé opatření pro zlepšení životních podmínek zvířat vyžaduje větší spotřebu energie, což bude znamenat zvýšení emisí CO₂.

PŘESEDÁJÍCÍ: pan LAMBRINIDIS

Místopředseda

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Pane předsedající, během rozpravy o jeho směrnicích řekl pan Barroso, že udržitelnost a ochrana biologické rozmanitosti budou prioritami politiky v Evropské unii v tomto volebním období. Tyto cíle je tedy třeba prosazovat ve všech oblastech politiky a samozřejmě zejména v oblasti

zemědělství. Ráda bych vás dnes vyzvala k prosazování a podpoře těchto opatření, která přispívají k ochraně biologické rozmanitosti a udržitelnosti.

Seán Kelly (PPE). – Pane předsedající, vítám tuto rozpravu. S mnoha problémy, které byly zmíněny, mnoho nezmůžeme, ale v jiných můžeme udělat hodně. Kolegové zmínili zejména problém přílišné regulace; o tom se zmiňuje mnoho zemědělců v celé Evropské unii. Lidé také zmiňovali geneticky upravené potraviny a já s nimi naprosto souhlasím: v této oblasti je třeba jednat.

Je však jedna oblast, která je podle mého názoru pro nás také důležitá, a to oblast převozu zvířat. Je zde nebezpečí, že zavedeme tolik nařízení, že převoz zvířat znemožníme, zejména pro zemědělce a lidi převážející dobytek z ostrovní země, jako je Irsko.

Někdy si říkám, že by bylo zajímavé porovnat například cestovní rozvrh poslanců EP s cestovním rozvrhem zvířat převážených za moře, a domnívám se, že někdy by hladiny stresu mohly být u poslanců vyšší.

V tomto ohledu bychom měli být velmi obezřetní a nezavádět příliš mnoho nařízení, abychom se sami nevyřadili z trhu.

Předsedající. – Děkuji vám, pane Kelly. Přestože by zde každému mělo být umožněno hovořit jiným jazykem, dovoluji mi upozornit, že jste zahájil svou řeč tím, že jste řekl „*Merci, Monsieur* předsedo,“. Předpokládám, že jste mě nežádal o slitování, ale snažil jste se říci „děkuji“ – měl bych dodat, že nikoli řecky, což je „Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε“!

Gabriel Mato Adrover (PPE). – (ES) Pane předsedající, situace v zemědělském odvětví není jen znepokojivá. Nazval bych ji neudržitelnou: příjmy zemědělců se snižují a každý den je větší rozdíl mezi tím, co zemědělci dostanou, a tržní cenou pro spotřebitele. Posloupnost je již utopií a dohody o přidružení se opakovaně porušovány, jako v ostudném případě s rajčaty z Maroka, který uznal Evropský úřad pro boj proti podvodům, ale Komise žádné rozhodné kroky nepodnikla. Zákony pro zdraví rostlin se uplatňují v různé míře, čímž vznikají nespravedlivé situace.

Přidáme-li k tomu jednotlivé případy, jako je snížení daní pro odvětví banánů, což bude mít zcela negativní důsledky, nebo skutečnost, že chovatelé hospodářských zvířat si nemohou dovolit vstupní náklady, budete se mnou souhlasit, že budoucnost odvětví je přinejmenším nejistá.

Navíc pro zemědělství v nejdlehlších regionech je budoucnost nejen nejistá, ale extrémně znepokojivá. Zemědělci chtějí pokračovat ve své práci, ale je to pro ně den ode dne těžší. Komise musí uznat význam zemědělství!

Herbert Dorfmann (PPE). – (DE) Pane předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, krize v současnosti probíhá v mnoha zemědělských odvětvích. Nepochybně to má mnoho důvodů. Jedním z nich je pravděpodobně liberalizace zemědělské politiky v nedávných letech. Když ze společné zemědělské politiky odstraníme další a další bezpečnostní sítě, pak kolísání cen vzroste. To našim zemědělcům působí stále větší problémy.

Proto naším krátkodobým cílem musí být nalezení řešení této krize. Hlavně však, v souvislosti s revizí naší zemědělské politiky musíme zvážit, co můžeme s tímto kolísáním cen udělat. Po vstoupení Lisabonské smlouvy v platnost máme jako Parlament povinnost být aktivní. Skutečnost, že se ministři zemědělství v nedávných dnech setkali v Paříži, mimo Radu, aby o tomto problému diskutovali, je v zásadě jistě dobrá věc. Nicméně naším úkolem v Parlamentu je demonstrovat zemědělcům naši novou úlohu. Je třeba, abychom hledali demokratická řešení pro naši budoucí zemědělskou politiku.

Mariann Fischer Boel, členka Komise. – Pane předsedající, nyní odpovím na některé vznesené otázky, ale domnívám se, že diskuse zde jasně ukazuje, že zde vládne pochopení obtíží, kterým naše zemědělské odvětví čelí.

Předně mě trochu překvapilo, když jsem slyšela, že jsme údajně zemědělskému odvětví odstranili záchrannou síť. Tak to rozhodně není. Záchranná síť je nastavena v situacích, kdy zemědělci potřebují podporu. Máme stálou záchrannou síť, kterou tvoří přímé platby. Ta rozhodně funguje a je zde ve prospěch zemědělců. Pak máme různé systémy intervence, soukromé skladování, systémy vývozních náhrad, které uvedeme do praxe, až uznáme, že jsou nezbytné ke spuštění těchto nástrojů.

Pokud jde o zjednodušení, byrokracii, administrativu – plně s vámi souhlasím, že bychom se měli snažit co nejvíce našim zemědělcům usnadnit situaci, a proto na středním zasedání Rady přednesu několik návrhů na deregulaci.

Rada představila 39 různých návrhů a poměrně dost jich můžeme skutečně přijmout. Jiné jsou více politické a vztahují se k období po roce 2013, ale jsem si jistá, že vám budou připadat nesmírně zajímavé.

Ti, kdo zmiňovali otázku geneticky upravených organismů, předpokládám, že vědí, že mé názory jsou naprosto stejné, a domnívám se, že je důležité nalézt řešení na základě technického údaje o přítomnosti neschválených geneticky upravených organismů. Očekávám, že příští Komise takový návrh představí.

Je pravda, že Evropská unie je největším dovozcem zemědělských produktů, ale zároveň je i největším vývozcem. To proto, že máme nesmírně dobrou obchodní značku: evropské produkty jsou na zámořských trzích považovány za vysoce kvalitní. Proto by myšlenka, že bychom měli chránit svou produkci, naše zemědělské odvětví poškodila.

Proto potřebujeme být nadále viditelní na vývozních trzích a domnívám se, že do budoucna – a doufám, že zde bude plná podpora Evropského parlamentu – budeme potřebovat mnohem více peněz na prosazení našich vysoce kvalitních produktů na nově vznikající trhy. Domnívám se, že se nám může dařit mnohem lépe, ale potřebujeme větší podporu.

K otázce předpisového rámce – neslyšela jsem přímo tuto frázi, ale myslím, že to byla podstata poznámek k této otázce. Dnes je již možné, aby zemědělci uzavírali smlouvy s odvětvím mléka za konkrétní objem za fixní cenu. A víte, že ve skupině vysoké úrovně pro odvětví mléka zkoumáme některé dobrovolné způsoby, jak tento systém zlepšit.

Biologická rozmanitost: naprosto souhlasím, že to je důležité, a právě proto jsem tuto otázku začlenila mezi nové výzvy, když jsme se shodli na kontrole stavu společné zemědělské politiky v listopadu 2008. Takže tato otázka má vysokou prioritu a já naprosto souhlasím s poznámkami pana poslance.

K opatřením: ve skutečnosti můžeme používat všechny nástroje, které máme momentálně k dispozici. Ale nové iniciativy nemůže představit dočasná Komise. Jsem si jistá, že jste si tohoto problému vědomí, a doufám, že nová Komise začne fungovat co nejdříve.

Dále mám velkou radost, že Evropský parlament bude nyní mít úlohu významného hráče do budoucna díky tomu, že Lisabonská smlouva zavádí proces spolurozhodování. Nejde jen o spolurozhodování v čistě zemědělských záležitostech, ale také o rozpočtu. Takže budete mít velký vliv na možnosti rozpočtu pro zemědělské odvětví na období po roce 2013.

Přestože to možná už na této pozici nezažiji, mohu vám zaručit, že na vás budu dohlížet, až na sebe vezmete novou odpovědnost za zemědělské odvětví.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Písemná prohlášení (článek 149)

Luís Paulo Alves (S&D), písemně. – (PT) Hospodářská a finanční krize nás zatahla také do zemědělské a sociální krize, a proto vítám tuto rozpravu v Parlamentu, i když přišla poměrně pozdě. Producenti (obilovin, hovězího masa, olivového oleje, ovoce, zeleniny atd.) zakoušejí v této době nesmírně obtížné podmínky kvůli poklesu poptávky a dostávají za své produkty velmi nízké ceny v porovnání se svými produkčními náklady. Také je obtížné sehnat úvěr. Tyto problémy vážně ovlivňují jejich příjem. Nestálost cen v zemědělství je velmi komplikovaný problém, který ovlivňuje plánování a předvídatelnost, které zemědělci potřebují, a má vliv na ziskovost a úroveň investic. Proto je nezbytné zaručit podmínky pro udržitelnost pozemků a jistý stupeň cenové stability, aby producenti mohli chránit svá živobytí zlepšováním kvality produktů, což bude mít pozitivní dopad na celý řetězec od producenta až ke spotřebiteli.

Spyros Danellis (S&D), písemně. – (EL) Vícenásobné zaměstnání je v EU běžným jevem a jeho cílem je zajistit příjem navíc k příjmu ze zemědělství. Vzhledem k tomu, že malý zemědělský podnik pravděpodobně zaměstnává pracovníky s několika zaměstnáními, je dnes malý podnik zjevně více zasáhnut než velký podnik. Je to proto, že:

- kromě snížení zemědělského příjmu, bez ohledu na produkční odvětví, na které se specializuje, se musí potýkat také s:

- snížením nebo omezením nezemědělského příjmu, zatímco:

- jistota příjmu, kterou si vybírá ve formě přímé podpory, nestačí k zajištění slušné životní úrovně.

V důsledku toho, bez ohledu na zemědělské odvětví, na které se produkce specializuje, malé zemědělské podniky potřebují horizontální cílenou podporu, aby se s krizí vyrovnaly.

16. Vyhlídky programu z Dohá pro rozvoj po sedmé ministerské konferenci WTO (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je otázka k ústnímu zodpovězení Komisi (B7-0232/2009), kterou pokládá pan Moreira jménem Výboru pro mezinárodní obchod a která se týká vyhlídek rozvojové agendy z Dohá po sedmé ministerské konferenci WTO (O-0126/2009).

Vital Moreira, autor. – (PT) Před několika týdny jsem měl čest vést delegaci Výboru pro mezinárodní obchod tohoto Parlamentu, která se zúčastnila sedmé ministerské konference Světové obchodní organizace v Ženevě. Ačkoli jednací kolo z Dohá – to jest, rozvojová agenda z Dohá – nebylo na oficiálním pořadu jednání této ministerské konference, faktem je, že velká většina oficiálních delegací z členských zemí WTO využily této příležitosti, aby zveřejnil své postoje k tomuto tématu a prohlásily, že chtějí jednací kolo z Dohá dokončit do konce roku 2010.

Je však všeobecně známo, že v poslední době nebylo na jednáních dosaženo žádného pokroku. Proto mám tu čest jménem Výboru pro zahraniční obchod, jehož jsem předsedou, položit Komisi tyto otázky:

Zaprvé, může nás Komise seznámit se svým hodnocením současného stavu v hlavních oblastech jednání v rámci jednacího kola z Dohá, zejména v zemědělství, v přístupu na trh pro nezemědělské produkty (NAMA) a ve službách? Jaké byly hlavní úspěchy Komise na sedmé ministerské konferenci WTO? O kterých otázkách se podle jejího názoru dál vede diskuse a která témata na jednáních jsou nejobtížnější?

Zadruhé, jak ministerská konference WTO ovlivní probíhající jednání v rámci jednacího kola z Dohá? Jak Komise zajistí, aby se hlavní jednání soustředila na rozvoj? Může Komise zhodnotit, jaká je pravděpodobnost úspěšného dokončení jednacího kola rozvojové agendy z Dohá do konce příštího roku?

Moje třetí a poslední otázka, jak hodlá Komise zapojit členy delegace Evropského parlamentu do probíhajících jednání v rámci jednacího kola z Dohá a do struktury WTO?

Poté, co jsem položil otázky jménem Výboru pro mezinárodní obchod, chtěl bych na závěr zdůraznit, že tento parlamentní výbor považuje za velmi důležité sdílet novou odpovědnost a využívat nové pravomoci, které mu dává Lisabonská smlouva, a chtěl by také navázat užší a plodnější spolupráci s Komisí v oblasti mezinárodního obchodu. To na druhé straně ovšem vyžaduje, aby byla Komise ochotna spolupracovat s Parlamentem, počínaje odpovědí na otázky, které jsme jí položili.

Mariann Fischer Boel, členka Komise. – Pane předsedající, sedmá ministerská konference WTO v Ženevě byla důležitou příležitostí k výměně názorů se všemi členy WTO o prioritních úkolech této organizace. Myslím si, že je důležité zdůraznit, že tato sedmá ministerská konference nebyla vyjednávací konferencí: byla to spíš diskuse k různým tématům.

Pokud jde o naše priority, na prvním místě je samozřejmě rozvojová agenda z Dohá. Podaří-li se ji dokončit, přinese Dohá prospěch nejen Evropě, ale i celému světovému hospodářství. Všichni budeme postiženi, bude-li narůstat protekcionismus, a stejně tak všichni získáme, jestliže hospodářství nabere dech. Dohá je nejlepším nástrojem obchodní politiky, který na obou těchto frontách máme k dispozici.

Dohá by také přinesla rozvoj, na který čeká tolik nejchudších zemí světa. Umožnila by to zejména nová pravidla přístupu na trhy, reforma zemědělství a zjednodušení cel. Rozvojový prvek pro dotyčné země byl již zohledněn ve všech oblastech jednání z Dohá.

Jednací kolo z Dohá však samozřejmě můžeme dokončit jen společným úsilím všech členů WTO. Skutečnost je taková, že Spojené státy mají vážné obavy a zábrany, diskutují-li s velkými nově vznikajícími ekonomikami. Jak se tyto diskuse budou vyvíjet, uvidíme již za několik měsíců, neboť poslední lhůta, mají-li země G20 dokončit jednací kolo z Dohá v roce 2010, se blíží.

Myslím si, že všichni souhlasíme s tím, že chceme-li dokončit jednací kolo z Dohá do konce roku 2010, musí být mechanismy přístupu na trh zemědělských a nezemědělských produktů hotové nejpozději do

konce března 2010. To je nejzazší lhůta. Mezitím budeme i nadále prosazovat, aby byly zajištěny zájmy Evropské unie v oblastech, jako je obchod a služby a ochrana zeměpisných označení.

Kromě Dohá se ministerská konference zabývala i některými dalšími otázkami, které jsou pro členy WTO důležité. Našími prioritami byla potřeba posilovat úlohu WTO při monitorování a analýze protekcionismu; přistoupení nových členů k WTO – jako je například přistoupení nejméně rozvinutých zemí k WTO, což, jak si jistě myslíme, je nutné podporovat; rostoucí počet dohod o regionálním volném obchodu – zde musíme zajistit, aby tyto dohody vhodně doplňovaly mnohostranný obchodní systém; a konečně, přínos obchodní politiky v boji proti změně klimatu. U mnoha těchto problémů se členové WTO dohodli na tom, že tato organizace může a musí fungovat. Takže očekávám další pokrok.

K vaší poslední otázce, o vývoji v těchto oblastech, a zejména o jednacím kole z Dohá, budeme samozřejmě Parlament podrobně informovat. Lisabonská smlouva skutečně poskytuje výbornou příležitost, aby se naše spolupráce s Parlamentem posunula o krok dál, a to bude jednou z hlavních priorit obchodní politiky Komise v příštích letech.

Georgios Papastamkos, jménem skupiny PPE. – (EL) Pane předsedající, mnohostranný obchodní systém a Světovou obchodní organizaci jako strážce obchodního systému založeného na dodržování pravidel a systému, který zaručuje efektivnější řízení globalizace a spravedlivější rozdělení jejích výhod, podporujeme.

Je to právě *acquis* WTO, jež během současné hospodářské krize do značné míry pomohlo zabránit tomu, aby se jeho členové znovu uchýlovali k ochrannářským obchodním opatřením, a zároveň ponechávalo dostatečný manévrovací prostor v zájmu hospodářského oživení.

Jako skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) podporujeme integraci rozvojové agendy z Dohá na základě komplexního, ambiciózního a vyváženého výsledku jednání. Požadujeme, aby Komise udržela pevnou vyjednávací pozici, jejímž cílem je skutečně zlepšit přístup evropského zboží a služeb na trhy vyspělých i vznikajících ekonomik.

Pokud jde o zemědělství, vyzývám Komisi – a chtěl bych, abyste si to, paní Boelová, poznamenala –, aby striktně dodržela mandát pro vyjednávání, který získala od Rady a který také stanoví meze její vyjednávací pozice odvislé od stejných ústupků našich obchodních partnerů. Chtěl bych zdůraznit, že je nutné rozhodně hájit naši pozici v otázce zeměpisných označení.

Úspěch rozvojové agendy z Dohá musí zajistit efektivnější integraci rozvojových zemí, a zejména méně rozvinutých zemí do světového obchodního systému.

A konečně, vyzýváme k posílení spolupráce mezi Světovou obchodní organizací a dalšími mezinárodními organizacemi, aby byla zajištěna vzájemná podpora a soudržnost mezi obchodními a neobchodními aspekty, jako je udržitelnost životního prostředí, potravinová soběstačnost a zajištění jejich dodávek a slušné pracovní podmínky.

Harlem Désir, jménem skupiny S&D. – (FR) Pane předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, jednání z Dohá začala v roce 2001 s cílem napravit nerovnosti, a fakticky nespravedlnost systému mezinárodního obchodu, který byl zaveden po Uruguayském kole, kdy byla založena WTO.

Bylo tak uznáno, že po Uruguayském kole nebyly dodrženy všechny jeho sliby týkající se rozvojových zemí a že země Jihu byly pravidly obchodu nespravedlivě znevýhodňovány, zejména v oblasti zemědělství, protože tato pravidla obchodu umožňují, aby nejbohatší země chránily svůj trh a pokračovaly v subvencování své výroby, a to i výroby určené na vývoz, a způsobily tak úpadek mnoha rolníků na Jihu. Symbolem této situace byla bavlna.

Při zahájení tohoto „kola jednání o rozvoji“ se proto členové WTO zavázali změnit pravidla mnohostranného obchodu, aby bylo zajištěno, že obchod bude skutečně prospívat hospodářskému a sociálnímu rozvoji v každé zemi, na každém kontinentu.

Takže bychom měli vždy mít na paměti, že toto jednací kolo je jiné než všechna ostatní a i když stejně jako při všech jednáních každý očekává, že bude dosažen pokrok v otázkách jeho zájmu – v případě průmyslových zemí jsou to průmyslové výrobky a služby –, byla od počátku shoda v tom, že smyslem tohoto jednacího kola především je obnovit rovnováhu ve prospěch rozvojových zemí.

Dnes, po sedmé ministerské konferenci, stejně jako před ní, jednání v podstatě uvízla na svazích Capitol Hill ve Washingtonu, stejně jako v minulosti utonula v pískách Cancúnu, a tehdy to bylo hlavně kvůli požadavkům Evropské unie.

Tím, že na jednáních požadovaly příliš mnoho, poškodily průmyslové země konečný výsledek jednacího kola a dokonce i důvěryhodnost WTO. Každý se zaměřuje jen na své vlastní cíle, a ne na hlavní cíl, kterým je vytvoření rámce pro mezinárodní obchod, který bude založen na spravedlivějších pravidlech na podporu spravedlivějšího obchodu a který podpoří udržitelný rozvoj a odstranění chudoby.

Prvním výsledkem této patové situace je narůstající počet dvoustranných dohod, které jsou často pro země Jihu ještě nevýhodnější. To je krok zpátky.

Evropská unie proto musí zaujmout jasný postoj. Prioritou je dokončit toto kolo jednání jako kolo jednání o rozvoji a nepokoušet se, pokud jde o průmyslové výrobky a služby, vyhrát jeden na druhého. K těmto jednáním nelze přistupovat konvenčně a úzkoprse, kdy každý se jednoduše stará jen sám o sebe.

To vede do slepé uličky a člověk pak ztrácí ze zřetele hlavní otázku: potřebu vytvořit nový způsob regulace systému mezinárodního obchodu, který bude součástí nové, globální veřejné správy, po které všichni volali, zejména po vzniku G20, aby bylo možné řešit skutečné výzvy dneška, jako je spravedlivý rozvoj na všech kontinentech, odstranění chudoby, potravinová bezpečnost, dodržování sociálních práv a práva na slušnou práci a boj proti změně klimatu.

Během těchto jednání musí Evropská unie ukázat, co dělá pro to, aby zajistila, že obchodní pravidla v budoucnu budou napomáhat zlepšování této situace. Na tomto základě pak musí být posuzován každý z těchto projednávaných bodů:

- v oblasti zemědělství: dodržet závazky z června 2008; dokončit jednání o postupech; zaručit zejména zvláštní a diferencovaný přístup, respektování speciálních produktů a zachování mechanismů; rozvíjet podporu zemědělství v souladu s udržitelným zemědělstvím a s potravinovou bezpečností.

- u produktů NAMA: vyzvat rozvojové země ke snižování cel – a zde zakončím – úměrně úrovni jejich rozvoje;

a

- v oblasti služeb: hájit právo každé země pokračovat v regulaci svých veřejných služeb.

Michael Theurer, jménem skupiny ALDE. – (DE) Pane předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, před dvěma týdny se v Ženevě konalo sedmé zasedání ministerské konference Světové obchodní organizace. Jako představitel delegace skupiny Aliance liberálů a demokratů pro Evropu jsem měl možnost se této konferenci zúčastnit a jako spoluautor přispět ke stávajícímu návrhu společného usnesení.

Z těchto zkušeností lze a je nutné si vzít čtvero ponaučení. Hospodářská a finanční krize vyvolala prudký pokles i ve světovém obchodu. Je proto nezbytné jednání v rámci jednacího kola z Dohy urychleně dokončit, abychom poskytli nový impuls světovému hospodářství.

Opětovné oživení spravedlivého a volného světového obchodu je něco, čeho Dohá může, a zajisté musí dosáhnout. Evropská unie udělala velmi mnoho pro to, aby uspokojila své partnery, zejména partnery v rozvojových zemích. Slíbili jsme například, že zrušíme všechny vývozní subvence na zemědělské produkty.

Nyní musíme dovést tato jednání k závěru. Aby se tak stalo, potřebujeme signál politické vůle. Ve skupině ALDE jsme rozhodnutí dokončení Dohy prosadit. Nyní! Je proto důležité spojit síly a dovést toto jednací kolo k závěru. Evropská unie při tom může a musí sehrát vůdčí úlohu. Měli bychom se také ujmout úlohy prostředníka, například při sbližování stanovisek Spojených států a nově vznikajících ekonomik a rozvojových zemí, k čemu právě vyzýváme ve svém společném usnesení.

Musíme také zlepšit informovanost veřejnosti. Potřebujeme větší podporu od občanů. Měli bychom zdůrazňovat výhody světového obchodu, neboť volný a spravedlivý světový obchod je dobrý pro nás všechny.

Nevidím k Dohě žádnou alternativu. Alternativou by bylo soupeření o dvoustranné dohody, které by ohrožily přístup slabších zemí na trhy a zahrnutí lidských práv a cíle v oblasti životního prostředí. To se nesmí stát. Proto musíme dokončit jednací kolo z Dohy, a to hned teď.

Martin Häusling, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, jednací kolo z Dohá se roztáhlo již na osm let a především, převážná většina rozvojových zemí toto jednací kolo z Dohá ve skutečnosti nechtěla. U jeho počátku stály USA a Evropa, které si pomocí konceptu „rozvoje“ chtěly vynutit souhlas rozvojových zemí. Mezitím však jednání dvakrát zkrachovala. Na tom, aby zde bylo opravdu něčeho dosaženo, jsou skutečně zainteresováni jen významní zemědělství vývozci, Brazílie a Argentina, a možná Indie. Také EU *de facto* učinila krok opačným směrem, vezmeme-li v úvahu běžné požadavky EU za posledních několik let a také to, co je nyní na jednacím stole na několik příštích let.

Musíme se však skutečně objektivně podívat na to, čeho bylo, kromě dvaceti let politiky liberalizace, za několik posledních let dosaženo. Tato politika liberalizace nese částečně vinu za hospodářskou a finanční krizi, kterou nyní prožíváme. Nesmíme se chovat tak, jako že můžeme pokračovat dál stejným způsobem. A to nehovořím o dopadech na světové klima, pokud se budeme chovat stejně jako dřív a nebudeme mít odpovídající pravidla.

Měli jsme nyní konferenci v Ženevě, kde uprostřed krize všichni tvrdili, že musíme pokračovat stejně jako dřív a že můžeme jednoduše počkat, až krize skončí, a pak pokračovat od místa, kde jsme skončili. Tvrdí se stále dokola, že jednací kolo z Dohá dá nový podnět pro hospodářské oživení. Všechny údaje však nasvědčují tomu, že to není pravda, a kromě toho prováděcí období bude trvat příliš dlouho. Neustále se také tvrdí, že rozvojové země se pak na tomto oživení budou moci podílet. Při objektivním pohledu však musíme říci, že většině rozvojových zemí to oživení nepřinese, ale spíš naopak. Čistý efekt pro většinu rozvojových zemí bude negativní. Nemůžeme proto mnoha rozvojovým zemím doporučovat, aby s námi spolupracovaly uprostřed krize.

I když se to nikdo z členů Světové obchodní organizace nebo některá z velkých politických skupin v Evropském parlamentu neodvážá říci, my ze skupiny Zelených/Evropské svobodné aliance to řekneme: vyzýváme k tomu, aby jednací kolo z Dohá, které na léta uvázlo ve slepé uličce a v této současné době je zcela nevhodné, bylo už konečně ukončeno. Jsme toho názoru, že WTO musí připravit reformu a že ve své nynější podobě nemůže pomoci při řešení světové krize. Do budoucna potřebujeme spravedlivý obchod, a nikoli pouze obchod, který je v zásadě volný.

Pohlédneme-li na zemědělské odvětví za posledních dvacet let, co tato neustálá liberalizace skutečně přinesla? Vedla k obrovskému tlaku na racionalizaci v průmyslových státech. Procesy se industrializovaly, a rozvojové země tím kromě destabilizovaných trhů v podstatě nic nezískaly. Místo abychom se v diskusi oprávněně zaměřili na zásadu potravinové soběstačnosti, dali jsme absolutní přednost zásadě zcela svobodného obchodu. Z tohoto důvodu usnesení Zelených vyzývá k tomu, aby do mrtvého jednacího kola z Dohá již nebyl investován žádný politický kapitál. Vyzýváme k novému zahájení tohoto procesu.

Jan Zahradil, jménem skupiny ECR. – (CS) Pane předsedo, paní komisařko, nacházíme se samozřejmě v čase ekonomické recese nebo krize, a to je nepříjemné, ale takové krize přicházejí a odcházejí, jsou cyklickou součástí tržního hospodářství a nesmí být zneužity k zavádění nadměrných regulací podvazujících ekonomiku, protože takové regulace nám zůstanou, i když samotná krize už odezní, a to se týká i mezinárodního obchodu. Evropská unie proto nesmí podlehnout lákání protekcionismu v obchodních vztazích, tím bychom poškodili nejenom sami sebe, ale poškodili bychom hlavně ty, kterým chceme pomáhat, tedy zejména nejméně rozvinuté země, o jejichž plnou ekonomickou integraci do světového obchodního systému musíme usilovat.

Jménem skupiny Evropských konzervativců a reformistů mi dovolu, abych ocenil přístup skupiny Evropské lidové strany a skupiny ALDE, které spolu s námi připravily vyvážený návrh rezoluce o rozvojové agendě z Dohá po sedmé konferenci Světové obchodní organizace. Právě této rozvojové agendě musí posloužit pokrok v mezinárodním obchodě a jestliže s tím Spojené státy americké mají problémy, pak je to Evropská unie, která by měla hrát vůdčí roli v úspěšném dokončení kola jednání z Dohá a také ve zprostředkování plné účasti těch nejméně rozvinutých zemí ve světovém obchodě.

Evropská integrace začala na volném obchodě. Evropská unie, Evropská společenství začala jako obchodní zóna a Evropská komise – jak stávající, tak ta budoucí – si doufám uvědomí, kde jsou kořeny evropské integrace a vrátí se k nim. Měli bychom pokračovat ve zprostředkování plné účasti těch nejméně rozvinutých zemí ve světovém obchodě, stejně jako v uzavírání dalších bilaterálních a regionálních dohod o volném obchodu jako doplňku k multilaterálnímu rámci.

Helmut Scholz, jménem skupiny GUE/NGL. – (DE) Pane předsedající, paní komisařko, otázky položené v této rozpravě předsedou výboru jsou odrazem situace ve světě. Stav našeho světového hospodářského řádu je katastrofální. Dvě miliardy lidí žijí v krajní chudobě. Změna klimatu již donutila více než 40 milionů lidí

opustit své domovy a nekontrolované šíření obchodování na světových finančních trzích vedlo k nejhorší hospodářské krizi za 80 let.

Pane Zahradile, stojíme zde před historickým úkolem zahájit zcela novou regulaci světového hospodářství vycházející z cílů udržitelnosti, ochrany životního prostředí, sociální spravedlnosti a potravinové bezpečnosti. Ohlédneme-li se za Ženevou, mohu jen říci, že konference Světové obchodní organizace v tomto úkolu selhala. Přes všechna ujištění byla příležitost, kterou setkání států mohlo být, promarněna.

Prostředníci v jednáních z Dohá dosud jasně působí na základě naprosto zastaralého a – to bychom si, myslím, měli poctivě přiznat – neúspěšného mandátu k vyjednávání. To se podle názoru skupiny konfederace Evropské sjednocené levice a Severské zelené levice musí urychleně změnit, protože neúspěch Ženevy a Říma a nyní složitá jednání v Kodani spolu přímo souvisejí.

Proto vyzývám Komisi, aby přímo spolupracovala s Evropským parlamentem na formulování nově definovaného mandátu pro jednání o dalším rozvoji a transformaci WTO. Musí zahrnovat význam struktury světového obchodu pro vznik světových krizí a potenciálně také pro boj proti nim, a zároveň musí také řešit nezbytné změny v regulaci obchodních vztahů.

Bastiaan Belder, jménem skupiny EFD. – (NL) Pane předsedající, slepá ulička v jednáních z Dohá nevyhnutelně vrhá stín na summit WTO, který se konal počátkem tohoto měsíce. V době hospodářské krize, se stejně chabým výhledem do roku 2010, je úspěšné dokončení jednacího kola z Dohá jednou z největších politických priorit. Předpovědi značných výhod v podobě obchodního obratu a růstu prosperity mě opravňují k naději, že budou skutečně splněny ženevské závazky, že rok 2010 bude pro jednací kolo z Dohá rokem průlomovým.

Jako Holanďan jsem velmi zvědav na názor komisařky ohledně dvou návrhů, které na summitu WTO předložila moje vláda. Co si myslíte o vytvoření skupiny „zelených průkopníků“ ve WTO, složené ze zemí, jež chtějí zrušit obchodní cla na udržitelné výrobky, aby podpořily jejich používání? A také, paní komisařko, sdílíte stanovisko holandského představitele, že rozvoj systému jednání WTO nedokázal udržet krok s globalizací? Můžete usilovat o nějaké řešení?

Marine Le Pen (NI). – (FR) Pane předsedající, nehledě na očividný neúspěch liberalizace obchodu v posledních 30 letech, což vedlo k rozsáhlé deindustrializaci vyspělých zemí a k ožebračení málo rozvinutých zemí, nehledě na finanční a bankovní krizi, a nyní dluhovou krizi členských států, kterou, jak se na tom shodují všichni nezávislí ekonomové, vyvolala finanční a obchodní globalizace, generální ředitel WTO pan Lamy chce ještě víc urychlit proces plné liberalizace mezinárodního obchodu.

Všechny statistiky, které máme k dispozici, ukazují, že globalizace vedla k masové nezaměstnanosti a ke snížení platů, jež skončí teprve tehdy, až budou evropské platy srovnatelné s platy v Číně nebo v Indii.

To je ten hospodářský model, který by Evropa měla navrhnout Evropanům?

Existuje jiný model: legitimní ochrana evropských hospodářství před nekalou konkurencí ze zemí s nízkými mzdami. Tento protekcionismus musí být doprovázen vytvořením nového mezinárodního měnového systému, který zaručí spravedlivý obchod. Není logické, a je tudíž nepřijatelné oddělovat obchodní jednání od jednání měnových.

Pan Lamy a všichni ti, kdo podporují nekontrolovaný volný obchod, nehájí obecné blaho, ale spíše zájmy finančních a obchodních institucí, které je platí. Budou-li evropské instituce pokračovat tímto způsobem, krize legitimacy dotýkající se dnes WTO a MMF, nevyhnutelně zítra zasáhne je samotné.

Pokud je toto vaším cílem – zničit evropský průmysl a zemědělství a přeměnit náš kontinent na oblast s málo rozvinutým hospodářstvím – pak udělejte, co říká pan Lamy.

Pokud naopak chcete zachránit Evropu, pošlete pana Lamyho pryč, jak to doporučuje Maurice Allais, francouzský nositel Nobelovy ceny za ekonomii. To je jediný přesun, který by Evropa mohla uvítat.

Béla Glattfelder (PPE). – (HU) Obchodní schodek Evropské unie za posledních pět let znepokojivě vzrostl třiapůlkrát. Růst obchodního schodku v takovém rozsahu je neudržitelný. Polovina tohoto růstu schodku připadá na obchod EU s Čínou. V důsledku globální hospodářské krize se výrazně snížil, ale polovina zbývajících schodku, a ve skutečnosti celý obchodní schodek zaznamenaný v první polovině roku 2009 se rovná našemu současnému obchodu s Čínou.

Nedávno jsem četl knihu jednoho amerického autora, který popisuje tento scénář: Ryby ulovené u pobřeží Evropy se zmrazí a dopraví do Číny. Tam se rozmrazí, naporcují, znovu zmrazí a dopraví zpět do Evropy. Dělá se to proto, že mzdy v Číně jsou mnohem nižší, takže se vyplatí obrovská spotřeba energie na zmrazení, dopravu, zmrazení a opětovnou dopravu ryb do Evropy. Každé ztracené pracovní místo v Evropě vede k nárůstu emisí CO₂ ve výši mnoha set kilogramů.

Současný systém obchodu podporuje růst emisí CO₂. Rostoucí evropská nezaměstnanost znamená větší emise CO₂. Od podpisu Kjótského protokolu Čína ztrojnásobila své emise CO₂, protože s tím nejsou spojeny žádné sankce. Nová pravidla WTO jsou přijatelná jen tehdy, budou-li zohledňovat také hlediska ochrany klimatu. Chceme-li, aby tato pravidla bránila nárůstu emisí CO₂, a nepodporovala je, jsou sankce nezbytné.

Kader Arif (S&D). – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, cíl jednacího kola z Dohá byl jasný: předpokládalo se, že toto kolo napomůže rozvoji, umožní rozvojovým zemím napravit nerovnosti vyvolané liberální politikou uskutečňovanou předtím v rámci známého washingtonského konsensu.

Nepřekvapuje – i když to odsuzuji –, že v tomto krizovém období jsou postoje ve prospěch spravedlivého obchodu na ústupu. Za situace, kdy se Spojené státy nepohnou, dokud nebude přijata reforma zdravotnictví, a v souvislosti s narůstajícím odporem odborů a hlavních průmyslových lobbistických skupin se Evropě nedaří posunout hranice, a není proto pravděpodobné, že bude brzy dosaženo dohody.

Většina v tomto parlamentu proto využívá této skutečnosti k návratu ke své ideologii, ideologii agresivního obchodu založeného čistě na zájmech získání většího přístupu na trhy. Svedte to na krizi. Při takovém chování, kdy jsou hledány především způsoby, jak proniknout na trh a odstranit všechny překážky bránící obchodu, ti na pravici navíc zcela zapomínají, že je v našem zájmu, abychom měli silné obchodní partnery, kteří jsou plně integrováni do systému světového obchodu. Skutečnost je taková, že z takové dohody by nemohla vyjít posílena žádná rozvojová země.

Spolu s panem Désirem, zpravodajem naší skupiny pro toto usnesení, jsme předložili několik pozměňovacích návrhů ke společnému kompromisnímu textu, který vypracovaly pravicové evropské politické strany. Samozřejmě bych chtěl, aby bylo přijato usnesení mé vlastní skupiny, ale to se nestane.

Naše pozměňovací návrhy se proto zaměřují na několik bodů. Zaprvé je zcela nezbytné, aby veřejné služby zůstaly vně rámce jednání, protože souvisejí se základními lidskými potřebami a nelze je ponechat trhům.

Dále, zvláštní pozornost je třeba věnovat produktům, které jsou pro rozvojové země citlivé, zejména v zemědělské oblasti. Nástup finanční a hospodářské krize vytěsnil z mysli lidí potravinovou krizi. Nezapomínejme, že naší absolutní prioritou by měla být soběstačnost v potravinách, první z rozvojových cílů tisíciletí.

A konečně, věříme, že by měla zůstat zachována oblast veřejné intervence v rozvojových zemích nejen vyloučením jakékoli liberalizace veřejných zakázek, ale také prostřednictvím ochrany nových průmyslových odvětví.

Těchto několik bodů, které tvoří vyčerpávající seznam, jsou absolutním minimem, aby se zajistilo, že jednací kolo z Dohá skutečně podpoří rozvoj. Neobjeví-li se v konečném textu, vyzvu svou skupinu, aby hlasovala proti němu.

(Potlesk)

Niccolò Rinaldi (ALDE). – (IT) Pane předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, chtěl bych především poukázat na to, že před několika měsíci v zákulisí zasedání finančního výboru Světové obchodní organizace, jehož jsem členem, kolega z Namibie vyjádřil své zklamání nad tím, že ceny určitých evropských zemědělských i nezemědělských produktů v Namibii jsou nižší než ceny místních produktů. To je jedna z deformací trhu, pro kterou musí jednací kolo z Dohá navrhnout řešení.

V souvislosti s tím jsme jako skupina Aliance liberálů a demokratů pro Evropu předložili pozměňovací návrh, který vyzývá – samozřejmě nejen v rámci Evropy, velmi důrazně se obracíme i na Spojené státy, jak je paní komisařce dobře známo –, aby byly urychleně zcela zrušeny vývozní subvence ve všech formách.

Zadruhé k otázce služeb, z mnoha momentů, o kterých by se dalo hovořit, bych chtěl poukázat na to, že se musí jasně rozlišovat mezi službami a veřejnými službami. Musíme bojovat a v rámci jednacího kola z Dohá přijmout závazek, aby bylo dosaženo liberalizace služeb, což často znamená přizvat skutečné národní oligarchie, které potlačují rozvoj místních hospodářství. Tyto národní oligarchie existují v odvětví komunikací,

v odvětví bankovníctví, v odvětví pojišťovnictví a v dalších. Zde se musíme skutečně snažit odlišit je od všeho, co se naopak týká veřejných služeb, za které samozřejmě musí být odpovědný národní stát.

Zatřetí jeden bod, o kterém se dosud nikdo nezmínil: žijeme nyní v éře Lisabonské smlouvy, a vyzývám tedy z tohoto místa Komisi, stejně jako to dělá naše kompromisní usnesení, aby přezkoumala interinstitucionální dohodu.

Musíme přejít na zcela nový *modus vivendi* ve vztazích mezi Parlamentem a Komisí, aby byl i Parlament plně zapojen do všech jednání a do různých fází jednání, aby Parlament v průběhu jednání mohl přijímat doporučení a mohl vystupovat jako plnoprávný a zodpovědný účastník jednání, mimochodem stejně jako při jiných, ale podobných jednáních s kandidáty přistoupení k EU.

Jacky Hénin (GUE/NGL). – (FR) Pane předsedající, Maurice Allais, ekonom a držitel Nobelovy ceny, 5. prosince řekl, že skutečným původcem krize je Světová obchodní organizace a že je nezbytná urychlená reforma, přičemž argumentuje tím, že současnou masovou nezaměstnanost vyvolala všeobecná liberalizace obchodu – liberalizace, která je výhodná jen pro bohaté.

WTO, G20 a Komise, hluché k utrpení lidí, i nadále chtějí dokončit jednací kolo z Dohá za každou cenu a vyhlásit absurdní válku protekcionismu jen proto, aby vyhověly mezinárodním financím a nadnárodnímu velkokapitálu. Aby toho dosáhly, neváhají zfalšovat hospodářské dějiny, když krizi roku 1929 a druhou světovou válku vysvětlují protekcionismem. Svůj hanebný cynismus povznášejí na ještě vyšší úroveň tvrzením, že to dělají v zájmu nejhudších zemí.

Jak ukazují Maurice Allais a ekonomové s jasnou hlavou, úplná liberalizace obchodu vyvolává konkurenční boj všech proti všem a přemísťování výroby a vede ke snižování mezd, k masové nezaměstnanosti, a tedy ke krizi v našich hospodářstvích. Nebudeme-li nijak reagovat, celosvětový volný obchod nakonec zruinuje naši civilizaci mnohem rychleji než globální oteplování.

Je naléhavé a důležité, abychom se vydali cestou umírněného protekcionismu, který je rozumný, sociálně spravedlivý a rovnoprávný a představuje vzájemně výhodnou spolupráci různých národů a kontinentů.

Hans-Peter Martin (NI). – (DE) Pane předsedající, potřebujeme revoluci v demokracii. Velmi jasně si vzpomínám, že diskuse, které dnes slyšíme, začaly v této sněmovně před deseti lety. Chtěl bych apelovat na vás, paní komisařko, abyste věnovala zvláštní pozornost tomu, co řekl pan Désir, ale i tomu, co řekla skupina Zelených/Evropské svobodné aliance a někteří z poslanců po levici.

Nevidíte, že s přístupem, se kterým Evropská unie vstoupila do jednání, nemůžeme jako poctiví prostředníci překonat nevyváženost související s tím, čeho jsme nyní svědky v Kodani, a že ve skutečnosti potřebujeme nový přístup? V mnohém z toho, co nyní dělají, rozvojové země již nejsou rozvojovými zeměmi. Jsou to rozvíjející se ekonomiky, průmyslové země, a velmi sebevědomé. Neodhodláme-li se v Evropě začít znovu se spravedlivými požadavky, skončíme přesně tam, kam jsme se nechtěli dostat, totiž u protekcionismu a opakováním roku 1933 a následujícími lety v Evropě.

George Sabin Cutaş (S&D). – (RO) Pane předsedající, paní komisařko, dámy a pánové, nechci se pouštět do sporu s některými kolegy poslanci, kteří hovořili přede mnou, ale mám za to, že úloha Světové obchodní organizace je stále důležitější, neboť současné potíže, jež ovlivňují hospodářské prostředí, vyžadují mnohostrannou instituci, která bude dohlížet na obchodní praktiky.

Světová obchodní organizace bude prostřednictvím rozvojové agendy z Dohá i nadále zlepšovat podmínky pro světový obchod a investice stanovením jasných pravidel. Vzhledem k velkému významu rozvojové agendy z Dohá z hlediska jejího dopadu na hospodářský růst a na snižování nezaměstnanosti a odstraňování chudoby, jsem toho názoru, že tento program musí být v průběhu roku 2010 dokončen a rozvojové kritérium musí zůstat jeho ústředním pilířem. Program se pak může stát pevným rámcem pro koordinaci činností různých hospodářských subjektů a pomůže nám dostat se z recese a zahájit hospodářské oživení.

A konečně bych chtěl doporučit, aby Evropská komise pravidelně poskytovala Evropskému parlamentu aktualizované zprávy o příslušné fázi jednání o rozvojové agendě z Dohá.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Pane předsedající, paní komisařko, chtěl bych paní komisaře poděkovat zejména za to, že velmi jasně vysvětlila návrhy Evropské unie předložené na ženevských jednáních, protože pro nás jednací kolo z Dohá znamená zajištění nového rámce pro světové hospodářství, jež prochází touto krizí.

Nemyslím si, že je zvlášť snadné, aby se 153 států dohodlo na společném řešení, ale zejména pro malé a střední podniky – které jsou páteří evropského hospodářství – je usnadnění obchodu samozřejmě jedním z nejdůležitějších bodů, přes které se musíme přenést, chceme-li do budoucna umožnit celosvětový hospodářský růst o 2–3 %, a abychom také byli schopni zajistit zaměstnanost nejen zde v Evropě, ale i v mnoha chudých zemích tohoto světa.

Je proto také důležité, abychom chránili produkty, které vyrábíme, zejména v zemědělství pomocí označení původu, aby tato přidaná hodnota mohla být náležitě využita i v místních podmínkách.

Marc Tarabella (S&D). – (FR) Pane předsedající, chtěl bych nejprve informovat o jedné znepokojivé skutečnosti a navrhnout její možné řešení.

Zaprvé znepokojivou skutečností, kterou jsem zjistil, je to, že WTO je v žalostném stavu a není schopna dosáhnout cíle, pro který byla vytvořena a založena, totiž snižovat chudobu – v nejchudších zemích –, jak zde bylo již několikrát poukázáno. Nyní, dnes přibližně miliarda lidí trpí podvýživou, a 700 milionů z nich jsou paradoxně rolníci.

Řešením ze zemědělského hlediska je to, že musíme nepochybně zastavit monokultury pěstované na vývoz, zejména na africkém kontinentu, a dát v těchto zemích přednost zemědělství k samozásobování, místo abychom upřednostňovali mezinárodní obchod.

Buď budeme pokračovat stejně jako dosud, a africký kontinent bude na tom stále hůř, nebo radikálně změníme směr a mohou opět začít dýchat, zejména v Africe, a říkám znovu, bude to prostřednictvím zemědělství k samozásobování, jež musí dostat přednost před mezinárodním obchodem.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Je čas změnit priority v mezinárodním obchodě a odmítnout volný obchod vzhledem k jeho negativním dopadům na finanční, hospodářskou, potravinovou a sociální krizi, kterou jsou nyní lidé postiženi, s rostoucí nezaměstnaností a chudobou. Volný obchod slouží jen zájmům nejbohatších zemí a hlavním hospodářským a finančním skupinám.

Na jednáních musí dojít k zásadní změně, kdy bude položen důraz na rozvoj a sociální pokrok, vytváření pracovních míst s právy a na boj proti hladu a chudobě. Znamená to zrušit daňové ráje, investovat do potravinové soběstačnosti a potravinové bezpečnosti, podporovat kvalitní veřejné služby a respektovat právo vlád na ochranu svého vlastního hospodářství a veřejných služeb, zejména v oblasti zdravotnictví, školství, vodního hospodářství, kultury, komunikací a energetiky.

Mariann Fischer Boel, členka Komise. – Pane předsedající, chtěla bych reagovat na to, co řekl jeden z vážených poslanců –, že Evropská unie by měla být na těchto jednáních poctivým prostředníkem. Ne že bych s tím nesouhlasila, ale nechci, aby Evropská unie byla tím jediným, kdo toto jednací kolo zaplatí.

Všeobecně se uznává, že Evropská unie sehrála rozhodující úlohu, aby tato jednání mohla vůbec pokračovat. Důvod je takový, že v předchozích kolech jsme byli velmi zranitelní kvůli našemu zemědělskému odvětví, a při těchto jednáních tomu tak nebylo. Předložili jsme na jednáních silnou nabídku a to znamená, že jsme dnes ve velmi výhodné situaci.

Musím však také říci – nejen zde, ale řekla jsem to i jinde, také na jednáních v Ženevě – že Evropská unie nehodlá již v zemědělství učinit žádné další ústupky. Šli jsme až na nejzazší mez toho, co můžeme udělat, a to bylo fakticky uznáno.

Jednací kolo z Dohy mělo jistě být kolem o rozvoji. Myslím si, že text, o kterém se dnes vyjednává, ukazuje, že pokud toto kolo jednání dovedeme do konce, skutečně přinese rozvoj. Například závazky otevření trhu pro rozvojové země nebudou stejné jako pro rozvinuté země, a nejchudší země – nejméně rozvinuté země – nebudou muset otevřít své trhy vůbec. Evropská unie tento pružný přístup podpořila.

Evropská unie je dnes jediným průmyslovým blokem, který zcela otevřel své trhy nejméně rozvinutým zemím a umožnil přístup bez cel a bez kvót ve všech oblastech. Žádné jiné průmyslové země neudělaly tolik co my, ale tyto bloky budou nuceny učinit totéž co my, dokážeme-li dovést toto jednání do konce.

Pokud jde o to, zda je dohoda dost dobrá, myslím si, že podaří-li se vám získat konsensus více než 150 různých zemí se zcela rozdílnými přístupy, pravděpodobně to znamená, že nikdy nezískáte úplné maximum. Myslím si však, že nabídky, které předložila Evropská unie, jsou silné a jistě přinesou prospěch světovému obchodu.

A konečně bych chtěla jen potvrdit ochotu a otevřenost Komise, pokud jde o novou úlohu Parlamentu v budoucí spolupráci a o transparentnost diskusí, které jistě povedeme o obchodních otázkách v budoucnu.

Předsedající. - Rozprava skončila.

Písemná prohlášení (článek 149)

Filip Kaczmarek (PPE), písemně. – (PL) Dámy a pánové, obchod může být základem trvalého a spravedlivého rozvoje. Bez pomoci trhu nevymýtíme chudobu a hlad ve světě. Ti, kdo si myslí něco jiného, odsuzují chudé k věčnému přijímání pomoci, k věčné závislosti a k věčné nejistotě ohledně budoucnosti. Pouze vybudování skutečného tržního hospodářství může dostat chudé země a jejich obyvatele z pasti nynější závislosti. Globalizace může být požehnáním, a nikoli prokletím. Přerušení jednání o rozvojové agendě z Dohy Světové obchodní organizace nejvíce poškodilo rozvojové země. Ještě více zneklidňující je to, že k tomu došlo v době potravinové, palivové a hospodářské krize. Měli bychom využít všech možností, abychom obnovili důvěru v mnohostranný obchodní systém. Nebude-li nalezeno pro tento problém řešení, chudí, vyloučení a ohrožení budou ponecháni sami sobě. Velice vám děkuji,

Tokia Saïfi (PPE), písemně. – (FR) Dokončení jednacího kola z Dohy je i nadále problémem a sedmá ministerská konference, která se konala na počátku prosince v Ženevě, nevytvořila podmínky pro posílení mnohostranného rámce mezinárodního obchodu. Faktem je, že práce WTO je nezbytná pro celosvětovou hospodářskou obnovu. Pokrizový svět, který bude světem vzájemných závislostí, se tak bude muset chránit před hospodářským nacionalismem a přílišným protekcionismem a musí se zaměřit na regulaci a zachování spravedlivých podmínek pro obchod. Víc než kdy dříve nesmíme zapomínat, že našim cílem je ambiciózní a vyvážené dokončení jednacího kola z Dohy. Lze mít za to, že svými konstruktivními návrhy v zemědělské složce (četné ústupky a důkladná reforma SZP) Evropská unie učinila významný přínos, který ji přibližuje k dohodě. Tyto četné ústupky proto musí být nyní vyváženy pokrokem v přístupu na trh pro nezemědělské produkty (NAMA) a v oblasti služeb. WTO je mezinárodní instituce, která může přispět k boji proti nerovnostem a k posilování obchodních schopností rozvojových zemí. Musí však být schopna se reformovat a musí zohlednit vzájemné působení mezi obchodem a udržitelným rozvojem.

17. Uvolnění prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci: SE/Volvo – AT/Steiermark – NL/Heijmans (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A7-0079/2009) Reimera Bögeho jménem Rozpočtového výboru o uvolnění prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci: SE/Volvo – AT/Steiermark – NL/Heijmans (KOM(2009) 602 - C7-0254/2009 - 2009/2183(BUD)).

Reimer Böge, zpravodaj. – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, dnes tedy znovu vedeme rozpravu o návrhu na uvolnění prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci. Období mezi těmito zprávami se stále více zkracují. Tentokrát se týká žádostí Švédska a Rakouska v souvislosti s propouštěním v automobilovém odvětví a Nizozemska v souvislosti s propouštěním v odvětví stavebnictví.

Chtěl bych vám znovu připomenout, že účelem tohoto fondu s ročním stropem 500 milionů EUR je výhradně poskytovat pomoc pracovníkům, kteří jsou postiženi důsledky velkých změn ve struktuře světového obchodu, a podpořit je výlučně prostřednictvím dalšího vzdělávání a školení a možnosti znovu získat odpovídající zaměstnání.

V této souvislosti je důležité, abychom v obecné rovině znovu zdůraznili, že do budoucna by měly být předkládány jen samostatné návrhy nebo samostatné zprávy, a nikoli hromadné žádosti o uvolnění prostředků z Fondu pro přizpůsobení se globalizaci jako v tomto případě, což se, doufáme, stalo dnes naposled.

Chtěli bychom znovu poukázat na to, že pomoc poskytovaná z Fondu pro přizpůsobení se globalizaci by neměla nahrazovat opatření, jež jsou podle vnitrostátního práva nebo podle kolektivních dohod povinny přijmout společnosti, nebo opatření k restrukturalizaci společností či odvětví. Z našeho hlediska stále ještě existuje jeden moment, který zasluhuje kritiku – a Výbor pro zaměstnanost a sociální věci v ní zajisté nepoleví –, totiž že výplaty se jasně systematicky provádějí z Evropského sociálního fondu, ale Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci je skutečně samostatným a zvláštním nástrojem s vlastními cíli a lhůtami.

Celková částka, o kterou se jedná v případě těchto tří žádostí, o nichž dnes hovoříme a o nichž musíme tento týden rozhodnout, je 15,9 milionu EUR. Švédská a holandská žádost se v této souvislosti opírají o čl. 2 písm. a) právního základu, tj. nejméně 500 propuštěných během 4 měsíců v jednom podniku a v jednom

členském státu. Rakouská žádost vychází z čl. 2 písm. b), tj. nejméně 500 propuštěných během 9 měsíců, zejména v malých a středních podnicích. Jak jsem uvedl, švédská žádost se týká celkem 4 687 propuštěných u společnosti Volvo, výrobce automobilů, a jejich 23 dodavatelů a následných výrobců. Švédsko na to požádalo uvolnit z fondu 9,8 milionu EUR.

Rakouská žádost se týká 744 propuštěných v devíti podnicích, z nichž 400 je navrženo na podporu z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci. Za tímto účelem Rakousko požádalo o 5,7 milionu EUR. Současná holandská žádost se týká 570 propuštěných z jednoho podniku, Heijmans N.V., z nichž 435 se navrhuje poskytnout podporu v celkové výši přibližně 386 000 EUR.

Podle hodnocení Komise, které po důkladném prověření také můžeme podpořit, splňují tyto žádosti stanovená kritéria způsobilosti. Aniž bych chtěl předjímat stanovisko svých kolegů ve Výboru pro zaměstnanost a sociální věci, chtěl bych poukázat na to, že tento výbor podle zde dohodnutého postupu vydá stanovisko ještě před rozhodnutím Rozpočtového výboru a také velmi pečlivě posoudí podrobnosti. Poukázal například na to, že ve švédském případě bylo navrženo na podporu jen 1 500 ze zmíněných 4 687 propuštěných.

U společnosti Heijmans například lze zjistit, že bylo propuštěno dalších 400 lidí, a postižení byli hlavně pracovníci se smlouvou na dobu určitou, kteří v této žádosti nejsou uvedeni. V této souvislosti vždy existují některé otázky, které zde zcela oprávněně musí být položeny, což by ale nemělo bránit tomu, abychom obecně dali souhlas k uvolnění prostředků, o něž bylo požádáno.

Vladimír Špidla, člen Komise. Vážený pane předsedo, vážené poslankyně a vážení poslanci Evropského parlamentu, rád bych poděkoval panu zpravodaji za jeho podporu vyjádřenou návrhu Komise, jehož cílem je uvolnit prostředky z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci z důvodu propouštění v automobilovém odvětví ve Švédsku, v Rakousku a v odvětví stavebnictví v Nizozemsku.

Vážený pane zpravodaji, Vaše podpora je doplněná několika připomínkami, zejména dvěma body rozpočtové povahy, o kterých jsem měl již příležitost promluvit při předešlé debatě a ke kterým bych se chtěl dnes vrátit.

První rozpočtový bod, který vyzdvihujete, se týká zdrojů financování. Připomínáte nám, že Evropský sociální fond nemá být jediným zdrojem financování. Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci je z rozpočtového hlediska specifickým nástrojem, který nemá k dispozici vlastní zdroje. K jeho uvolnění je potřeba převést prostředky, což za prvé znamená, že se musí určit rozpočtové položky, které nabízejí vhodné možnosti, a za druhé navrhnout rozpočtovému orgánu uvolnění takto určených částek prostřednictvím oprávněného rozpočtu. Jedná se činnost, která se provádí podle potřeby případ od případu.

Je pravdou, že Evropský sociální fond byl až dosud hlavním zdrojem financování. Nedá se to vysvětlit pouze podobnou povahou tohoto fondu. Velmi k tomu přispívá skutečnost, že fond má k dispozici významné množství prostředků. V roce 2009 má Evropský sociální fond k dispozici téměř 11 miliard eur v prostředcích na platby. Z této celkové částky bylo koncem listopadu využito 6 miliard. Celková částka plateb ve prospěch Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci představuje 53 milionů eur v roce 2009, tj. 0,5 % přidělených rozpočtových prostředků Evropského sociálního fondu. Až do tohoto okamžiku metoda, kterou jsme zvolili a která byla z jistého hlediska logická a snazší než jiné, nezabrzdila a neohrozila plnění cílů, které má Evropský sociální fond. Nicméně souhlasím však s tím, že je nutné diverzifikovat zdroje plateb, a mohu vám potvrdit, že Komise se tomuto tématu věnuje. Doufám tudíž, že vám příště budeme moci představit několik možných scénářů.

Druhý bod, o němž se zmiňujete, není pouze rozpočtové povahy, je spíše povahy rozhodovací, jelikož Komisi žádáte, aby příště předkládala své návrhy na uvolnění prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci v samostatných dokumentech. Komise si je vědoma výhod tohoto přístupu případ od případu, který by např. úplně odstranil riziko tajných dohod či rukojmí. Je pravda, že původní metoda, která byla použita, byla celkem přirozeným postupem, který do jisté míry usnadňoval administrativní vyřizování problémů, ale myslím si, že věcná a politická podstata hovoří velmi silně ve prospěch postupu případ od případu a Komise bude tímto způsobem napříště postupovat.

Lambert van Nistelrooij, jménem skupiny PPE. – (NL) Pane předsedající, neobvyčejné časy vyžadují neobvyčejná opatření. Se svým Fondem pro přizpůsobení se globalizaci, velice speciálním nástrojem šitým na míru, Evropa převádí svá slova v činy. Masové propouštění více než 700 řádných pracovníků holandské stavební společnosti Heijmans N.V. – nemluvě o počtech propuštěných v zahraničí, například v Belgii a ve Spojeném království – vyžaduje cílené opatření. Odvětví stavebnictví zaujímá důležité místo v brabantském regionu, který je také mým domovským regionem, a důsledky takového masového propouštění jsou pociťovány daleko za hranicemi samotného regionu.

Evropský postup se oprávněně zaměřuje na zachování odborné způsobilosti a dovedností. Krize znamená, že lidé nyní ztrácejí zaměstnání, i když ze zkušenosti víme, že existuje velký nedostatek kvalifikovaných pracovníků, zejména ve stavebnictví. Středisko pro mobilitu a zachování odborné způsobilosti a dovedností a podle možnosti i pracovních míst je proto pro Heijmans dobrou volbou. Holanští ministři i regionální orgány, například v provincii Severní Brabantsko, se nyní snaží urychlit vysoce cílené investice do projektů, infrastruktury a do stavebnictví. Snažíme se tak ukázat lidem, kteří přicházejí o práci, že aktivně přispíváme, a to i z finančního hlediska.

Znovu bych poukázal – zejména v tomto týdnu, na pozadí Kodaně – že velmi naléhavě potřebujeme dodávky energie a energetická opatření v oblasti stavebnictví a také v oblasti dopravy. Změnili jsme pravidla v Parlamentu v jiných oblastech – v souvislosti s tím bych obrátil vaši pozornost na zrychlené čerpání a zálohové čerpání z regionálních fondů – a aktivní přispívání Parlamentu proto musí být podpořeno. Společnost jako Heijmans, která se vždy zaměřuje na kontinuitu a kvalitu, by na tom také vydělala. V tomto duchu vyslovujeme těmto třem návrhům, zejména tomu, který se týká společnosti Heijmans, svou upřímnou podporu.

Frédéric Daerden, jménem skupiny S&D. – (FR) Pane předsedající, dámy a pánové, žádosti o využití tohoto fondu jsou stále častější. Hlavní příčinou je hospodářská krize, která postihuje náš kontinent.

Krize zasahuje hlavní odvětví evropského průmyslu, jak ukazují tyto tři žádosti v automobilové a stavební oblasti, kterým se dostalo pozitivní odpovědi.

Chtěl bych vám při této příležitosti připomenout, že bez poslední revize předpisu, kterým se tento fond řídí, kdy hospodářská krize byla přidána ke kritériím způsobilosti, by mnohým ze žádostí, které nám nyní přicházejí, nemohlo být z právního hlediska vyhověno.

To ukazuje, že v podmínkách krize v této instituci Evropského parlamentu, existuje-li politická vůle, jsou našim spoluobčanům k dispozici velmi kvalitní politické nástroje. Politické dobré vůle je zapotřebí, neboť při čtení zprávy pana Bögeho jsem zjistil, že existují důležité momenty, jak fungování fondu dále zlepšovat: urychlit vyřizování žádostí, abychom byli s ohledem na krizi operativní, nepředkládat žádosti hromadně a využívat i jiné finanční zdroje, než je Evropský sociální fond.

K posledně zmíněnému bodu, nejlepším řešením by bylo přidělit tomuto fondu vlastní prostředky, jako je tomu v případě jiných fondů, ale známe postoj Rady k této otázce a plně chápu to, co řekl komisař.

S potěšením konstatuji konvergenci dobré vůle. V souvislosti s tím nepochybuji, že nepopiratelná užitečnost tohoto fondu ve spojení s vůlí Parlamentu bude znamenat, že našich cílů, posílení tohoto fondu, bude dosaženo.

Marian Harkin, jménem skupiny ALDE. – Pane předsedající, Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci je hmatatelným výrazem solidarity s pracovníky, kteří ztratili práci v důsledku velkých změn ve struktuře světového obchodu.

Jako poslancům tohoto Parlamentu nám může poskytnout určité uspokojení, že můžeme přispět ke zmírnění některého z bezprostředních důsledků propouštění pro tyto pracovníky a samozřejmě dát jim určitou naději do budoucna.

Naším úkolem by však nemělo být pouze schvalovat využití tohoto fondu. Jsme povinni udělat vše, abychom především zajistili, že budou splněna všechna kritéria, ale abychom také udělali vše, co je v naší moci, a zajistili, že Fond pro přizpůsobení se globalizaci přinese přidanou hodnotu.

Jednou z relevantních otázek, jež vznesl Výbor pro zaměstnanost, je to, že opatření navržená členskými státy vhodně doplňují jiná opatření spolufinancovaná ze strukturálních fondů, a skutečně potřebujeme víc než jen prosté konstatování, že je tomu tak. Je třeba ukázat, že tomu tak je proto, že to pomůže zajistit přidanou hodnotu, o které jsem hovořil.

Přidaná hodnota vyplyne i z toho, že Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci nebude nahrazovat opatření, která jsou firmy povinny přijmout, ale je cenným doplňkem opatření přijatých na vnitrostátní úrovni.

Zatímco přidanou hodnotu fondu hodnotíme v rámci probíhajícího přezkumu víceletého rámcového rozpočtu na období 2007–2013, mohl by to podle mého názoru být plynulý proces, a musíme být v této oblasti bdělí.

Jinou problematikou, která mne poněkud znepokojuje, je naplňování rovnosti mezi ženami a muži a nediskriminace při využití fondu.

Zběžně jsem si prošla strukturu těchto tří programů, zaměřených na podporu, podle pohlaví, a z 91 %, 72 % a 79 % se jedná o muže. Dívala jsem se na některé jiné programy, které jsme financovali dříve, a zdá se, že existují náznaky toho, že mnohem větší část financování je směřována pracovníkům mužského pohlaví, kteří byli propuštěni. Možná je to statistická chyba, nebo možná je to situace, kdy z jakéhokoli důvodu se větší počet žádostí týká mužských pracovníků.

A konečně, musíme všechny žádosti pečlivě posuzovat, protože je důležité, aby byla podpora k dispozici co nejrychleji a co nejefektivněji.

Marije Cornelissen, jménem skupiny Verts/ALE. – (NL) Pane předsedající, chtěla bych, aby bylo od začátku jasno, že využití Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci (EFG) pro tyto tři žádosti můžeme podpořit. Žádosti splňují kritéria, a propuštění pracovníci mají proto nárok na podporu z tohoto fondu.

Chtěla bych však využít této příležitosti a obrátit pozornost na jeden velký nedostatek EFG. V současné době formujeme společnou vizi budoucnosti hospodářství a trhu práce v Evropě. Různá politická seskupení v této sněmovně se možná plně neshodují ohledně toho, jak to přesně udělat nebo jak daleko v tomto ohledu jít, ale v základních rysech existuje rozumná shoda. Je zapotřebí více udržitelnosti a větší komplexnost. Chceme-li těchto cílů dosáhnout, musíme využít příležitostí nyní. Právě teď, kdy se potýkáme s krizí, musíme přijmout opatření, jež nás více přiblíží tomuto udržitelnému hospodářství.

Podle mého názoru nevyužíváme při současném uvolňování prostředků z EFG všech možností. Je velkou ostudou, že tento fond, jeden z našich nástrojů pro boj proti krizi, neukazuje směr dalšího postupu. Musíme najít odvahu a volit reálná východiska. Pokud zajistíme, aby lidé, kteří nyní ztrácejí svá pracovní místa ve znečišťujících odvětvích, jako je automobilové odvětví, po přeškolení mohli pracovat v udržitelných odvětvích s perspektivou do budoucna, než aby dál vězeli v minulosti, dáme tím jasně najevo, kterým směrem chceme jít, a o něco víc to přiblíží inovativní, komplexní a udržitelné hospodářství.

Hynek Fajmon, jménem skupiny ECR. Vážený pane předsedo, dámy a pánové, dnes vedeme diskuzi o dalších případech uvolňování peněz Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci. Jde o to, zda se mají peníze, o které požádaly vlády Švédska, Rakouska a Nizozemska v souvislosti s propouštěním ve firmách, které podnikají v automobilovém průmyslu a ve stavebnictví, do těchto států poslat. V minulosti jsme již několik podobných příspěvků schvalovali. Podle mého názoru se však jedná o opatření, které je chybné, a Evropská unie by v něm neměla pokračovat. Rád bych k tomuto postoji uvedl dva argumenty.

Zprvė jedná se o opatření nespravedlivé. Globalizace nebo spíše konkurenční tlak se týká téměř všech zaměstnanců a také zaměstnavatelů, drobných živnostníků v Evropské unii. Každý den v důsledku toho v Evropě zanikají nebo naopak také vznikají mnohá pracovní místa. Podpora při ztrátě pracovních míst je ale v Evropské unii poskytována z evropské úrovně pouze u velkých podniků, kde je ztráta pracovních míst dostatečně velká. Lidé propouštění z malých firem se k takové formě podpory nemohou dostat, a proto se jedná o opatření selektivní a v konečném důsledku nespravedlivé.

Zadruhé se jedná o problematiku, která se dle mého přesvědčení má řešit na národní úrovni, protože tam jsou dostatečné zdroje a také informace a politiky.

Miguel Portas, jménem skupiny GUE/NGL. – (PT) Pane předsedající, budeme hlasovat pro podporu určenou pracovníkům propuštěným ve Švédsku, v Rakousku a Nizozemsku. Každý požadavek na uvolnění prostředků z tohoto fondu však ve mně vyvolává rozpaky ohledně jeho spravedlnosti a účelnosti.

Zprvė pokud jde o účelnost, z tohoto fondu bylo v roce 2009 podpořeno 16 000 pracovníků, což je jen kapka v moři propouštění, a bylo vynaloženo 53 mil. EUR z možných 500 milionů. Zadruhé, pokud jde o spravedlnost, proč pracovník švédské automobilky dostane podporu maximálně 6 500 EUR, a pracovník rakouské automobilky dostane 14 300 EUR?

Jak to mám vysvětlit pracovníkovi portugalské textilky, jehož podpora byla jen 524 EUR, když jeho katalánský kolega může dostat 2 000 EUR? A co je ještě horší, proč pracovníci v holandské žádosti se smlouvou na dobu určitou byli z podpory zcela vyloučeni, když jsou postiženi nejvíce? Tento fond už nesmí být dál používán k prohlubování rozdílů v nezaměstnanosti nebo k prohlubování nerovností mezi bohatými zeměmi a okrajovými zeměmi.

Marta Andreasen, jménem skupiny EFD. – Pane předsedající, Evropská unie vytvořila rozpočtový nástroj k podpoře pracovníků, kteří jsou propouštěni v důsledku velkých změn ve struktuře světového obchodu, přičemž mnohé z nich byly Evropskou unií přímo či nepřímo ovlivněny.

To je však rozměňování problému. Subvencovat školení těch, kdo v určitých průmyslových odvětvích přišli o práci, situaci v těchto odvětvích nevyřeší a nepomůže ani vytvořit alternativní odvětví, jež bude tyto pracovníky absorbovat. Je to jen plýtvání peněží daňových poplatníků. Chce-li Evropská unie skutečně pomoci Evropě ven z krize, měla by zkoumat a řešit příčiny krize, ale místo toho se snaží vypadat jako charita, která přijde zachránit chudé.

Tento postup samozřejmě zpočátku vrátí Evropské unii podporu takto postižených. Ze zprávy a z návrhu usnesení, které se předkládá k hlasování, navíc není patrné, jaký bude rozsah této subvence – tj. kolika odvětví a kolika firem v určitém odvětví se bude týkat. Je nanejvýš znepokojivé, že zpráva zdůrazňuje nutnost urychlit výplatu subvencí, aniž by byla alespoň zmíněna nutnost doložit, že peníze se dostanou ke správným lidem a za správným účelem. A co je ještě horší, zpráva nepožaduje pravidelné sledování výsledků subvence, ponechává toto hodnocení v rámci celkového hodnocení programů víceletého finančního rámce na období 2007–2013.

Kolegové, hovoříme o penězích daňových poplatníků, z nichž mnozí také přišli o zaměstnání a nedostávají žádné subvence, a mnozí z nich trpí těžkými finančními problémy. Jak můžeme s takovým despektem utrácet jejich peníze? Toto usnesení odmítnu a vyzývám vás, abyste učinili totéž.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Pane předsedající, dámy a pánové, ve Fondu pro přizpůsobení se globalizaci má Evropská unie rozpočtový nástroj, který poskytuje finanční podporu pracovníkům postiženým velkými změnami ve struktuře světového obchodu. Nyní je z Fondu pro přizpůsobení se globalizaci poskytována také přímá podpora lidem postiženým v mé vlastní zemi. Mnohokrát jsem poukazovala na to, že na tento fond nesmí být chybně pohlíženo jako na řešení zpětné podpory pro mnohonárodní společnosti, ale že peníze musí jít přímo na pomoc postiženým občanům. Z tohoto důvodu jsem pro kontrolní mechanismy a chtěla bych vidět pravidelné zprávy o pokroku ze Štýrska. Tohoto fondu se využívá právě tam, kde to společnost nejvíc potřebuje, totiž na pomoc samotným postiženým lidem. Je to něco pozitivního, co Evropská unie dělá pro své občany.

Paul Rübig (PPE). – (DE) Pane předsedající, pane komisaři, jsem rád, že dnes vedeme diskusi o tom, jak řešit globální krizi a zejména nezaměstnanost. Postihuje samozřejmě mnoho nevinných podniků, které zcela jednoduše dostávají příliš málo objednávek a nemají tedy žádný obrat. Proto také trpí nedostatkem likvidity a tím ztrácejí svou důvěryhodnost.

Jsem povděčen, že je důraz kladen zejména na malé a střední podniky. Jsem toho názoru, že přechodná pomoc je zvlášť důležitá, neboť jim umožní pokračovat v práci a využít všech nových příhodných příležitostí na trzích. Měli bychom jistě analyzovat výsledky tohoto financování, abychom zjistili, kde jsme použili nejlepší postupy a kde jsme skutečně dokázali přispět k vytvoření pracovního místa a především, kde se nám podařilo znovu, co nejrychleji a co nejúčinněji integrovat propuštěné pracovníky na trhu práce.

Nyní jde o to, poskytnout pomoc rychle, a proto také podporuji co nejrychlejší uvolnění prostředků, zejména v rakouském Štýrsku, kde je postižen celý region zapojený do výroby automobilů a kde je zapojeno mnoho dodavatelů, kteří samozřejmě jsou zvlášť důležití pro infrastrukturu. Myslím si, že je dobré, že se těchto 5,7 milionu EUR dává k dispozici. V souvislosti s tím bych však chtěl požádat, aby ve všech případech, o kterých zde dnes rozhodneme kladně, byla provedena analýza a aby peníze prostě neodtékaly pryč, ale aby bylo také doloženo, že to vede k obnově nebo že jsou zakládány nové podniky a že aktivní hospodářská činnost v budoucnu umožní tomuto regionu získat zpět vitalitu, která byla pro něj až dosud příznačná. Děkuji vám, pane komisaři.

Evelyn Regner (S&D). – (DE) Pane předsedající, žádost Rakouska o pomoc z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci (EFG) se týká bývalých zaměstnanců celkem devíti automobilových dodavatelů ve Štýrsku. Podíváme-li se na tento případ blíže, hned uvidíme, že jde o případ pro EFG typický, a sice o poskytnutí pomoci s nápravou. Právě to může EFG poskytnout a to je také důvod, proč byl zřízen, jinými slovy, aby byla poskytnuta pomoc těm, kdo byli přímo postiženi negativními dopady globalizace a kdo v důsledku náhlé ztráty zaměstnání musí snášet důsledky nezodpovědnosti spekulantů na finančních trzích.

Štýrsko je bohužel velmi závislé na poptávce v automobilovém odvětví. Znamená to, že celý region byl těžce postižen současným poklesem na trhu a zejména poklesem poptávky po automobilech. Prodeje automobilů klesly o 59,4 %. V této souvislosti částka 5,7 milionu EUR představuje skvělou investici do opětovné integrace

propuštěných pracovníků na trhu práce. Jinými slovy, tato investice umožní pracovníkům zůstat u základní místní zaměstnanosti, zejména v automobilovém odvětví a usnadní provedení opatření zaměřených na přípravu a kvalifikaci pracovníků.

PŘEDSEDAJÍCÍ: PANÍ SILVANA KOCH-MEHRIN

Místopředsedkyně

Milan Cabrnoch (ECR). – (CS) Vážené kolegyně, vážení kolegové, v tomto týdnu se máme vyjádřit k návrhu Evropské komise uvolnit finanční prostředky z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci ve třech případech: Švédsko, Nizozemsko a Rakousko. Opět bohužel musíme rozhodovat o třech nesouvisejících a velice různých případech.

Připomínám, že Evropský parlament již jednou žádal Komisi, aby jednotlivé případy žádostí o uvolnění prostředků byly předkládány a projednávány samostatně. Žádosti opět provází celá řada nejasností, v případě švédské žádosti např. není jasné, jak velký objem prostředků bude použit, a v případě rakouské žádosti je zarážející objem požadovaných prostředků ve vztahu na jednu osobu, která ztratila zaměstnání. Zatímco v minulých projektech byly požadovány částky několika set eur na osobu, Rakousko žádá o prostředky ve výši 14 300 eur na jednoho nezaměstnaného. Nejsme přesvědčeni o tom, že návrhy odpovídají záměru, se kterým byl globalizační fond vytvořen, a uvolnění prostředků nepodpoříme.

Paul Rübiger (PPE). – (DE) Paní předsedající, chtěl bych využít modré karty jen k jedné opravě. Podpora v Rakousku není poskytována jen jedné osobě.

Franz Obermayr (NI). – (DE) Paní předsedající, jak můžete vidět, toto je zjevně rakouské téma a Štýrsko, jedna z našich silně postižených spolkových zemí, s jeho nadprůměrně vysokým podílem obyvatelstva v automobilovém odvětví na jedné straně a ovšem, s nadprůměrně vysokým podílem těchto výrobků na vývozu na straně druhé nám leží velmi na srdci. Celosvětový pokles poptávky, jak již bylo řečeno, vedl celkově k 744 propuštěním, a velmi nás těší, že 400 postižených obdrží podporu z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci. To je třeba velmi uvítat.

V daném případě – a to v souvislosti s výrokem předřečníka je třeba vysvětlit – se nejedná o subvence na prostou restrukturalizaci, jedná se také o podporu jednotlivých pracovníků formou příspěvku na životní náklady a na opatření dalšího školení. V této souvislosti souhlasím s paní Cornelissenovou, která řekla, že tato další příprava musí být zvláště směřována do budoucnosti. Do budoucna potřebujeme lépe vyškolené pracovníky, a rekvalifikace v oblasti technologií a obnovitelné energie je jistě cenná. Štýrsku to určitě prospěje.

Gunnar Hökmark (PPE). – (SV) Paní předsedající, v rozpravě jako je tato stojí za to si připomenout, že právě globalizace umožnila Evropě zbohatnout, vytvořila pracovní místa a přinesla investice. Vývoz vytvořil prostor pro vznik nových podniků a velkých podniků. Dovoz umožnil občanům dobrý život s levnými výrobky a službami, což společně vzato vyústilo v obnovu.

Rozsáhlé změny jsou na denním pořádku, umožňují vznik nových podniků, nových pracovních míst a nových příležitostí. Tyto dalekosáhlé změny se přímo odrážejí na stavu celé společnosti a neměli bychom jim v žádném případě bránit. Musíme však zajistit, aby byl tento přechod pro všechny, kdo jsou tím postiženi, snadnější. Mělo by být povinností každého členského státu zajistit, aby přechod probíhal bezpečně a takovým způsobem, který bude poskytovat množství příležitostí.

Evropská unie nemůže poskytovat takové příležitosti z jediného fondu. Změny jsou příliš velké a příliš závažné. Pokud si myslíme, že to lze vyřešit s pomocí globalizačního fondu, nepředkládáme odpovídající obraz skutečného stavu. Byli jsme proti zřízení takového fondu. Když však dojde na automobilové odvětví, uvědomujeme si, že Evropa je momentálně ve zvláštní situaci, s množstvím podpor různého druhu na evropské a vnitrostátní úrovni, a hrozí nám nejen disproporce vyplývající z poskytování veřejných subvencí jednotlivým subjektům, ale i to, že tato disproporce se ještě zvýší, nežískají-li podniky a průmysl v různých regionech odpovídající podporu. Vzhledem k tomu budeme hlasovat pro tento návrh, protože jsme již zašli v procesu subvencí tak daleko, že případné neposkytnutí podpory by deformovalo hospodářskou soutěž. Chtěli bychom však zdůraznit, že v budoucnu už takto postupovat nemůžeme.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE). – (FR) Paní předsedající, chtěla bych zdůraznit, že Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci, který jsme zřídili, je určen pro pracovníky, ke zlepšení jejich schopnosti najít zaměstnání. A právě na tomto základě skutečně musíme přijmout zásadní opatření. To je přístup, který uplatňujeme ve skupině při zkoumání těchto případů týkajících se fondu pro přizpůsobení se globalizaci,

abychom zajistili, že pracovníci mohou být začleněni do světa práce a zůstat v zaměstnání, protože bez profesní integrace neexistuje integrace sociální.

Druhým bodem, který bych chtěla zdůraznit, je to, že automobilové odvětví bylo velice vážně postiženo, a vyzývám výrobce aut, které těžce zasahuje krize, aby přizpůsobily své výrobky novým kritériím v oblasti životního prostředí a novým potřebám spotřebitelů. V sázce je budoucnost tohoto odvětví.

A konečně vyzývám všechny, aby podpořili Rozpočtový výbor s jeho návrhem – a děkuji také panu Bögemu za jeho návrh – a stejně jako pan Rübig žádám, aby byly sledovány výsledky našich politik.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) V minulém roce jsme schválili několik podobných přidělů financí z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci, abychom poskytli doplňkovou podporu pracovníkům, kteří jsou postiženi důsledky velkých změn ve struktuře světového obchodu. Na světový obchod těžce dolehla hospodářská krize.

Mohu říci, že v regionu, odkud pocházím, došlo za poslední rok přibližně k 2 500 propuštěním v odvětví železa a oceli, přibližně 700 v odvětví loďařství a bylo oznámeno, že má následovat přibližně 6 000 propuštěním v odvětví železniční dopravy. Proto jsem toho názoru, že je důležité, abychom byli v roce 2010 připraveni na mnoho podobných žádostí, jež budou přicházet v důsledku hospodářské krize. Stávající postup musí být jednoduchý, aby státy a adresáti pomoci k nim mohli snadno získat přístup. Švédsko podalo žádost v červnu, Rakousko v červenci a Nizozemsko v srpnu, což ukazuje, že od jejich žádostí uplynulo několik měsíců. Proto se domnívám, že postup musí být jednoduchý.

Seán Kelly (PPE). – Paní předsedající, byl jsem zde před několika týdny, kdy Parlament odhlasoval využití globalizačního fondu pro mé vlastní voliče v Limericku, kteří byli propuštěni v souvislosti s přesunem společnosti Dell do Polska – a na jaře budou čekat na podobnou pomoc i pracovníci společnosti Waterford Crystal – a očividně podporuji to, co zde bylo dnes večer navrženo pro Švédsko, Rakousko a Nizozemsko.

Bylo zmíněno některé odchylky a chci je velice stručně zopakovat. Zaprvé si myslím, že je nutné se podívat na výchozí datum. Zadruhé časové rozpětí musí odpovídat délce kurzu, a ne přesně dva roky, jak je tomu nyní. Zatřetí k otázce administrativy, je velmi důležité, aby peníze nebyly cestou spolknuty, zejména vládními agenturami. Začtvrté – což je ještě důležitější – co nejvíce pomoci by mělo být poskytnuto podnikatelům. Třicet pět procent začínajících firem v Evropské unii rozjíždějí lidé, kteří byli nezaměstnaní. Bude-li jim pomoheno, budou mít výsledky. Nutnost je matkou invence, a myslím si, že je velmi důležité, abychom jim poskytli co největší pomoc.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Paní předsedající, vyjdeme-li z toho, že dopady globalizace je ohrožena většina pracovních míst po celé Evropě – nejen v mé zemi, v Rakousku –, musíme vzít v úvahu, že v důsledku toho jsou ohroženi zejména mladší pracovníci – z nichž někteří nebyli zaregistrováni jako nezaměstnaní, protože právě ukončili školicí kurz nebo školu. Musíme – a to se týká především Rakouska – věnovat zvláštní pozornost tomu, abychom zajistili, že opatření tohoto typu budeme využívat na podporu těch pracovníků, které je třeba integrovat na trhu práce poprvé, a dát jim příležitost, včetně pomoci od Evropské unie, aby se zapojili na evropský trh práce.

Vladimír Špidla, člen Komise. – (CS) Dámy a pánové, myslím si, že i z debaty jasně vyplynulo, že Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci funguje, a můžeme konstatovat, že už máme za sebou několik desítek jeho užití a vždy to bylo se značným prospěchem pro lidi, kteří tohoto fondu využili. Jakožto komisař jsem se vždy snažil seznamovat se s výsledky na místě, pochopitelně to není žádná studie, pouze přímá zkušenost, a byl jsem velmi potěšen, jak kladně byl fond hodnocen v těch oblastech, ve kterých působil.

V debatě se objevila celá řada otázek, které jsou vážné a na které je třeba odpovědět, na které je třeba mít jasný a realistický názor. V první řadě se objevila myšlenka, že fond je užitečný pouze pro velké podniky. Praxe naštěstí ukazuje, že náš původní záměr, aby byl fond užitečný pro kohokoliv bez ohledu na to, zda se jedná o velké nebo malé země, o velké nebo malé podniky, funguje. Nově upravená pravidla jasně poskytují možnost využít tohoto fondu i v případech zaměstnanců malých a středních podniků, které jsou v regionech nebo v oborech postižených krizí. Čili fond působí bez jakékoliv diskriminace, nikoho nezvychodňuje.

Chtěl bych také zdůraznit základní charakteristiku tohoto fondu: pomáhá lidem, nepomáhá podnikům, čili z tohoto hlediska ho nemůžeme vykládat jako nástroj, který udržuje při životě podniky, které nemají z ekonomického hlediska realistickou naději na fungování, nýbrž naopak. Fond pomáhá lidem, kteří ztratili práci, aby ji rychleji našli v těch oblastech, kde práce existuje. Je to tedy fond, který v principu působí a usnadňuje restrukturalizaci.

V jednom vystoupení byla zmíněna jistá obava z genderové nerovnosti, myslím, že to bylo ve vystoupení paní poslankyně Harkin. Tato nerovnost, která skutečně v úrovni výkazů existuje, je pouze dokladem toho, že tato krize, zejména ve své první fázi, výrazně zasáhla muži dominované obory. I dnes se zabýváme oborem automobilovým a oborem stavebnictví, tedy dvěma muži dominovanými obory. V celkovém souhrnu jsou to proto muži, kterým fond více pomohl. Tato krize zvláštním způsobem mění strukturu na trhu práce a já jsem zaznamenal výrok prezidenta Obamy, který konstatoval, že na konci tohoto roku budou většinu pracovních sil aktivně působících na trhu práce ve Spojených státech představovat ženy. Takže i ve Spojených státech se projevil velmi výraznější krizový důsledek v oborech dominovaných muži. Tolik k této otázce, genderová nerovnováha není v konceptu a ve struktuře fondu nijak přítomna.

Samozřejmě v debatě se objevila řada úvah o tom, jakým způsobem by bylo možné fond změnit a zlepšit. Musím konstatovat, že Komise samozřejmě nepovažuje fond za něco, co vystoupilo jako Pallas Athéna z Diovy hlavy a je nezměnitelné. Je to lidská instituce, která může být na základě zkušeností a debaty vždy zlepšena. Čili tady, myslím si, žádné zásadní překážky nejsou.

Další otázka, která byla položena, je otázka jistého způsobu financování, tzn. začlenění fondu do rozpočtu jako samostatné rozpočtové položky. Je to jistě otázka, o které se bude na politické úrovni diskutovat, ale v rozsahu této finanční perspektivy nebylo možné dosáhnout touto cestou výsledku, a myslím si, že to, že jsme mobilizovali prostředky jiným, ale účinným způsobem, má svou hodnotu.

Dámy a pánové, chtěl bych konstatovat, že je nepochybně pravdou, že změněná pravidla a tlak krize povedou k tomu, že bude více jednotlivých případů, ale jak už jsem řekl, Komise akceptuje váhu argumentů, které jsou na straně používání postupu případ od případu, a proto takovýmto způsobem budeme postupovat.

Na závěr bych chtěl poděkovat poslancům Rozpočtového výboru a všem poslancům, kteří se tímto problémem zabývali, protože z debaty jasně vyplynulo, že byly zvažovány všechny sporné věci, které jsou v každém takovémto komplexním rozhodování přítomny. A myslím si, že z debaty jasně vyplynulo to, co bylo i v návrhu Komise, totiž že všechny tyto případy jsou případy, které spadají do rámce fondu pro přizpůsobení se globalizaci. Jsem tedy velmi rád, že vaše debata tento názor Komise potvrdila, a předpokládám, že i hlasování půjde tímto směrem, alespoň tak doufám.

Reimer Böge, zpravodaj. – (DE) Paní předsedající, k tomu, co uvedl komisař, nemám co dodat. To, co řekl, podporuji, zejména jeho závěrečné poznámky o otázce budoucího vývoje fondu pro přizpůsobení se globalizaci v souvislosti s jinými programy – zejména s Evropským sociálním fondem –, o kterém samozřejmě povedeme další intenzivní společnou debatu.

Je naprosto jasné, že tento fond pro přizpůsobení se globalizaci nemůže neutralizovat důsledky strukturální změny, nemůže ani akceptovat a překonat výzvy globalizace, a to samozřejmě ani není jeho zamýšleným účelem. Může však jistě pomoci postiženým jednotlivcům, kteří se ocitli v obtížné situaci v otázce zaměstnání poté, co byli propuštěni, a může jim umožnit, aby díky získání kvalifikace získali nové vyhlídky a našli práci. To je něco, co bychom bez ohledu na diskusi o otázce subsidiarity, která má ovšem v tomto kontextu také své místo, měli podpořit a uvítat jako doplňkový fond ke všem těm opatřením, které máme i v rámci Evropského sociálního fondu.

Na tomto místě bych také chtěl říci ještě něco, a sice to, že ve vnitrostátních rozpočtech, stejně jako v evropském rozpočtu jistě existují programy, kde je více důvodů pro zpochybnění smysluplnosti výdajů než ve fondu, který poskytuje pomoc přímo lidem, kteří jsou v obtížné výchozí situaci.

Předsedající. – Rozprava skončila.

Hlasování se uskuteční ve středu.

18. Evropský nástroj mikrofinancování pro zaměstnanost a začleňování (Progress) (rozprava)

Předsedající. – Dalším bodem je zpráva (A7-0050/2009) paní Gönczové jménem Výboru pro zaměstnanost a sociální věci o návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady o vytvoření Evropského nástroje mikrofinancování pro zaměstnanost a začleňování (nástroj mikrofinancování Progress) (KOM(2009) 333 - C7-0053/2009 - 2009/0096(KOD)).

Pervenche Berès (S&D). – (FR) Paní předsedající, konstatuji, že v průběhu předchozí rozpravy jste označila rozpravu, která se má nyní konat, za rozpravu o Progressu.

Rozhodnutí tohoto parlamentu, které potvrdila konference předsedů, je však takové, že budeme hlasovat pouze o nástroji „mikrofinancování“. Myslím si proto, že toto vysvětlení je důležité. Toto je rozprava o mikrofinancování, a nikoli o programu Progress.

Kinga Göncz, zpravodajka. – (HU) Velmi vám děkuji, paní předsedající, a jsem také velmi vděčna za toto vysvětlení, neboť je velice důležité, že se nyní chystáme hovořit o nástroji mikrofinancování. Chtěla bych také při následující rozpravě přivítat komisaře Špidlu. V úvodu bych řekla, že když jsem se stala zpravodajkou pro tento program, myslela jsem si, že budu mít velmi snadnou práci vzhledem k dalekosáhlému konsensu a podpoře pro tuto otázku, který byl patrný i během rozpravy. Tato podpora byla dalekosáhlá v mnoha ohledech. Na jedné straně jako nástroj krizového řízení bude také pomáhat právě těm, kdo jsou v nejzoufalejší situaci, kdo ztratili zaměstnání a v důsledku finanční krize nemohou dosáhnout ani na úvěr, ani na podporu.

Na druhé straně je to typicky nástroj, který nedává lidem ryby, ale učí je, jak ryby ulovit. Spouští přesně ten druh kreativity, který nejvíce potřebujeme, abychom si zajistili pozitivní východisko z krize. Třetí aspekt, kterému se dostalo a i nadále dostává dalekosáhlé podpory, je to, že zdroje Evropské unie rostou, což, myslím si, je sen každého ministra financí. Části těchto prostředků přispívá Evropské investiční banka, zatímco další přicházejí z jiných komerčních bank, neboť Evropská unie bude především pokrývat rizika, čímž usnadní druhým účastníkům tato rizika převzít.

Jak jsem se zmínila, obsah tohoto programu má širokou podporu. Myslím si, že díky těmto aspektům otázka, jež během posuzování v Radě a v Komisi vyvolala diskusi, zněla, které zdroje Evropská unie použije k financování těchto prvotních rizik, jež převzala. Druhým sporným bodem byl rozsah prostředků, jež by mohly tento nástroj uvést do pohybu, a lze očekávat, že v praxi přitáhnou i jiné významné zdroje. Rada a Komise původně navrhly, že 100 milionů EUR by mělo přijít z programu Progress, který je především používán pro vypracování politik pro boj proti sociálnímu vyčleňování a na podporu rovných příležitostí.

Pokud jde o nás, řekli jsme hned na začátku na rovinu, že program Progress nesmí být nijak poškozen, neboť během současné krize je ho třeba víc než kdy předtím. Není pro nás přijatelné ani to, rýt se v programu Progress do té míry, že by ho to mohlo skutečně ohrozit. V rozpravě byl Parlament v maximální možné míře ochoten ke kompromisům. Měli jsme také tři neformální dialogy, jeden z nich probíhal do časných ranních hodin, kde jsme navrhli, abychom si mohli pohrát s programem Progress tak, aby to neohrozilo jeho fungování. Navrhli jsme, že s ohledem na původní návrh bychom si uměli představit zahájení programu dokonce i se 100 miliony EUR místo 150 milionů EUR.

V návrhu parlamentního rozpočtu na rok 2010 byly nalezeny prostředky ve výši 25 milionu EUR, což umožní zahájit program počátkem roku 2010, a tyto prostředky se podařilo najít, aniž by se to dotklo programu Progress na rok 2010. Požádali jsme také, aby byl tento bod stažen z dnešního pořadu jednání, protože se nám nepodařilo dospět o něm ke shodě. Další věc, u které jsme cítili, že to bude problém, bylo to, že předsednictví přišlo na dialog ve všech třech případech bez jakéhokoli mandátu, takže bylo velmi obtížné, aby mohlo naše návrhy řádně posoudit.

Domnívám se, že je důležité, aby Parlament hlasoval o této záležitosti co nejdříve, dokonce už tento týden, aby mohl být tento projekt spuštěn na počátku roku 2010 s financemi 100 milionů EUR, protože to vyšle zprávu, že je to nástroj krizového řízení, kde rychlost je zvlášť důležitá. Upřímně doufám, že komisař Špidla nám pomůže dosáhnout u Komise stažení jejího původního návrhu na převedení 100 milionů EUR z programu Progress, takže tento program bude moci začít co nejdříve.

Vladimír Špidla, člen Komise. – (CS) Vážené poslankyně, vážení poslanci, dovoluji mi, abych úvodem svého projevu zdůraznil význam této iniciativy v oblasti mikrofinancování. Současná krize vede k podstatnému zvýšení nezaměstnanosti ve všech členských státech a její dopady bohužel opět nejvíce pociťují ti nejzranitelnější v naší společnosti. Tento nástroj mikrofinancování je specificky zaměřen na pomoc těmto skupinám občanů, aby mohli nalézt alternativu k zaměstnaneckému poměru a sami se stali mikropodnikateli.

Rád bych poblahopřál Výboru pro zaměstnanost k vynikající práci, kterou v této oblasti vykonal, a zejména ocenil přínos paní poslankyně Göncz k této iniciativě. Jsem si vědom úsilí, které bylo vynaloženo na jednáních mezi Parlamentem a Radou s cílem dosáhnout dohody v prvním čtení. Vzhledem k tomu, že oba orgány tento nástroj mikrofinancování podporují, bylo možné učinit značný pokrok, pokud jde o podstatu znění návrhu. Tento pokrok se ve značné míře odráží v dnes navrhovaných změnách. Nejsložitější otázkou je samozřejmě rozpočet. Přestože oba orgány pravděpodobně odsouhlasí celkový rozpočet 100 milionů eur pro tento nástroj, hlavní překážkou zůstává identifikace zdroje tohoto financování.

Jak víte, návrh mikrofinancování je součástí balíčku, který zahrnuje návrh na převedení 100 milionů eur z programu PROGRESS. Rozhodli jste se, že tento týden o tomto druhém návrhu hlasovat nebudete. Převedení financí z programu PROGRESS je podporováno Radou a pro mnoho členských států znamená základní prvek celého balíčku. Bez dohody ohledně zdrojů financování v této oblasti tedy nemůžeme dosáhnout našeho cíle, tj. rychlého zřízení nového nástroje. Dnes však projednáváme znění rozhodnutí, kterým se zřizuje tento nástroj.

Závěrem bych ještě jednou rád vyjádřil své uznání paní zpravodajce za práci, kterou odvedla při předložení zprávy a změn, které umožní oběma zákonodárným orgánům, aby se soustředily na hlavní problém, který zbývá vyřešit, tj. financování.

Olle Schmidt, *zpravodaj pro stanovisko Hospodářského a měnového výboru (ECON)*. – (SV) Paní předsedající, máme-li snížit nezaměstnanost, jak EU, tak členské státy musí převzít větší odpovědnost. Návrh mikrofinancování je opatření, které Parlament prosazoval. Jde o to, umožnit nezaměstnaným nový start a otevřít některým z nejzranitelnějších skupin v EU včetně mladých lidí prostor pro podnikání. Návrh má usnadnit drobné investice a poskytnout mikropodnikům možnost růstu.

Po některých menších úpravách a vyjasněních návrh získal v Hospodářském a měnovém výboru širokou podporu. Otázka, o které se diskutovalo, je jeho financování, jak zde již bylo také zmíněno. Komise navrhla, aby nebyly vyčleněny žádné nadlimitní prostředky, ale aby byly finance čerpány z programu Progress. Nesprávně se tvrdilo, že hlavní výbor zastává stejné stanovisko, ale není tomu tak.

Taková je současná situace. Musím říci, že mi připadá divné, že Rada tak tvrdošíjně odmítá náš návrh na 150 milionů EUR na celé období – vskutku skrblický přístup v těchto těžkých časech!

Csaba Óry, *jménem skupiny PPE*. – (HU) Komisaři, dámy a pánové, také během předchozích rozprav jsme mohli cítit, že hospodářská krize a východisko z ní způsobují nám všem velkou starost a je jim věnována velká pozornost. Jako koordinátor skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) pro Výbor pro zaměstnanost a sociální věci bych chtěl potvrdit, že v každé jednotlivé složce, která je nám předložena, podporujeme to, co je pro nás jedním z nejdůležitějších momentů, a sice ochranu stávajících a vytváření nových pracovních míst.

Dovolte, abych připomněl, že skupina PPE záležitost mikroúvěrů již dlouho podporovala. Ve skutečnosti to byl můj bývalý kolega Zsolt Becsey, kdo poprvé nastolil toto téma ve sněmovně ve své zprávě z vlastního podnětu v roce 2009. Byla založena na předchozích a současných zkušenostech s tímto nástrojem v Maďarsku, který se tam nazýval Széchenyiho karta a sledoval stejný cíl jako je tomu v tomto případě: poskytnout malé, krátkodobé úvěry mikropodnikům. Mysleme na řezníky, pekaře, zelináře nebo snad i na lékárníky. I oni jsou postiženi krizí. Zaměstnávají velký počet lidí. V některých zemích na toto odvětví připadá více než 90 % zaměstnavatelů. Například v Maďarsku je to více než 90 % firem a podniků. Nepotřebují velké množství peněz a nechtějí ani platit vysoké úroky. V některých případech potřebují dočasný provozní úvěr a dočasnou pomoc.

Návrh Komise právě tento problém chce řešit, a jak uvedl zpravodaj, tento návrh má skutečně širokou podporu a konsensus. Proto si myslím, že je důležité, abychom se co nejdříve dohodli i na otázce financování. Podporujeme také 35 návrhů, jež společně předložila skupina PPE spolu se socialisty, liberály a konzervativci, protože se domníváme, že to dává záruku, že budeme moci schválit tento nástroj již v prvním čtení a co nejdříve ho uvést v život.

Pervenche Berès, *jménem skupiny S&D*. – (FR) Paní předsedající, jsem dosti překvapena. Chystáme se přijmout nástroj, který vytváří inovativní prostředek, důležitý prostředek, který má umožnit těm, kdo jsou vůči této krizi nejzranitelnější, aby jí mohli čelit a mohli v budoucnu přijít s vlastními pracovními místy. Je to nástroj, který má být přijat postupem spolurozhodování, ale Rada tu není. Nejspíš proto, že Rada nám v této záležitosti nemá co říci a soudí, že není vázána postojem Evropského parlamentu. Alespoň takový je dojem, který u nás někdy v průběhu jednání vzniká.

Evropský parlament se chystá chopit se svých povinností. Díky spolupráci a konstruktivnímu pochopení všech skupin se chystá přijmout nástroj mikrofinancování, který je ve shodě s jeho dlouholetým postupem, jak nám připomněl pan Óry. Chtěla bych však také poukázat na pilotní projekty, které jsme iniciovali. Víme, že za této krizové situace nejzranitelnější lidé – ti, kdo nemají přístup do velkých bank, aby tam získali půjčky na financování svých iniciativ – mohou díky tomuto nástroji nastartovat své vlastní strategie a svým způsobem si vytvořit svá vlastní pracovní místa.

Nebudu se vracet k obsahu, vývoji a rozsahu jednání, jež se uskutečnila. Tato jednání byla vedena v příznivých podmínkách. Závažnější je otázka financování. Když pan Barroso na podzim roku 2008 navrhl zorganizovat evropské oživení, byl tento nástroj označen za jeden z důležitých nástrojů, jež mají posloužit k dosažení strategie Evropské unie.

Komise nám však navrhla, abychom tento nový projekt financovali prostě tím, že vyloupíme jiný užitečný projekt, který byl již projednáván. Měli jsme projekt pro zvýhodnění podpůrných sítí pro ty nejzranitelnější – projekt Progress – k němuž se Evropský parlament již důrazně zavázal, a nyní nám Komise navrhuje pokrýt náklady mikrofinancování tak, že prostě sáhneme do peněz přidělených na projekt Progress.

Tento trik Parlament neakceptuje, a proto jsme jednání nedokončili. Proto jsme zaujali zodpovědný postoj a říkáme, jsme připraveni hned na počátku ledna posoudit se španělským předsednictvím náš návrh: 40 milionů EUR vzít z rozpočtových rezerv, 60 milionů EUR z programu Progress, s 20 miliony EUR převedených zdrojů, což umožní tuto zátěž spravedlivě rozdělit. Až bude tento balíček jako celek v lednu schválen, ujmeme se svých povinností jako Výbor pro zaměstnanost a sociální věci a dohlédneme na to, jak je tento program v každém z členských států plněn, abychom zajistili synergii mezi různými experimenty, jež budou – tím jsme si jisti – v členských státech prováděny.

Marian Harkin, jménem skupiny ALDE. – Paní předsedající, těší mne, že mohu říci několik slov o navrženém nástroji mikrofinancování. Předtím jsme hovořili o Evropském fondu pro přizpůsobení se globalizaci a jak může pomoci propuštěným pracovníkům v některých odvětvích. Nástroj mikrofinancování je dalším článkem ve skládance, kde se EU v tomto případě snaží zajistit přístup k mikroúvěrům pro ty, kdo by nebyli schopni se k takovým úvěrům dostat, jak bychom je mohli nazvat, u běžných nebo obvyklých finančních institucí. To by jim umožnilo založit si vlastní podnik a rozvíjet podnikání.

V souvislosti s tím jsem ráda, že tyto prostředky mohou přidělovat úvěrová sdružení, družstevní banky a další instituce vzájemného financování, protože mají často blíž k těm, kdo možná chtějí k tomuto speciálnímu nástroji získat přístup. Nevím samozřejmě jak jinde, ale v Irsku jedinou finanční institucí, která pro přežití nevyžaduje peníze daňových poplatníků zůstalo hnutí úvěrových sdružení, které je neziskovou institucí provozovanou jeho členy.

Hovoříme-li o sociálním začleňování jako součásti sociální politiky EU, musíme zajistit, aby v tom, co děláme, bylo sociální začleňování integrální součástí našich rozhodnutí, a tento program je celý o sociálním začleňování. V souvislosti s tím chci vyjádřit své naprosté zklamání nad tím, že ani po třech trialozích jsme nebyli schopni dosáhnout shody ohledně zdroje financování tohoto nástroje.

Podle mého názoru švédské předsednictví, jak se zdá, nemělo možnost vést jakákoli smysluplná jednání o této záležitosti. Nevím, jak vy, ale jak jsem řekla, byla jsem velmi zklamána tím, že vše, co nás rozdělovalo, byla částka nanejvýš 40 milionů EUR pro 27 členských států za tři roky. Mnozí ministři financí očividně nepodpořili skutečná jednání. Nemohla jsem si pomoci, ale myslím si, že mnozí z týchž ministrů přidělili miliardy na pomoc bankám, ale nebyli schopni podpořit jiné finanční instituce, které by poskytl mikroúvěry těm, kdo ztratili práci a kdo by měli problémy se získáním úvěru od týchž bank, jež byly zachráněny.

Elisabeth Schroedter, jménem skupiny Verts/ALE. – (DE) Paní předsedající, komisaři, dámy a pánové, mikroúvěry a malé půjčky mohou pomoci lidem, kteří nemohou dostat úvěr prostřednictvím běžných bankovních mechanismů. Jak již bylo řečeno, mohou také pomoci lidem při zakládání podniků a při vytváření pracovních míst podle svých představ. Takové úvěry mohou pomoci lidem, jsou-li toho schopni, krizi překonat.

Mikroúvěry jsou také důležitým nástrojem na podporu sociálního hospodářství. Díky svým rozličným aspektům a tradicím byly také i od roku 2000 uznávanými nástroji místních politik zaměstnanosti v EU. S ohledem na to tento parlament v roce 2006 sám došel k názoru, že prostředky z Evropského sociálního fondu by mohly být vypláceny také formou mikroúvěrů nebo subvencovaných půjček, jak je stanoveno v článku 11 nařízení o Evropském sociálním fondu.

Pro Evropský sociální fond je však k dispozici 76 miliard EUR, a se spolufinancováním to činí 118 miliard EUR! Vždyť i jedna desetina z toho by ještě stále znamenala 11 miliard EUR, které by mohly členské státy využít. Na mikroúvěry to však nepoužijí. Z tohoto důvodu Komise zavedla zkušební fázi pro mikroúvěry prostřednictvím nástroje nazvaného JASMINE – také financovaného z evropských strukturálních fondů, a protože byl tak úspěšný, má po něm následovat nový nástroj. Ten však nebude financován ze strukturálních fondů, kde máme k dispozici miliardy, ale z nejmenšího ze všech programů Evropské unie, programu na boj proti chudobě Progress, pro který jsou na období sedmi let k dispozici pouze 743 miliony EUR. Je určen

pro nevládní organizace, jež vytvářejí sítě v členských státech mající zajistit nátlakovou skupinu za nejchudší z chudých. Jen European Roma Information Office získává z Progressu 50 % svých financí. Zakládá národní a regionální informační kanceláře a poradny a dává zaznít hlasu romské menšiny, zejména ve východoevropských státech.

Pokud tato sněmovna následuje Radu a nazve tento nástroj Progress, jak to navrhuji kompromisní návrhy prosazované skupinou Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů), skupinou progresivní aliance socialistů a demokratů v Evropském parlamentu, skupinou Aliance liberálů a demokratů pro Evropu, pak skupina Zelených/Evropské svobodné aliance s tímto nástrojem nevysloví souhlas. Takové kouzelnické triky si nemůžeme dovolit – na jedné straně brát peníze chudým a na druhé straně je vyplácet ...

(Předsedající řečníka přerušil)

Milan Cabrnoch, jménem skupiny ECR. – (CS) Dámy a pánové, v době probíhající finanční a hospodářské krize je třeba podporovat nejen banky a velké podniky, ale také malé podniky a osoby samostatně výdělečně činné. Všichni si uvědomujeme, že jsou to právě malé podniky, mezi nimi i rodinné podniky, které vytvářejí a udržují pracovní místa ve velkém objemu. Podporujeme vytvoření nového finančního nástroje programu mikrofinance pro zaměstnanost a sociální začlenění, který ve spolupráci s Evropskou investiční bankou zlepší dostupnost úvěrů právě pro osoby samostatně výdělečně činné a pro malé začínající podnikatele a rodinné firmy.

Souhlasíme s uvolněním objemu prostředků ve výši 100 milionů eur pro zajištění těchto malých úvěrů na časové období. Pokládáme tento program za dobrý a efektivní nástroj aktivní politiky zaměstnanosti a za dobrý způsob, jak utrácet tzv. evropské, ve skutečnosti však naše peníze. Plně podporujeme návrh uvolnit potřebné prostředky na tento finanční nástroj z prostředků původně určených pro program PROGRESS. Nesouhlasíme s tím, aby byly finance pro nástroj mikrofinance získávány z rezerv či z jiných kapitol rozpočtu. Prostředky programu PROGRESS, jejichž celkový objem dosáhl, pokud mám správné informace, 700 milionů eur, jsou využívány pro budování sítí pro studie a analýzy. Žádné prostředky programu PROGRESS nejsou určeny na bezprostřední podporu osob, které hledají práci anebo vytváří pracovní místa.. Nepochybují o tom, že je potřeba stavět sítě, provádět analýzy a studie. Avšak v této době, která pro podnikatele a zaměstnance není lehká, dávám přednost tomu, aby byly prostředky z rozpočtu Evropské unie využity pro programy bezprostředně určené zaměstnavatelům a zaměstnancům.

Thomas Händel, jménem skupiny GUE/NGL. – (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, nástroj mikrofinancování pro nezaměstnané, pro ty, kterým hrozí nezaměstnanost a především pro lidi, kteří nemají přístup na běžné úvěrové trhy, je důkazem dobrých úmyslů a naše skupina to zásadně podporuje. To, čeho v tomto procesu až dosud dosáhly Komise a Rada, je prostě nedostatečné a v některých ohledech nesprávné, a naše skupina to nemůže podpořit.

Naše první kritika souvisí s otázkou celkové vyčleněné částky. To, co bylo navrženo, z hlediska celkové částky pro program boje proti nezaměstnanosti není přiměřené a lze to stěží nazvat program mikrofinancování – v nejlepším případě je to program nanofinancování.

Zadruhé jsme zásadně proti takovýmto kouzelnickým trikům, které nemají ani nejmenší účinek a které jsou financovány na úkor jiných programů, a proto skončí fiaskem.

Zatřetí jsme toho názoru, že má-li být takový program úspěšný a udržitelný, jsou zcela nezbytné instruktáže a koučování. Mnoho nových podniků, zejména v oboru mikrofinancování brzy po vzniku zkrachuje, a s tím tedy musí tento program počítat.

Začtvrté musí být zaručeno, že pokud někdo tohoto programu využije, nebude mu zrušena výplata sociálních dávek, jinak nebude mít žádný efekt. Proti nezaměstnanosti nelze dlouhodobě bojovat tímto způsobem. V této podobě tento program odmítáme.

Jaroslav Paška, jménem skupiny EFD. – (SK) Paní předsedající, dámy a pánové, projednávaný návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje evropský nástroj mikrofinancování pro oblast zaměstnanosti a začleňování je v podstatě návrhem, který přizpůsobuje původní program Progress současné hospodářské realitě Evropy poznamenané finanční a hospodářskou krizí.

Komise navrhuje podporu mikroúvěrů pro malé podniky, vytvořit stimul pro udržení a rozvoj zaměstnanosti v regionech zasažených krizí. Chceme-li však takového cíle dosáhnout, musíme zajistit, aby se poskytnuté finanční prostředky neutratily na sociální dávky nebo na spotřebu. Musí jít jen na smysluplné životaschopné podnikatelské činnosti s použitím objektivních hodnotitelných kritérií a transparentních postupů.

Proto bude velmi důležité vyžadovat, aby koneční poskytovatelé úvěrů důsledně posuzovali podnikatelské záměry žadatelů, rizika předkládaných podnikatelských projektů a také návratnost vložených prostředků. Proto považuji za velmi potřebné podpořit a doplnit pozměňující návrhy Hospodářského a měnového výboru, jež dodávají návrhu Komise smysluplný rámec.

Sari Essayah (PPE). – (FI) Paní předsedající, komisaři, dámy a pánové, vzhledem ke zhoršující se situaci v oblasti zaměstnanosti se zdá být divné, že proti tomuto výbornému a důležitému programu by měla v této sněmovně existovat opozice.

Předpovídá se, že v příštím roce bude v Evropě dalších 10 milionů nezaměstnaných a že osoby v horší pracovní situaci čekají horší časy. Tyto údaje jen podtrhují důležitost investování do podnikání.

Začínající firmy mají vždy největší problémy se získáním bankovních půjček. Například více než 93 % společností ve Finsku jsou mikropodniky s méně než 10 pracovníky, a přesto tyto malé společnosti zaměstnávají 46 % práceschopného obyvatelstva. Proto je jen správné, že EU by v odpověď na tuto krizi zaměstnanosti měla zřídit nástroj mikrofinancování a tímto způsobem podpořit programy v členských státech, které sledují stejný cíl.

Chci však zdůraznit, že tento program bude vyžadovat komplexní přístup. Spolu s jinými obory se musí rozvíjet také systémy sociálních dávek, dovolených a důchodů v malých podnicích. Evropa má zvláště nedostatek vysoce rizikového financování a neformálních investorů (tzv. podnikatelských andělů), kteří jsou ochotni investovat do firmy v jejích ranných stádiích. Na všech vzdělávacích úrovních by také mělo být podporováno vzdělávání k podnikání a vazby na práci a zaměstnanost a mělo by být víc praktických seminářů a podnikatelských líhní pro mladé lidi a měli by mít k dispozici více financí.

Mikrofinancování může fungovat jen jako složka takového komplexního přístupu, při kterém situace nových drobných podnikatelů a celé prostředí, v němž se pohybují, poskytují reálné příležitosti úspěšně a se ziskem v podnikání pokračovat.

Proinsias De Rossa (S&D). – Paní předsedající, tuto iniciativu velice vítám. Nezaměstnanost je největším sociálním problémem, kterému nyní čelíme, a cokoli můžeme udělat pro zmírnění jeho dopadů, je důležité pro blahobyt našich společností.

Vzhledem k růstu nezaměstnanosti však návrh na 100 milionů EUR na tříleté období podle mého názoru postrádá ambici. Stejně tak jsem překvapen tím, že navrhované peníze nejsou nové peníze a že v důsledku toho budeme obírat Petra, abychom zaplatili Pavlovi, jak již bylo řečeno, v době, kdy všechny peníze, které dokážeme najít, by měly být využity v programu Progress na stávající projekty.

Musíme udělat vše, co je v našich silách, abychom se španělským předsednictvím rychle dosáhli dohody a tento program tak mohl být zahájen co nejdříve. Stejně tak je povinností Rady, aby se vzchopila a vyšla Parlamentu vstříc, pokud jde o naše obavy. Teď není čas na to, aby se Rada handrkovala o tak nepatrnou částku.

(Řečník souhlasil s položením otázky zvednutím modré karty podle čl. 149 odst. 8 jednacího řádu)

William (The Earl of) Dartmouth (EFD). – Pane De Rosso, napadlo Vás někdy, že nezaměstnanost v Irsku má velmi mnoho společného s pokračujícím členstvím Irska v eurozóně, což znamená, že Irsko nemůže devalvovat, nemůže snížit úrokové sazby a nemůže provést žádné kvantitativní zmírnění?

Napadlo Vás někdy, že by možná bylo lepší, kdyby Irsko opustilo euro, než aby vztahovalo žebrající ruku k přispívajícím zemím Evropské unie?

Proinsias De Rossa (S&D). – Paní předsedající, nemám vůbec žádný problém s odpovědí na tento obvyklý nesmysl z krajní pravice v tomto parlamentu. Bez eura by irské hospodářství v tuto chvíli šlo k čertu.

Jak jsem řekl, není čas na to, aby se Rada handrkovala o tak nepatrnou částku vzhledem k rozsahu krize zaměstnanosti, k velikosti celkového rozpočtu a ovšem v souvislosti s podporou, kterou členské státy a ovšem i Evropská ústřední banka poskytly bankovnímu odvětví – bankovnímu odvětví, které shodou okolností nepůjčuje lidem, jimž se snažíme pomoci. Plně věřím, že bude-li ze strany Rady dobrá vůle, můžeme dosáhnout dohody založené na pragmatickém přístupu naší zpravodajky. Upřímně doufám, že to udělají rychle.

Marek Józef Gróbarczyk (ECR). – (PL) Paní předsedající, komisaři, v souvislosti s touto rozpravou by mělo být upozorněno na to, že strategie uplatňovaná Evropskou komisí zcela ignoruje zaměstnanost v námořním

hospodářství. Neexistence integrované námořní politiky byla po mnoho let příčinou systematického úpadku tohoto odvětví v Evropské unii, ale měli bychom si uvědomit, že je to obrovský trh práce.

Navíc oslabené dvěti stavby lodí, které bylo v Evropě účinně likvidováno dumpingovou politikou států Dálného východu, také nezískalo podporu Evropské komise. Jen v mé zemi, v Polsku, tento postup Evropské komise vedl ke zhroucení odvětví stavby lodí a v bezprostředním důsledku toho ztratilo práci mnoho tisíc lidí, a odhaduje se, že téměř 80 000 osob bylo postiženo nepřímou ztrátou zaměstnání. Toto odvětví však nezmizí ze světového hospodářství. Při pokračujícím vývoji z posledních let se přemísť do zemí Dálného východu na úkor trhu práce v Evropě. To, že chybí strategie návratu lodí pod národní vlajky, je velmi nebezpečné. V důsledku této politiky Evropa nenávratně ztrácí obrovské příjmy, které místo toho poputují do daňových rájů.

Jiným velmi důležitým prvkem politiky Evropské komise je rybolov, který, což málokoho překvapí, je jediným odvětvím, jež vytváří stimuly pro neprůmyslové oblasti Evropské unie. Komise se zaměřit nedokáže snížit masové dovozy na evropský trh z Dálného východu, jako jsou velmi nebezpečné mačety. V době krize musí politika Evropské komise vytvořit základ pro rozvoj hospodářství, a ne narychlo hasit dopady chybné strategie.

Regina Bastos (PPE). – (PT) Paní předsedající, komisaři, dámy a pánové, blahopřeji zpravodajce k práci, kterou odvedla v této zprávě a před chvílí ve svém vystoupení.

Tento nový nástroj mikrofinancování umožní poskytnout mikroúvěr malým podnikům a lidem, kteří ztratili práci a chtějí rozjet svůj vlastní podnik a zaměstnat sami sebe. To je velmi důležité v době, kdy, jak se očekává, má hospodářská krize jen v Evropské unii vést k úbytku 3,5 milionu pracovních míst.

S hospodářským poklesem banky přestaly poskytovat půjčky nově vytvořeným podnikům a na vytváření pracovních míst, a přístup k úvěrům je horší v době, kdy by měly být dostupnější. Tento nový systém mikrofinancování však bude tomuto současnému trendu omezování přístupu k úvěrům čelit tím, že usnadní získání potřebných prostředků na zřizování nových podniků a vytváření nových pracovních míst.

Komise navrhuje převést na tento finanční nástroj 100 milionů EUR z rozpočtu Progressu. S tímto návrhem nemůžeme souhlasit. Finanční a hospodářská krize je také krizí sociální. Stahování prostředků z Progressu, který je zaměřen na nejzranitelnější skupiny, jistě není nejvhodnějším řešením. Proto jsme pro vytvoření samostatné rozpočtové linie pro financování tohoto nástroje, a jsme také pro zvýšení výdajového rámce na 150 milionů EUR.

Souhlasíme také s tím, že i v legislativě musí být jasněji odraženo, že cílovou skupinou jsou všechny zranitelné skupiny, pro které je obtížné začlenění nebo návrat na trh práce a kterým hrozí sociální vyloučení. Odkaz na specifické skupiny by proto měl být vypuštěn.

Na závěr bych chtěla zdůraznit, že je důležité, aby se lidem, kteří dostávají sociální podporu, dostalo také odpovídajícího školení.

Sergio Gaetano Cofferati (S&D). – (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, na pozadí těžké hospodářské krize, která má velmi závažné dopady v oblasti zaměstnanosti, kdy mnoha pracovníkům hrozí ztráta práce, a zároveň bezpočet mladých lidí se nemůže poprvé začlenit na trh práce, je důležité, aby Evropská unie a členské státy přijaly opatření v oblasti globálních strategií a s cílenými nástroji.

A právě nástroj mikrofinancování je nástrojem zaměřeným na lidi, jehož účelem je poskytnout odpověď všem jedincům, kteří jsou vyloučeni z trhu bankovních úvěrů a mají potíže se začleněním na trh práce, chtějí nastartovat projekt, hospodářskou činnost, což však může přinést individuální příjmy a přispět tak k celkovému růstu. Zejména chceme-li, aby byl nástroj mikrofinancování účinný a dával trvalé výsledky, musí se členské státy dostatečně připravit, včetně vytváření vazeb na úrovni místní správy, která je v bezprostřednějším kontaktu se situacemi sociální krize, a aktivního působení, díky kterému se tento nový nástroj stane snadno dostupným.

Je důležité zdůraznit, že dlouhodobá efektivita činností financovaných s využitím nástrojů mikroúvěrů a možnost dosažení plné sociální integrace do značné míry závisí na současně probíhajících programech vedení, instruktáže a školení, jež musí mikrofinancování doprovázet. S ohledem na cíle, jež mají být pomocí nástroje mikrofinancování dosaženy, je zároveň nutné zdůraznit jednu klíčovou činnost, a sice aktivní prosazování rovných příležitostí pro muže a pro ženy, pokud jde o přístup k programům mikrofinancování. Ve skutečnosti je to žena, která je zvláště diskriminována a znevýhodněna v přístupu na trh práce a na trh běžných úvěrů.

Z obecného hlediska je potěšitelné, že Evropský parlament je jednotný a v otázce mikroúvěrů se shoduje, zejména vzhledem k stávajícím socioekonomickým podmínkám. Je na Radě a na členských státech, aby ukázaly, že to myslí vážně a poctivě, a vytvořily prostor pro nápravu finanční situace.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Paní předsedající, komisaři, dámy a pánové, Komise navrhla vytvořit nový prostředek financování – financování prostřednictvím mikroúvěrů. Tato iniciativa je dobrá a důležitá, ale to, že se navrhuje, aby byly zdroje k tomu potřebné vzaty z již probíhajícího programu Progress, je nepřijatelné. Chtěl bych Radě a Komisi připomenout, že lidé nás nezvolili do této sněmovny proto, abychom fungovali jako razítko. Koncem roku 2006, když jsme zde, v této sněmovně přijali projekt Progress, si členské státy stanovily své cíle a začaly pracovat. Výsledky tohoto programu byly dobré a není důvod k domněnce, že program proto nebude pokračovat, dokud v roce 2013 neskončí.

Program byl a je zaměřen na všechny skupiny lidí, kteří se ocitli v nevýhodné situaci, a proto jim je z tohoto programu nabízena pomoc. Hospodářská krize nyní přerůstá v krizi sociální. Nezaměstnanost s každým měsícem roste a opatření Progressu jsou i nadále nezbytná. Zároveň však Komise prosazuje své přání snížit financování opatření, která jsou dosud ve stadiu realizace. Takový přístup není zodpovědný a je nepřijatelný. Jsem si jist, že v této sněmovně nemůžeme schválit financování mikroúvěrů, dokud nebude jasné, kde na toto opatření vezmeme peníze – dokud nebude jasné, že budou nalezeny prostředky odjinud než z plánů zacílených na pomoc všem těm, kdo trpí.

Arturs Krišjānis Kariņš (PPE). – (LV) Paní předsedající, hospodářství států EU je stále zasaženo důsledky světové hospodářské krize, ale krize má nejtěžší dopad na mladé podnikatele a manažery malých podniků, jejichž podnikatelské záměry v tuto chvíli nejsou poskytovateli půjček podporovány. K hospodářskému růstu dochází, jsou-li vytvářena nová pracovní místa. Nová místa jsou vytvářena, mají-li podniky přístup k financím, aby mohly své záměry přetvořit v realitu. Za současné krizové situace banky bohužel nechtějí podnikům peníze půjčovat, protože se obávají rizika. Také soukromý kapitál vyschl. Za těchto okolností jsou to obvykle mikropodniky a mladí podnikatelé, kteří trpí nejvíce. Mají nápady pro rozvoj, ale nemají finance a je jasné, že nebudou-li se tyto podniky moci rozvíjet, nebudou vytvářena nová pracovní místa; vytvoření nových míst je však nezbytnou podmínkou a východiskem z hospodářské krize.

Jedním řešením tohoto problému je evropský nástroj mikrofinancování, který chce vložit 100 milionů EUR do rozvoje mikropodniků a nových podniků s převedením prostředků ze stávajících finančních zdrojů. Na rozdíl od velkých stimulačních balíčků, které byly za poslední rok vytvářeny převážně na záchranu finančních systémů jako takových, je tento program přímo zaměřen na podnikatele, a ne na banky. Znamená to, že tyto peníze budou tím nejbezprostřednějším způsobem pomáhat vytvářet nová pracovní místa a povzbudit reálné hospodářství. Vyzývám kolegy poslance, aby neváhali přijmout rozhodnutí o vytvoření tohoto programu mikrofinancování. Země Evropské unie jsou zasaženy krizí nyní; Evropa potřebuje nová pracovní místa nyní; podpora nových podnikatelských iniciativ je potřebná právě teď.

Sylvana Rapti (S&D). – (EL) Paní předsedající, samotná skutečnost, že evropský nástroj mikrofinancování pro zaměstnanost a začleňování získal souhlas a shodu všech politických skupin, dokazuje, jak nezbytný je tento mechanismus.

Je velmi důležité, aby osoba, která ztratila práci nebo jí taková ztráta hrozí a nemůže najít řešení svého problému na běžných bankovních trzích, mohla získat mikropůjčku nebo mikroúvěr.

Aby však myšlenka mikrofinancování fungovala v praxi, musí být správně realizována a její realizace musí začít brzy, což znamená, že ve čtvrtek, až budeme hlasovat o rozpočtu na rok 2010, musíme říci „ano“ prvním 25 milionům EUR, které budou z tohoto rozpočtu uvolněny. To však nestačí. Je zde ještě dalších 75 milionů EUR, které, myslím si, musí být v rozpočtu nalezeny, protože vezmeme-li tyto peníze z programu Progress, je to zcela prostě totéž, jako bychom brali méně chudým a méně zranitelným jen proto, abychom to pak rozdávali chudším a zranitelnějším.

Pokud by se to mělo stát, znamenalo by to, že mechanismus mikrofinancování byl v zásadě jako koncept opuštěn. Budeme-li mít na paměti, že Progress zásadně znamená pokrok při prosazování sociální tváře Evropy, a nestane-li se tak a peníze budou vzaty z Progressu, bude to krok opačným směrem. Právě proto věřím, že Rada by měla postoj Evropského parlamentu schválit.

Filiz Hakaeva Hyusmenova (ALDE). – (BG) Paní předsedající, dámy a pánové, Evropská unie za více než rok přijala množství opatření pro boj proti hospodářské krizi. Na rozdíl od jiných opatření je nástroj mikrofinancování skutečně zaměřen na pomoc nejzranitelnějším skupinám ve společnosti, pro které je obtížné se začlenit a vrátit na trh práce.

Solidarita, která je jednou ze stěžejních zásad Evropské unie, vyžaduje, aby jim byla věnována zvláštní pozornost. O tento nástroj je dnes zejména v Bulharsku velký zájem a předpokládám, že v jiných zemích je to stejné. Vytáhla jsem si už na samém počátku těchto debat informace k této otázce z médií, jejichž mnozí zástupci nyní sledují její vývoj. Je v zájmu evropských institucí ukázat evropským občanům, že našim bezprostředním úkolem je postarat se o lidi postižené krizí a o nejchudší příslušníky společnosti.

To lidi přesvědčí, že instituce jsou efektivní a jsou jim nablízku. Existují určité pochybnosti o tom, zda bude tento nástroj schopen dostat se ke všem potenciálním adresátům a sloužit jim. Nedostatek úvěrů je obrovský a přispěl k růstu nezaměstnanosti. 100 milionů EUR nebude stačit k tomu, aby se pomohlo všem nezaměstnaným, kteří jsou vystaveni hrozbě sociálního vyloučení. Koneckonců ne každý má schopnosti k tomu, aby rozvíjel podnikání, ne každý mohl úspěšně projít výcvikem.

Důležité je, aby rozhodnutí bylo přijato rychle a aby nástroj mikrofinancování začal fungovat v co nejširším rozsahu, tj. aby lidé s nápady a podnikatelským talentem mohli začít nyní, dokud je krize ještě krutá. Příští rok byl vyhlášen Evropským rokem boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení, tak přijmeme správná opatření a neodkládejme začátek procesu oživení.

Horst Schnellhardt (PPE). – (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, v roce 2010 budou nepochybně patrné slibné známky stabilizace hospodářství a finančních trhů a chtěl bych vám také připomenout, že to bylo umožněno jen koordinací na evropské úrovni.

Vidíme však samozřejmě narůstající počet nezaměstnaných a musíme předpokládat, že v příštím roce ještě dál poroste. Proto vítám tento nový nástroj financování pro lidi, kteří chtějí zahájit samostatnou výdělečnou činnost. Je samozřejmě všeobecně známo, že malé a střední podniky vytvářejí pracovní místa. O finanční pomoci pro tyto podniky diskutujeme již mnoho let. Každý rok však zjišťujeme, že prostředky nešly tam, kam původně jít měly.

Minulý týden jsem mohla sledovat ukončení pilotního projektu, ale nakonec nebylo dost času na to, aby takto získané zkušenosti mohly být zařazeny do této zprávy. Chtěla bych se o nich proto zmínit zde. Pilotní projekt zahrnoval účastníky, kteří jsou osobami samostatně výdělečně činnými nebo se jimi chtějí stát, a byla jim pro tento účel poskytována podpora po dobu jednoho roku. Byl tak úspěšný, že bych byla ráda, kdyby to bylo zahrnuto do tohoto projektu, jinými slovy aby tento projekt poskytoval finance nejen lidem, kteří chtějí být samostatně výdělečně činní, ale také těm, kdo tyto lidi podporují. Je to nezbytné, protože banky jim samozřejmě nedají úvěr, protože v tom vidí určitou míru rizika. Myslím si, že musíme pomoci tohoto financování toto riziko neutralizovat.

Druhým bodem, který se stále znovu a znovu vynořoval v našich diskusích na toto téma, bylo to, že nesmíme stanovit pro tyto úvěry žádnou minimální výši. Až dosud bylo možné získat jen úvěr od 5 000 EUR výše. Někdy lidé tak velkou částku nepotřebují. V těchto případech postačí i mnohem menší částky, a to bychom v tomto programu měli zohlednit.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Chtěla bych zdůraznit, že jedním z nejdůležitějších úkolů Evropské unie nyní je snížit masovou nezaměstnanost vyvolanou dlouhou nečinností a sociální krizí. Je nešťastné, že na trialogu nebylo možné dosáhnout shody o finančním zdroji mikrofinancování. V tomto sociálně a hospodářsky obtížném období by návrh Komise na přesměrování 100 milionů EUR z rozpočtu Progressu byl neuspokojivým řešením, neboť by nezmenšil sociální izolaci nejzranitelnějších skupin. Jsem přesvědčen, že nástroj mikrofinancování bude efektivnější a dosáhne svého cíle, bude-li koordinován s ohledem na vnitrostátní, regionální a místní programy a získá-li dostatečné finance.

Je také důležité mít na zřeteli, že evropský sociální blahobyt je přímo spojen se zaměstnaností a příležitostmi najít zaměstnání. Proto navrhuji, aby Komise vzala v úvahu nejen lidi, kterým hrozí ztráta zaměstnání, ale i ty, pro které je obtížné začlenit se nebo vrátit se na trh práce. Dokonce ještě před vypuknutím hospodářské recese mnozí vzdělaní a usilovně pracující občané neměli reálnou možnost najít zaměstnání, a proto jich velký počet emigroval mimo Evropskou unii. Pokud jde o sociálně znevýhodněné lidi, žádám Komisi a Radu, aby si uvědomily, že kromě mladých lidí existují i jiné sociálně znevýhodněné skupiny, například ženy, lidé s postižením a starší lidé, kteří potřebují větší záruky zaměstnanosti. Není tedy jiné cesty než nalézt pro nástroje mikrofinancování další prostředky.

(Řečník souhlasil s položením otázky zvednutím modré karty podle čl. 149 odst. 8 jednacího řádu)

Elisabeth Schroedter (Verts/ALE). – (DE) Paní předsedající, vyslechli jsme nyní tři nebo čtyři řečníky ze skupiny Pokrokové aliance socialistů a demokratů v Evropském parlamentu, kteří prohlásili, že nechtějí brát

žádné peníze z Progressu. V pozměňovacích návrzích se však uvádí, že tento nástroj se má jmenovat Progress, a také paní Berèsová řekla, že 60 milionů EUR půjde z Progressu. To jsou dvě třetiny! Zajímal by mne, jaký je skutečně postoj socialistů. Má být tento nástroj financován z Progressu – ano, nebo ne?

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (LT) Chtěla bych odpovědět, že nejlepším řešením by bylo, abychom našli dodatečné prostředky, protože program Progress je zásadně zacílen na stejné skupiny a znamenalo by to, že pokud nebudou žádné dodatečné finance, výsledku jistě nebude dosaženo. Proto si spolu sedněme a najdeme řešení, protože nezaměstnanost roste strašně rychle a skutečně to ovlivňuje mnoho lidí, kteří již nyní zápasí.

Seán Kelly (PPE). – Paní předsedající, za poslední rok v Evropské unii ztratilo práci tři a půl milionu osob.. 100 milionů EUR tuto situaci nezvrátí. Ve skutečnosti, zvážíte-li, že malé a střední podniky zaměstnávají sto milionů lidí, je to jen jedno euro na zaměstnance. Nicméně je to začátek a je třeba to uvítat, protože, jak poukázal komisař Špidla, finance jsou to největší, čím disponujeme.

Na dokreslení: Během víkendu jsem si uvědomil situaci, kdy podnik s významnou objednávkou, která se o tři měsíce opozdila, šel do banky – banky, s kterou spolupracoval 15 let – pro překlenovací úvěr. Byla odmítnuta. Řediteli podniku řekli, že by mu půjčili, kdyby zatížil svůj vlastní obytný dům hypotékou. Udělal to, a o týden později dostal dopis, kde mu byl tento překlenovací úvěr zrušen se zdůvodněním, že situace je pro ně příliš riskantní. Výsledek byl takový, že podnik zbankrotoval a propuštěno bylo dalších 10 osob.

Tím se dostávám k tomu, o čem se zmínila má kolegyně paní Harkinová, a sice, že tyto peníze by měly jít pokud možno nekomerčním bankám jako jsou úvěrová sdružení, která alespoň v mé zemi jsou v každém městě a odvádějí úžasnou práci, zatímco všechny neoficiální zprávy jakoby nasvědčují tomu, že komerční banky, dokonce s financemi, které dostávají od Evropské investiční banky, tyto nepouštějí dále, ale raději je drží, aby vylepšily svou vlastní finanční situaci.

Z těchto dvou důvodů si myslím, že bychom měli být velice opatrní ani ne ohledně toho, odkud peníze přicházejí, ale kam jdou. Dostanou-li se ke správným lidem, byl by to snad po dlouhé době ten nejlepší způsob vydávání peněz zde na evropské úrovni.

Nakonec bych chtěl reagovat na spíše zlomyslné poznámky pana Earla, když hovořil o natažené žebrající ruce. Tohle nemá nic společného s žebráním. Je to o pomoci druhým, aby se sami zaměstnali a zůstali v zaměstnání. Jsme velmi hrdí a rádi, že jsme přistoupili k euru, a při něm zůstaneme.

Iliana Malinova Iotova (S&D). – (FR) Paní předsedající, klauzule v Lisabonské smlouvě týkající se sociálních politik vyžaduje, aby Evropská unie zohledňovala zaměstnanost, sociální ochranu a boj proti sociálnímu vyloučení.

Hospodářská a finanční krize, která se přehnala přes Evropu, vedla k velmi vážné lidské a sociální krizi, a to bude mít důsledky, jež v tuto chvíli nelze docenit.

Až dosud bylo hlavní úsilí zaměřeno na stabilizaci bank a zabránění úpadkům. Kromě opatření k předcházení nezaměstnanosti musíme vytvořit mechanismus, který dá nový podnět hospodářskému růstu Evropské unie.

Mechanismus používaný Komisí má vytvořit infrastrukturu, což na druhé straně umožní občanům pracovat. V praktické rovině je možné přejít od dočasné strategie k dlouhodobé strategii. Tento mechanismus musí být zaveden rychle, v lednu 2010. Naši dnešní rozpravu a naše rozhodnutí sleduje mnoho lidí, kteří trpí nerovností, a mnoho mladých lidí, kteří se chtějí začlenit do světa práce a kterým bychom právě měli podal pomocnou ruku.

Zmínila bych se znovu o již předloženému návrhu na vytvoření samostatné rozpočtové položky pro tento mechanismus ve výši 50 milionů EUR. To umožní přibližně 6 000 evropským podnikatelům zahájit své vlastní podnikání, rozvíjet ho a vytvářet tak nová pracovní místa.

Navíc, a to je ze všeho nejdůležitější, je nezbytné zlepšit dostupnost finančních prostředků a především poskytovat občanům o všech těch projektech, do kterých se mohou zapojit, lepší informace.

Małgorzata Handzlik (PPE). – (PL) Paní předsedající, statisíce Evropanů pocítily důsledky hospodářské krize způsobem, který je zasáhl na nejcitlivějším místě, neboť ztratili zaměstnání. Nezaměstnanost stoupla v každé zemi Evropské unie, a to je typický rys této krize, který nejvíce znepokojuje naše občany. Hlavní pomoc jde finančním institucím. Bohužel pomoc se nedostává až k lidem momentálně ohroženým ztrátou zaměstnání, a jsou to oni, kdo budou pocítovat dopady současné krize nejdéle.

Proto mne také potěšilo zřízení evropského nástroje mikrofinancování pro zaměstnanost a začleňování. Za zmínku zejména stojí spojení tohoto nástroje s celkovým cílem podporovat podnikání. Finanční prostředky poskytnuté prostřednictvím tohoto nástroje budou podporovat vznik nových podniků. To je dobrá zpráva pro naše hospodářství, protože jsou to malé a střední podniky, jež tvoří jeho základ, a jsou to malé a střední podniky, které vytvářejí pracovní místa.

Tento nástroj dokonale zapadá do konceptu podpory podnikání v chartě pro malé podniky. Je důležité, aby se podnikům dostávalo pomoci také v pozdější fázi, nejen ve fázi zakládání, protože finanční prostředky z tohoto nástroje přinesou prospěch lidem, kteří je budou využívat, a hospodářstvím jen tehdy, jestliže nově založené podniky dokážou na trhu přežít.

Doufám také, že podnikání, zejména pokud jde o malé a střední podniky, nebude předmětem našich debat jen v období krize. Měli bychom uplatňovat komplexní přístup k podnikání, protože tyto podniky poskytují pracovní místa pro naše občany nejen v době krize.

Silvia Costa (S&D). – (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, bylo by velmi důležité, aby v roce 2010, v Evropském roce boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení, byl uveden do života nový finanční nástroj Společenství věnovaný mikrofinancování a zaměřený na ty, kdo jsou znevýhodněni v přístupu k bankovnímu systému, ale kdo mají v plánu mikropodnikání.

Jak víme, mikroúvěry se osvědčily jako mimořádný nástroj při vytváření příležitostí pro samostatné výdělečnou činnost a pro šíření sociálních hodnot v rozvojových zemích, zejména pokud jde o ženy. Staly se novou strategií Organizace spojených národů a Světové banky, ale byly také s úspěchem vyzkoušeny v mnoha zemích, v mnoha evropských členských státech včetně Itálie, zejména u přistěhovalců, žen a mladých lidí.

Přijetím této zprávy Parlament uprostřed vážné hospodářské a finanční krize poskytuje nejen strategickou příležitost k sociálnímu začleňování, ale vysílá i pozitivní výzvu bankovnímu systému, neboť rozvíjí nový přístup a nové síly ve spolupráci s neziskovými organizacemi a s místními a vnitrostátními institucemi.

Vítám přijetí mnoha pozměňovacích návrhů, které nebudu znovu rozebírat, ale chtěla bych říci, že dnes nežádáme jen o prostředky na mikrofinancování, ale žádáme také, aby mikroúvěry ...

(Předsedající řečníka přerušila)

Christa Klauß (PPE). – (DE) Paní předsedající, komisaři, dámy a pánové, Komise minulý měsíc předložila svou novou strategii EU do roku 2020 jako pokračování lisabonských cílů a vyzvala mimo jiné k sociálnější Evropě.

Snažíme-li se pro občany Evropy zajistit trvalou zaměstnanost, pak zvláště nyní, za této obtížné hospodářské situace musíme zajistit, aby lidé mohli sami uskutečňovat své vlastní dobré nápady a vytvářet si tak svůj vlastní příjem. Záměrem nástroje mikrofinancování pro zaměstnanost v EU je poskytnout příležitost k novému startu a usnadnit podnikání.

Cesta k samostatné výdělečné činnosti často probíhá ve fázích. S malými vstupními investicemi lze pracovat snadněji, než hromadit velké hory dluhů. Zvládnutelnější riziko při zahájení samostatné výdělečné činnosti je něco, co hledají zejména ženy, a často žádají o kapitál na rozjezd, který umožní start podniku a poté, vyvíjí-li se podnik dobře, jeho rozšíření. Ženy chtějí růst spolu se svými podniky. Občanům proto musí být nabídnuty úvěrové částky, které budou co nejmenší. Tím myslím částky značně nižší než 25 000 EUR, což je částka běžně poskytovaná jako mikroúvěr.

Zejména v době hospodářské krize musí být obyvatelstvu celkově poskytnuta nezbytná likvidita. Umožní-li to udržet často vysoké úrokové sazby a správné poplatky za mikroúvěry na nízké úrovni, umožní nám to dát hospodářství nový impulz.

Myšlenku zosobněnou v návrhu Komise vítám. Výbory Evropského parlamentu se rozcházejí v otázce financování. Zpochybnění právních aspektů evropské politiky v této oblasti je přípustné. Odpovědnost nesou především členské státy. Osobně si však myslím, že peníze z programu Společenství pro zaměstnanost a sociální solidaritu (Progress), zejména tak, jak je to zde navrhováno, umožní lidem zahájit samostatnou výdělečnou činnost.

Antonio Cancian (PPE). – (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, dnes večer vedeme rozpravu o otázkách, které jsou z hlediska sociálního pro naši dnešní společnost stěžejní – předtím jsme diskutovali o uvolnění

prostředků z fondu pro přizpůsobení se globalizaci a v nejbližších dnech to doufejme bude o Progressu – a tento evropský fond pro mikrofinancování je ideálním a důležitým nástrojem.

Domnívám se, že nemá smysl opakovat, že to řeší nebo pokouší se řešit problémy nejpotřebnějších občanů, zvyšuje to jejich důvěru a naději v podnikání a v budoucnost, takže si myslím, že zde nepřemýšlíme o škodách způsobených těmito krizovými údery a mnoho se zde hovoří o strategii pro překonání krize, o tom, jak se dostat z této krize. Dostaneme se z ní jen tehdy, vyřešíme-li problém zaměstnanosti, který je naší tragédií, takže bychom se měli snažit zajistit, aby věci postupovaly co nejrychleji, a zajistit, že budou poskytnuty pevné záruky ohledně zdrojů financování tohoto nástroje, neboť bychom měli uvolnit mnohem větší prostředky, než o kterých se dnes večer hovořilo, a jistě bychom neměli převádět peníze z jednoho nástroje do druhého, neboť všechny tři tyto peníze potřebují.

Jsem toho názoru, že oněch 100 milionů EUR rozhodně nesmí být vzato z Progressu, neboť sleduje tytéž cíle, ale mělo by se jednat o zcela samostatnou a rozdílnou rozpočtovou linii a musí být zaručeno uvolnění mnohem větších prostředků.

Pascale Gruny (PPE). – (FR) Paní předsedající, komisaři, dámy a pánové, především bych chtěl poděkovat zpravodajce za odvedenou práci a našim kolegům poslancům za jejich usilovnou práci při vytváření tohoto nového nástroje mikrofinancování.

Tento evropský nástroj umožní poskytnout mikroúvěry malým podnikům a lidem, kteří ztratili práci a chtějí si založit svůj vlastní malý podnik. V této době finanční krize byli nejhůře postiženi nejzranitelnější lidé, zejména nezaměstnaní a mládež. Fakticky byl letos v Evropské unii zaznamenán úbytek 3,5 milionu pracovních míst. Přijetí tohoto nového nástroje usnadní těmto lidem přístup ke kapitálu, který je potřebný pro založení nebo rozvoj podniku a přetvoření podnikatelských snů do praxe. Neměli bychom zapomínat, že více než třetinu mikropodniků vytvářejí nezaměstnaní lidé.

V mém regionu mne často oslovují občané, kteří chtějí získat pomoc pro založení vlastního podniku. Jsem přesvědčen, že tato nová iniciativa přinese ovoce v podobě zachování pracovních míst a vytvoří i nové pracovní příležitosti. Návrh usnadní investice malých částek a poskytne mikropodnikům příležitost k růstu.

Paní předsedající, chtěl bych uvítat skutečnou přidanou hodnotu mikroúvěrů, jež budou doprovázet nová podpůrná opatření jako školení a instruktáže, což umožní těm nejmladším a také nezaměstnaným získat záruky a pomoc při jejich investičních plánech. Doufám, že tento nový nástroj na podporu zaměstnanosti bude přijat co nejdříve a že bude dosažena dohoda mezi Parlamentem a Radou, jež umožní, aby se tento nástroj, který je pro naše spoluobčany důležitý, a zvláště v tomto krizovém období, stal stálým nástrojem.

Dámy a pánové, nezapomínejme, že jsou to malé a střední podniky, které vytvářejí pracovní místa.

Raffaele Baldassarre (PPE). – (IT) Paní předsedající, dámy a pánové, nástroj mikrofinancování pro zaměstnanost je součástí souboru iniciativ, jež byly přijaty na evropské úrovni, dává nezaměstnaným příležitost k novému startu a umožňuje podnikání některých z nejvíce znevýhodněných skupin Evropy, samozřejmě včetně mládeže.

Tento nový prostředek by v současném období snížené nabídky úvěrů měl rozšířit rozsah cílené finanční podpory pro nové podnikatele. Samostatní podnikatelé a zakladatelé mikropodniků budou kromě podpory úrokových sazeb z Evropského sociálního fondu také podporováni prostřednictvím instruktáží, školení, koučování a budování kapacit.

Vzhledem k současné snížené úrovni bankovních půjček a k obtížnému získávání úvěrů je jasné, že chtějí-li nejslabší části naší společnosti, nezaměstnané a znevýhodněné skupiny, něco podniknout, vyvinout podnikatelskou aktivitu, to vše musí být důrazně podpořeno, protože je to jeden z prostředků, které nám mohou pomoci v boji proti přirozenému závěru finanční krize, totiž proti nekonečné krizi zaměstnanosti. Ačkoli již vidíme známky hospodářského oživení, jsou tyto známky, pokud jde o zaměstnanost, dosud ještě negativní.

Je však nezbytné, aby přesun prostředků z programu Progress zůstal beze změn, v tom smyslu, že nemůžeme vyslat signál k odlivu prostředků z programu Progress. Tyto prostředky musí být nalezeny z jiných zdrojů a především musí být spojeny s jinými evropskými iniciativami, abychom učinili silný dojem a vyvinuli rozhodné úsilí ve prospěch nezaměstnaných v Evropě.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE). – (FR) Paní předsedající, komisaři, dámy a pánové, chtěla bych obrátit vaši pozornost na zásadní význam mikroúvěrů pro zaměstnanost v těchto krizových časech. Mikroúvěry

umožňují nezaměstnaným začít znovu díky nástrojům sdílení rizik a finančním nástrojům, jež umožní podnikat.

Vzhledem k finanční krizi a k výraznému poklesu objemu poskytovaných půjček podporuji návrh Evropské komise na vytvoření nástroje mikrofinancování zaměřeného na nejzranitelnější skupiny, a zejména na ženy, mládež a nezaměstnané.

Chtěla bych vyjádřit podporu svým kolegům ze skupiny Evropské lidové strany, kteří spolu s ostatními skupinami – socialisty, liberály a konzervativci – předložili kompromisní pozměňovací návrhy, jež umožní uvést tento nástroj mikrofinancování do života co nejdříve, počínaje rokem 2010. Vyzývám také Radu ministrů, aby za současné krizové situace převzala odpovědnost za nalezení urychleného řešení v boji proti nezaměstnanosti a poskytl trvalé řešení pro financování těchto mikroúvěrů.

Artur Zasada (PPE). – (PL) Paní předsedající, program Progress je důležitou iniciativou, jejímž cílem je pomoci členským státům v efektivním plnění cílů v oblasti zaměstnanosti a sociálních věcí. Minulý týden jsem měl setkání s členy výboru programu Progress, které se týkalo realizace tohoto programu. Mé závěry jsou tyto: Zprvče reklamní kampaň, která by měla informovat případné příjemce tohoto programu o rozsahu jeho působnosti, není vedena dostatečně viditelně. Zadruhé většina informací o veřejných zakázkách a soutěžích je k dispozici jen ve třech jazycích: v angličtině, němčině a francouzštině. To vytváří funkcionální překážku pro lidi, kteří neovládají žádný z těchto jazyků. Myslím si, že to vyžaduje revizi zásad promoční kampaně. Měli bychom co nejdříve zlepšit informovanost o programu Progress a šířit znalosti o něm po celé Unii.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Nástroj mikrofinancování pro zaměstnanost a začleňování podporuje a musí podporovat uplatňování jednoduchých postupů, by ho postižení mohli efektivně využívat. Domnívám se však, že nástroj mikrofinancování by se měl více zaměřit na lidi, kteří ztratili práci a jsou znevýhodněni v přístupu na tradiční úvěrový trh a kteří si chtějí založit nebo dále rozvíjet svůj vlastní mikropodnik, a to i formou samostatné výdělečné činnosti.

Myslím si, že zvláštní pozornost se musí zaměřit na mladé lidi, kteří podle posledních evropských statistik bohužel musí čelit stále delším obdobím nezaměstnanosti nebo jsou nájímáni na dočasnou práci. Výroční zpráva o využití přiděleného rozpočtu kromě toho umožní v blízké budoucnosti provést seriózní analýzu a, bude-li to nezbytné, zajistí jeho doplnění. Budeme-li převádět peníze z jednoho programu do druhého, hrozí podkopání obou.

Karin Kadenbach (S&D). – (DE) Paní předsedající, dnes jsme vedli diskusi o Evropském fondu pro přizpůsobení se globalizaci, a nyní hovoříme o mikroúvěrech. Oba nástroje jsou zcela nezbytné pro boj proti důsledkům finanční a hospodářské krize v EU a pro povzbuzení evropského trhu práce.

Potřebujeme oba nástroje, protože ne každému je souzeno být podnikatelem. Cílem naší politiky v oblasti zaměstnanosti by nemělo být ani to, abychom z bývalých zaměstnanců a osob se závislou činností vytvářeli samostatné výdělečné podnikatele čistě kvůli podnikání. Pro takové lidi by bylo vhodnější označení „domnělé osoby samostatné výdělečné činné“. Členské státy i v této souvislosti musí přijmout vhodná preventivní opatření. Pro všechny ty, kdo se výzvy samostatné výdělečné činnosti chtějí chopit, však musí být zpřístupněny prostředky, které jim umožní zahájit nebo rozšířit jejich podnikání. Zároveň však musí být zajištěno – a to je povinností Evropského parlamentu a členských států – pokračující fungování běžného sociálního pojištění. Potřebujeme nové peníze na nové myšlenky.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (LT) Mám za to, že dnes jsou poslanci Parlamentu naprosto jednotní v názoru, že tento prostředek na podporu mikrofinancování je dnes zcela nezbytný. Životní a pracovní podmínky se zásadně změnila a metla nezaměstnanosti, která postihla téměř všechny státy, nás nutí prosazovat určité návrhy, aby byly doplněny určité podpůrné nástroje. Většina finanční podpory byla až dosud přidělována velkým společnostem a organizacím a často bylo zdůrazňováno, že obyčejní občané Evropské unie až dosud neměli žádnou nebo měli jen malou naději získat finanční podporu. Věřím, že budoucí řešení Komise, jež bude usilovat o dohodu s Evropským parlamentem, je absolutně nezbytné. 100 milionů je jen pouhý začátek. Je to první pokus, ale jsem přesvědčen, že tento pokus může být úspěšný.

Vladimír Špidla, člen Komise. – (CS) Dámy a pánové, diskuze jasně ukázala podporu Parlamentu nástroji mikrofinancování a myslím si, že pokud jde o podstatu věci, nejsou žádné zásadní spory a stejně tak si myslím, že pokud jde o podstatu věci, je i značná blízkost s pozicí Rady.

To, co zůstává otevřené, je otázka financování. Ovšem i otázka financování je součástí procesu spolurozhodování, tzn. bude velmi nutné a potřebné hledat kompromis, a jsem velmi rád, že debata signalizovala velkou vůli neprodlévat znovu zahájit jednání s Radou. Stejně tak debata naznačila některé dílčí možnosti kompromisu.

Komise byla v debatě často kritizována, resp. často byla zmiňována otázka programu PROGRESS a jeho užití v rámci tohoto nového nástroje. Musím konstatovat, že Komise nebyla postavena před jednoduchou otázkou, protože se musela pohybovat v rámci dosavadního rozpočtu, čili v rámci interinstitucionální dohody. Mohla využít jenom těch peněz, které jsou k dispozici. Při hodnocení našeho rozhodnutí o použití prostředků programu PROGRESS jsme velmi pečlivě zvážili důsledky a došli jsme k názoru, že jakkoliv to není ideální řešení, je to pravděpodobně jedno z možných řešení.

V debatě bylo často opakováno, že se jedná o tzv. *Taschentricks*, tedy o převádění peněz z edné kapsy do druhé. Není tomu tak, protože všechny rozborů jasně ukazují, že prostředky použité v rámci principu mikrokreditů jsou vystaveny multiplikačnímu efektu, který je odhadován na pětinašobek. Čili v jiném programu by tyto zdroje dosáhly indexu 1, v programu mikrokreditů mohou teoreticky dosáhnout až indexu 5. Z tohoto hlediska se nejedná o pouhé převedení z jedné kapsy do druhé, nýbrž se jedná o nové užití prostředků. Znovu říkám, nebylo to žádné snadné rozhodnutí a nemyslím si ani, že to je jediné rozhodnutí a v debatě při hledání kompromisu se určitě najde, alespoň doufám, dobrá základna.

Myšlenka mikrokreditů je založena na jasném konstatování, že současný finanční systém neposkytuje dostatek zdrojů právě pro malé a velmi malé podnikání, tzn. že tento systém nevyužívá lidského kapitálu, který je přítomen v lidech, kteří se nacházejí v tzv. zranitelných skupinách. To považuji za velké mrhání příležitostí, a proto jsem velmi rád, že Komise navrhla tento nástroj a jsem také velmi rád, že Parlament ho hodnotí takto pozitivním způsobem.

Jak už jsem se zmínil, myšlenkou je využít lidského kapitálu, který je v lidech, kteří by tímto podnikatelským způsobem svůj kapitál normálně využít nemohli. Ale co je velmi podstatné, je využít také času. Myslím si, že vést přehnaně dlouhou debatu by bylo proti samotnému smyslu tohoto nástroje, který je zvláště potřebný v době krize. Myslím si rovněž, že bude potřebný i v době mimo krizi a že se stane trvalou součástí evropské politiky na trhu práce a evropské ekonomické politiky.

Kinga Göncz, zpravodajka. – (HU) Děkuji vám za podpurné poznámky a komentáře. Dovolte mi sdílet názor těch, kdo vyjádřili své zklamání nad nedostatečnou ochotou Komise ke kompromisu. Musím také říci komisaři, že přesuneme-li zdroje, které patří výlučně programu Progress, vyšleme tím zprávu, že když se jedná o prostředky určené na sociální začleňování, můžeme zajistit podporu pro nejvíce zranitelné jediné tehdy, vezmeme-li prostředky odtud, kde slouží stejnému účelu. Nedokážeme najít žádné jiné prostředky. Myslím si, že je to nepřijatelné.

Postup spolurozhodování také znamená, že každý, každá ze stran, musí přijmout opatření. Parlament předložil několik doporučeními a návrhů k této záležitosti, zatímco z Rady a z Komise žádný takový návrh, který by pomohl dosáhnout dohody, neexistuje. Musím říci paní Schroederové, že tím, že zde bráníme program Progress, dáváme najevo své přesvědčení – které je společným přesvědčením, že jsme stále ještě ochotni jít v tom na kompromis –, že tento program musí být co nejdříve uskutečněn.

Poskytnutá pomoc bude účinná jen tehdy, jestliže tento nástroj bude moci být zahájen počátkem roku 2010. Bude-li Parlament o této záležitosti skutečně hlasovat tento týden, pak učiní ze své strany vše, co je v jeho silách, aby zajistil, že tento program bude zahájen počátkem roku 2010. Když Parlament většinou hlasů odsouhlasí 25 milionů EUR ze svých vlastních prostředků na příští rok, a odhlasuje-li Parlament celou částku, bude to stačit k tomu, aby Komise podepsala dohody, jež mohou spuštění programu usnadnit.

Domnívám se, že se v tom odráží konstruktivní přístup Parlamentu. V každém případě soudím, že tento program je mimořádně důležitý z hlediska sociálního začleňování. Chtěla bych také požádat ty z mých kolegů poslanců, kteří to podpořili, abychom se dohodli, že nevezmeme všechny prostředky z programu Progress a že budou lobbovat za prostředky také u svých vlastních vlád s ohledem na to, že vlády těchto zemí jsou členy Komise.

Předsedající. – Rozprava skončila.

Hlasování se uskuteční zítra.

Písemná prohlášení (článek 149)

Corina Crețu (S&D), písemně. – (RO) Hospodářská krize přešla v akutně pociťovanou sociální krizi, pro kterou jsme dosud nenašli řešení. Bohužel jeden z ukazatelů, který by mohl pomoci nastartovat oživení, míra půjček, dosáhla rekordně nízké úrovně v eurozóně od roku 1991 a zaznamenává v členských státech bezprecedentní pokles, což je i případ Rumunska. To je jeden z prvků, které vyvolávají pochybnosti ohledně vyhlídek na překonání recese. V souvislosti s tím oceňuji vítaný návrh Evropské komise na vytvoření nástroje mikrofinancování.

Abychom však zajistili, že opatření sociálního začleňování budou účinná, musí být tento nástroj zanesen v samostatné rozpočtové linii. Převedení prostředků z programu Progress by se dotklo jeho zvláštní směrnice pro opatření Společenství a vyslalo by poplašný signál ohledně sociální otevřenosti evropské exekutivy, která bohužel až dosud byla, pokud jde o projevy dostatečné sociální účasti, krajně odmítavá.

Krize postihuje všechny kategorie zranitelných osob, ale nemůžeme ignorovat vyhrocenost nezaměstnanosti mladých. To, že každý pátý člověk v Evropě je bez práce, může mít řadu dopadů na hospodářské a sociální úrovni a také z demografického hlediska a z hlediska kriminality. Proto si myslím, že bychom se měli více zaměřit na posilování šancí mladých lidí na začlenění na trhu práce.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), písemně. – (RO) Od podzimu loňského roku ztratilo práci více než 5 milionů evropských občanů, takže celkový počet nezaměstnaných v Evropě dosáhl 22,5 milionu. V souvislosti s tím nesmíme ignorovat závažnou úroveň nezaměstnanosti mladých lidí. Je hluboce znepokojivé, že každý pátý člověk v Evropě je bez práce, což má dopady na hospodářské a sociální úrovni a také z demografického hlediska a z hlediska kriminality. V některých zemích je podíl mladých lidí bez práce ještě vyšší, a to i v porovnání s vnitrostátní mírou nezaměstnanosti. Například nezaměstnaný je každý třetí Lotyš, zatímco ve Španělsku je tímto problémem postiženo 43 % občanů ve věku do 25 let. Myslím si, že musí být věnována větší pozornost mladým lidem. V této souvislosti iniciativa navržená Evropskou komisí, která se týká programů mikrofinancování, pro které bude vytvořena samostatná rozpočtová linie, pomůže povzbudit a motivovat mladé lidi k tomu, aby se začlenili na trhu práce a snížili tak míru nezaměstnanosti, která v této skupině vzrostla.

Iosif Matula (PPE), písemně. – (RO) Úsilí nyní vyvíjené na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni se musí zvýšit, abychom nabídku mikroúvěrů rozšířili. Evropský nástroj mikrofinancování musí poskytnout užitečnou pomoc nezaměstnaným a zranitelným lidem, kteří by chtěli založit nebo provozovat mikropodniky. Soudím, že evropský nástroj mikrofinancování musí mít oddělenou úvěrovou linii, neboť adresáti tohoto plánu jsou jiní než adresáti programu Progress. Peníze z programu Progress za žádných okolností nesmí být v této krizové době snižovány, neboť jsou určeny pro ty nejzranitelnější skupiny. Soudím také, že evropský nástroj mikrofinancování by měl mít dostatečně velký rozpočet, aby mohl skutečně efektivně plnit své cíle v oblasti zaměstnanosti a sociálního začleňování. Členské státy a celá EU v době světové hospodářské krize musí program Progress i nadále účinně realizovat.

19. Bezpečnost hraček (rozprava)

Předsedající. - Dalším bodem programu je prohlášení Komise o bezpečnosti hraček.

Günter Verheugen, místopředseda Komise. - (DE) Paní předsedající, vážení poslanci, o hračkách diskutujeme vždy v předvánočním čase a to zcela právem, protože v tuto dobu se lidé o hračky zajímají nejvíce. Jsem rád, že tak činíme i v letošním roce, protože bezpečnost hraček leží na srdci Parlamentu, Radě a Komisi a všichni na ni klademe nejvyšší požadavky.

Dnešní rozpravu vyvolaly zprávy v médiích jednoho konkrétního členského státu – Německa. Mají původ ve Spolkovém ústavu pro posuzování rizik a v Asociaci pro technický dozor (*Technischer Überwachungsverein*). Ani jedna instituce se přímo na Komisi neobrátila. Ani německá vláda v této záležitosti Komisi dosud neoslovila. Proto nevíme o nic více než to, co obě instituce prohlásily ve svých tiskových prohlášeních, a co se bylo možné dočíst v německých médiích. Jedná se však o téma natolik závažné, že i kdybychom se všichni měli řídit jenom zprávami v tisku, tak se touto záležitostí stejně musíme zabývat.

Analýza obsažená ve zprávách, jež máme k dispozici, naznačuje, že se musíme zabývat čtyřmi rozdílnými otázkami. Na první otázku lze odpovědět velmi snadno. Podle prohlášení německé Asociace pro technický dozor nesplňuje značná část hraček na německém trhu, které byly testovány, současná právní ustanovení Evropské unie. V tomto případě jsou, dámy a pánové, pravidla naprosto jasná. Pokud členský stát učiní takové odhalení, je jeho povinností bez prodlení informovat všechny ostatní členské státy a Evropskou komisí a podniknout nezbytná opatření. Ta mohou zahrnovat i okamžité stažení dotyčných výrobků z

prodeje, a to se týká celé Evropy, a rovněž uvalení zákazu na dovoz, pokud jsou tyto výrobky vyráběny mimo Evropskou unii. Doufám, že německé orgány budou v souladu s těmito pravidly prostřednictvím systému RAPEX rychle informovat ostatní členské státy a Komisi. Pokud by bylo zapotřebí uvalit zákaz dovozu, pak vás tu nyní ujišťuji, že Komise takový zákaz bez prodlení přímo schválí. Jak už jsem však řekl, německé úřady nám dosud žádné takové informace neposkytly.

Tržní dozor – a to musím v tomto bodě prohlásit zcela jasně – je plně odpovědností členských států. Ani Evropská komise, ani Parlament či Rada nemají k dispozici žádné nástroje pro dozor nad trhem. Ty jsou výhradně věcí členských států. Ty však mají zákonnou povinnost, včetně dodržování platné směrnice o hračkách, tento dozor nad trhem vykonávat. Když ve zprávách z Německa čtu, že není jisté, zda tamní tržní dozor je ve stavu, kdy by mohl splnit požadavky nové směrnice o hračkách, napadá mne jediná věc a tou je, že německá vláda má povinnost zajistit, že německé orgány pro dozor nad trhem tyto požadavky splnit dokážou. Proto se domnívám, že odpověď na tuto otázku je jasná.

Druhá otázka je rovněž jednoduchá. Jedná se o staré téma, o němž Parlament vedl intenzivní diskuzi v souvislosti s přijetím směrnice o hračkách, kde klíčové hlasování Parlamentu vyústilo při hlasování podle jmen v jasné, jednoznačné většinové rozhodnutí. Týkalo se povinné certifikace hraček třetím subjektem. Tento návrh předložilo Německo. Stála za ním německá Asociace pro technický dozor a návrh byl zcela oprávněně zamítnut, protože certifikace třetím subjektem by v případě hraček nijak nezvýšila jejich bezpečnost, protože hračky obvykle nejsou příliš technicky složité a certifikován by v tomto případě byl jejich prototyp.

Ze zkušenosti však víme, že v případě hraček není problémem prototyp, problémem je, zda jsou námi stanovené vysoké požadavky skutečně dodržovány během celého výrobního procesu všemi dodavateli a všemi články dodavatelského řetězu. Když přijde na hračky, řídíme se jako ve všech ostatních oblastech zásadou, že výrobce musí nést plnou odpovědnost za to, že je výrobek v souladu s platnými zákony. Výrobce této zodpovědnosti nemůžeme zprostit bez ohledu na to, ve které části světa se nacházejí.

Pokud v určité zemi existuje problém se spolehlivostí, musíme s danou zemí hovořit o zlepšení podmínek výroby, a přesně to Evropská komise dělá. Mám na mysli Čínu. S Čínou jsme v těsném, intenzivním kontaktu co se týká otázky, jak můžeme skutečně zajistit, aby výrobní podmínky v této zemi, která je s velkým náskokem největším světovým výrobcem hraček, splňovaly naše požadavky. Určitého pokroku bylo dosaženo, ale rozhodně je třeba vykonat ještě mnohem více.

Třetí skupina problémů se týká chemických látek a těžkých kovů v hračkách. Tato otázka je velmi složitá a ožehavá. Politický pokyn, který jsem vydal svým kolegům v průběhu prací na směrnici o hračkách, zněl, aby stanovili nepřísnější možná pravidla – nejpřísnější možná! Tento postoj sdílela i Rada a Parlament. V důsledku toho představují limitní hodnoty, které jsme zapracovali do nové směrnice o hračkách, která bude postupně zaváděna od roku 2011, nejnovější situaci, co se týká vědeckých poznatků, v době, kdy byla směrnice schvalována.

Jsme si však vědomi skutečnosti, že proces neustále pokračuje – věda samozřejmě činí neustálé pokroky, neustále se objevují nové výsledky výzkumů a nové poznatky – a tak jsme společně směrnici úmyslně zasadili do takového rámce, že nové vědecké poznatky, které odhalují dosud neznámá rizika či skutečnost, že mezní hodnoty byly stanoveny příliš vysoko, mohou být do směrnice rychle zapracovány prostřednictvím vyjednávacího postupu, který zahrnuje Parlament. Podle současné právní situace schválené Evropským parlamentem je pro posouzení rizik, jež výrobky představují, zapotřebí kompetentní vědecké komise.

V letošním roce se dvakrát objevily náznaky, že snad byly získány nové poznatky. První přišel prostřednictvím dopisu, jenž mi poslala německá spolková ministryně pro potraviny, zemědělství a ochranu spotřebitelů na jaře letošního roku. Dopis se týkal kadmia. Okamžitě jsem zařídil, aby tato otázka byla předána vědeckému výboru, nejen co se týká kadmia, ale také s ohledem na další těžké kovy. Výsledky jejich šetření očekáváme v první polovině roku 2010, nejspíše na konci června. Pokud jejich zkoumání skutečně přinese nové poznatky, pak okamžitě předložíme nový návrh na zprísnění směrnice, která dosud nevstoupila v platnost, aby už obsahovala přísnější limitní hodnoty, až v roce 2011 v platnost vstoupí.

Druhý případ je komplikovanější a těžko se vysvětluje. Týká se polycyklických aromatických uhlovodíků (PAU), které nás v obklopují v běžném životě – dokonce si ani neuvědomujeme, že s nimi přicházíme do kontaktu. I v tomto případě jsme obdrželi informace, že pro polycyklické aromatické uhlovodíky jsou mezní hodnoty možná stanoveny příliš vysoko. Vědecký výnor se otázkou zabývá. I tyto výsledky budou k dispozici včas, abychom mohli učinit potřebné úpravy.

V této chvíli mi dovoluje poukázat na skutečnost, že se tu zabýváme problémem, který jako politici nejsme schopni vyřešit. Jedná se o technické otázky, které jsou nanejvýš složité. Zcela otevřeně přiznám, že ne vždy rozumím extrémně složitým vědeckým analýzám, které dostávám. Nemyslím, že by zde bylo mnoho poslanců, pokud vůbec někdo, kteří by mohli prohlásit, že jim rozumějí. Nerozumíme jim, protože nemáme příslušné vzdělání. Do jisté míry proto musíme věřit našim odborníkům. V tom spočívá problém.

Samozřejmě víme, že dějiny vědy jsou plné příkladů, kdy se ukázalo, že obecně uznávané nauky jsou chybné. Jsou rovněž plné příkladů, kdy se nakonec prokázalo, že takzvané menšinové názory jsou správné. Jak můžeme jako politici rozhodnout, když se vědci sami mezi sebou neshodnou? Nemůžeme, a v tom spočívá riziko, které přichází s povoláním politika a kterému se nemůžeme vyhnout.

Evropské orgány se v tomto směru drží pravidla, že se řídí doporučením příslušných vědeckých výborů, což jsme učinili i v tomto případě. Rád bych však zcela otevřeně řekl, že tuto otázku беру tak vážně, že jakýkoli malý náznak, že se objevily nové poznatky – i kdybychom se o nich měli dovědět z novinového článku – považuje Komise za natolik důležitý, že otázku předává vědcům.

Závěrečný bod je dosti otravný. V této souvislosti bych rád prohlásil, že bych skutečně očekával, že orgán patřící vládě členského státu bude dodržovat základní požadavky řádného vědeckého chování. Tvrzení Spolkového ústavu pro posuzování rizik, kterého se chopila německá média, že co se týká polycyklických aromatických uhlovodíků, jsou mezní hodnoty pro pneumatiky stonásobně přísnější než hodnoty pro dětské hračky, je prostě snaha o vyvolání skandálu. Jde čistě o snahu vyvolat skandál a vědci v ústavu to dobře vědí.

Pravdou je, že pravidla, která se na výrobce pneumatik vztahují, konkrétně pravidla pro oleje užívané při výrobě, pocházejí z doby před nařízením REACH a před směrnicí o bezpečnosti hraček a že v tomto případě byla jedna z látek použita jako referenční hodnota. Tato látka však zastupuje skupinu zhruba sta dalších. Proto musíte tuto referenční hodnotu vynásobit stem. Tak se dostanete k naprosto stejné prahové hodnotě, která platí i pro ostatní výrobky v Evropské unii.

Řečeno jinými slovy, jelikož je prahová hodnota platná pro používání určitých olejů při výrobě pneumatik založena na nejmenším obsahu těchto látek, který je ve výrobcích měřitelný, je naprosto stejná i pro hračky. Obsah je definován jako nejmenší měřitelný obsah. Mohu jen spolkový ústav vyzvat, aby svoje zavádějící, neobhájitelné tvrzení stáhnul. Je skutečně nepřijatelné, že se takovými věcmi musíme zabývat.

Závěrem bych řekl, že co se týká směrnice o hračkách, tak jsme vytvořili dokument, který podle našeho nejlepšího vědomí a svědomí odpovídá tomu, co bylo možné v době jeho schvalování. Zasadili jsme ji rovněž do takového rámce, že do ní lze kdykoli zapracovat nové poznatky tak, aby požadavky na bezpečnost hraček vždy odrážely nejnovější pokrok ve vědě a výzkumu.

Andreas Schwab, jménem skupiny PPE. - (DE) Paní předsedající, pane komisaři, rád bych vám upřímně poděkoval za jasné, důvěryhodné prohlášení týkající se limitních hodnot, o nichž zde jednáme. Jménem skupiny Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) – Marianne Thyssenová, zpravodajka pro směrnici o hračkách, pochází z našich řad – chci jasně říci, že i my se snažíme dosáhnout úplné ochrany, co se týká všech rizikových látek, a udržovat ji. Víme, že v tomto ohledu neseme zvláštní zodpovědnost za zdraví našich dětí a tím i za naši budoucnost.

Zejména před Vánocemi – a o tom jste se zmiňoval, pane komisaři – je zapotřebí, aby rodiče a prarodiče měli jistotu, které hračky jsou pro jejich děti či vnuky bezpečné a mohou je tedy koupit. Spolu s vámi vyzývám dozorní orgány členských států, konkrétně Německa, aby plnily svou povinnost a nebezpečné hračky odstranily z trhu. Domnívám se, že jsme se tehdy správně rozhodli nezařadit certifikaci třetími subjekty jako všeobecné hodnotící kritérium pro hračky.

Co se týká limitních hodnot, podobná výzva zazněla – jak jste zmínil – v loňském roce. Tehdy jsem vám napsal dopis, ve kterém jsem vás žádal, abyste záležitost předal vědeckému výboru Komise, za což jsem vám velmi vděčný. Snažil jsem se tehdy získat další názory vědců z Německa a dostal jsem tyto. Rád bych citoval ze studie vypracované *Chemisches und Veterinäruntersuchungsamt Stuttgart* (Stuttgartským úřadem pro chemické a veterinární zkoušky): „Z technického hlediska je srovnání vyšších mezních hodnot migrace v nové směrnici s hodnotami obsaženými v patnáct let staré DIN EN 71 3 extrémně obtížné.“

Domnívám se, že tímto mohu vysvětlit, že se nejedná o přehození tohoto problému vědě s tím, že „my se tím nechceme dále zabývat, protože tomu nechceme rozumět“, ale že jde o skutečnou, složitou diskuzi mezi vědci a jeden ústav v Německu očividně prosazuje svůj názor obzvláště razantně. Nicméně vás, pane komisaři, žádám, abyste udělal vše ve svých silách a přiměl zainteresované vědecké instituce ke spolupráci, aby se konečně shodly na vědecky objektivním závěru.

Sylvana Rapti, jménem skupiny S&D. - (EL) Paní předsedající, rodiče v tento čas každoročně zasahují, aby se dopisy jejich dětí dostaly k Ježíškovi. Děti v těchto dopisech žádají o hračky. Jednou z těchto hraček by mohla být tato, zrovna tak jako by tato hračka mohla být jednou ze 104, které testovat německý spolkový ústav zodpovědný za odhalování nebezpečného spotřebitelského zboží.

Právě jsem vyslechla, jak pan komisař tento ústav v podstatě vinil za to, že dělá svoji práci. Poslouchala jsem, jak na vědce hromadí obvinění. Poslouchala jsem, jak hromadí obvinění na členské státy, které jsou zodpovědné za dohled. Všemmu jsem naslouchala s velkým zájmem, stejně jako jsem poslouchala, jak nám neustále se značnou upřímností a spolehlivými údaji sděloval, že se každá předchozí směrnice tu a tam vylepšuje, když se objeví nové údaje. To samo o sobě potvrzuje, že německý spolkový ústav svou práci vykonal dobře. Na to bychom neměli zapomínat.

Co se týká samotné směrnice, má, jak víte, začít platit v roce 2011, pro chemické látky v roce 2014. A další věc: dne 17. prosince, jinými slovy pozítří, předstoupí každý členský stát před Komisi, aby předložil svůj návrh související s opatřeními pro dozor nad trhem.

To se přímo týká předvánočního trhu. Přímo se to týká zdraví našich dětí, které si hrají s hračkami, které jim koupíme. A konečně je důležité, aby se rozprava o hračkách nekonala každoročně v tomto období. Rozprava o hračkách a bezpečnosti by se ve skutečnosti měla konat v průběhu celého roku. To je zodpovědností Komise.

Jürgen Creutzmann, jménem skupiny ALDE. - (DE) Paní předsedající, pane komisaři skupina Aliance liberálů a demokratů pro Evropu podporuje názory, které byly vyjádřena ve stanovisku německého Spolkového ústavu pro posuzování rizik v tom smyslu, že při posuzování karcinogenních látek by se měla užívat zásada „co nejnižší přiměřeně dosažitelné úrovně“.

Za druhé, následkem toho je zapotřebí, aby Komise prozkoumala, zda mezní hodnoty stanovené v nové směrnici o hračkách tuto zásadu naplňují.

Za třetí, pokud tomu tak není, pak Komisi vyzýváme, aby zajistila, že ve směrnici o hračkách budou stanoveny takové mezní hodnoty, které vyloučí jakékoli ohrožení zdraví dětí měkkými látkami v hračkách, před tím, než členské státy směrnici v roce 2011 uvedou v praxi.

Za čtvrté, zásady zakotvené ve směrnici o hračkách, které zakazují chemické látky, které mohou být karcinogenní, mutagenní nebo toxické, musí být prováděny s ohledem na přístupné části hraček. Je toho třeba dosáhnout prostřednictvím stanovených mezních hodnot, jinak je taková směrnice bezcenná.

Za páté, toto vyžaduje především lepší, účinnější tržní dozor, protože mezní hodnoty stanovené Unií obvykle překračují hračky, které se do EU dovážejí. Účinný tržní dohled by však rovněž umožnil, aby byly testovány hračky vyráběné v EU, zda i ony stanovené mezní hodnoty dodržují.

Za šesté, je naprosto nepřijatelné, pokud by k tomu mělo dojít, aby hračky dovážené do EU podléhaly mírnějším normám, než řekneme hračky dovážené do USA. Hrozba německé spolkové ministryně pro potraviny, zemědělství a ochranu spotřebitelů, Ilse Aignerové, že bude jednat na vlastní pěst a „toxické hračky“ sama zakáže, je však podle mého názoru naprosto chybný způsob řešení situace, který je zcela kontraproduktivní pokud jde o vytváření důvěry na vnitřním trhu Evropské unie. Snaha o dobré postavení v národním žebříčku popularity nejenom ničí důvěru v orgány Evropské unie, ale zároveň škodí německé spolkové vládě, protože ta směrnici o hračkách schválila.

Heide Rühle, jménem skupiny Verts/ALE. - (DE) Paní předsedající, pane komisaři, žádali jsme o tuto rozpravu, aby se vyjasnilo, která tvrzení jsou pravdivá a v kterých případech jde jen o laciný populismus. Na tomto pozadí se tato rozprava koná. Očekávali bychom, že Komise předstoupí před tisk dříve, ale budeme rádi, pokud bude možno celou záležitost vyřešit prostřednictvím této rozpravy.

Vítám prohlášení, že budete provádět testy zaměřené na těžké kovy a změkčovadla. Domnívám se, že je toho naléhavě zapotřebí. Rovněž bych ráda poukázala na skutečnost, že počet nových případů rakoviny u dětí mladších 15 let vzrostl mezi rokem 1980 – kdy se začalo se shromažďováním údajů – a rokem 2006 o více než 50%.

Zhoubné nádory jsou druhou nejčastější příčinou úmrtí dětí. Musíme proto jednat, musíme ověřit, zda jsou tyto údaje správné a podle toho zareagovat. Pokud nejnovější studie německého Spolkového ústavu pro hodnocení rizik ukáže, že přepracovaná směrnice o hračkách neposkytuje dostatečnou ochranu před karcinogenními změkčovadly, pak budeme muset učinit kroky.

Nelze dopustit, aby děti přijímaly mnohonásobně větší množství karcinogenních látek při hodinovém styku hračky s kůží, než kolik je obsaženo v kouři ze 40 cigaret. Těmto látkám se lze vyhnout. Studie ukazuje, že technicky to možné je. Sedmdesát procent prodávaných hraček prahových hodnot nedosahuje. Je proto možné kdykoli vyžadovat, aby ostatní hračky tyto mezní hodnoty splňovaly také. Je zde snad otázka ceny, ale její regulaci nelze ponechat pouze trhu, pokud je v sázce zdraví dětí. Je třeba učinit politické kroky a příslušně upravit a zvýšit mezní hodnoty.

Za tržní dohled jsou samozřejmě zodpovědné členské státy, nikoli Evropa, Parlament nebo Komise. Rovněž jsme mnohokrát vyzývali Německo, aby bralo své povinnosti v oblasti tržního dohledu vážně a podniklo příslušné kroky. To však v žádném případě neznamená, že my kroky činit nemusíme, pokud existují pochyby, že naše mezní hodnoty neodrážejí nejnovější vědecké poznatky, a proto doufám a žádám, aby nová Komise předkládala Parlamentu návrhy co nejdříve, abychom mohli příslušné mezní hodnoty regulativním postupem s kontrolou upravit.

Marianne Thyssen (PPE). - (NL) Paní předsedající, pane komisaři, dámy a pánové, bezpečnost dětí – našich nejmenších a nejzranitelnějších spotřebitelů – byla pro skupinu Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů) a pro každého v této sněmovně vždy prioritou, a právě z tohoto důvodu jsme před rokem schválili novou, přísnou směrnici o bezpečnosti hraček. Díky skvělé spolupráci s panem komisařem a jeho spolupracovníky, s předsednictvím Rady a s kolegy poslanci Evropského parlamentu napříč politickými skupinami jsme byli schopni dokončit tento mamutí úkol, a dokončit ho rychle, konkrétně v jednom čtení. Všechny naše orgány byly přesvědčeny, že jsme vypracovali nejpřísnější legislativu na světě, kterou pečlivě sledovali i v tak vzdálených místech, jako jsou Čína a Spojené státy.

Parlament postupoval rozumně ve věci certifikace třetím subjektem a nastolil obzvláště přísnou linii, co se týká chemických látek, jako jsou alergenů a těžké kovy. Co se týká látek karcinogenních, mutagenních či toxických pro reprodukci, rozhodli jsme se pro úplný zákaz s několika výjimkami, které podléhají přísným podmínkám. Legislativa poskytuje přechodové období, ale to je samozřejmě – je to součástí systému – toto přechodové období je každopádně kratší, než podle svých prohlášení průmyslové podniky potřebují. Dámy a pánové, buď jsme udělali všechno špatně a v souvislosti s tímto zákonem naprosto zklamali, nebo věda a technologie pokročily do té míry, že zákon již potřebuje novelizovat, což je možné učinit prostřednictvím regulativního procesu s kontrolou velmi rychle, nebo je všechno v pořádku, a v tom případě nesmíme hrát na lidský strach a oprávněné obavy lidí o zdraví dětí. Poslouchala jsem pana komisaře a věřím mu a vidím také, že Evropská komise dělá to, co dělat má.

Domnívám se, že toto dokazuje, že pokud se v této oblasti objeví další přestupky, pak se nemusíme obávat, že dohled nad trhem existuje a funguje. Máme tedy dvě otázky: Je tato legislativa stále nejaktuálnější a je dohled nad trhem dostatečný? Pokud je odpověď na obě otázky kladná, pak se rozhodně musíme vyhnout populismu a musíme lidem jasně vysvětlit, že se není třeba ničeho obávat.

Christel Schaldemose (S&D). – (DA) Paní předsedající, pane komisaři, děkuji vám za vaši předmluvu. Pokud jsem vás dobře pochopila, chtěl jste zajistit, aby byla vypracována studie o tom, zda dětské hračky v Německu skutečně obsahují příliš mnoho toxických látek, jak naznačovala dotyčná studie. Pokud to chápu správně, pak mi váš nápad připadá dobrý. Je nanejvýš důležité, abychom jednali rychle. Pokud existuje jakýkoli důvod pro domněnku, že je ohroženo zdraví našich dětí, pak musíme jednat. Dále bychom samozřejmě ocenili, kdyby Komise bezodkladně informovala Parlament, abychom se dozvěděli, zda na oněch tvrzeních bylo něco pravdy či nikoliv. Chtěla bych však poukázat na skutečnost, že co se týká změkčovadel v hračkách, tak podle řady výzkumníků neexistují žádné bezpečné hodnoty. Jediný bezpečný způsob je změkčovadla při výrobě dětských hraček vůbec nepoužívat. Skutečně se domnívám, že bychom k této otázce měli zaujmout stanovisko a zvážit, zda bychom pravidla neměli zpřísnit. Nejsem si jistá, zda jsou pravidla dostatečně dobrá, dokonce ani pravidla v nové směrnici o hračkách.

V této souvislosti bych však rovněž chtěla zmínit další záležitost, před měsícem a půl jsme obdrželi analýzu Komise o tom, jak byla jednotlivých členských státech provedena nová legislativa v oblasti tržního dohledu. Je skutečně pravda, že zajištění správného fungování tržního dozoru je úkolem členských států. Tato analýza však ukázala, že pouhé dva státy se rozhodly vložit do tržního dohledu více peněz, navzdory skutečnosti, že jsme zpřísnili pravidla. Měli bychom se polepšit. Lepší tržní dozor potřebujeme právě proto, aby se neobjevovaly ony hrůzné příběhy o nebezpečných hračkách na trhu. Proto doufám, že Komise zajistí, aby členské státy tohoto cíle dosáhly.

Anna Hedh (S&D). - (SV) Paní předsedající, chtěla bych poděkovat panu komisaři Verheugenovi za to, že nám přišel pohovořit o této důležité záležitosti. Leží na nás obrovská odpovědnost zajistit, aby děti nebyly

ohroženy a vystaveny nebezpečí. Ráda bych této příležitosti využila k položení několika otázek, jež se týkají závazků, které Komise učinila v souvislosti s vyjednáváním, jež předcházelo hlasování při prvním čtení směrnice o hračkách jakož i plenárnímu hlasování.

Stranické skupiny, které se jednání účastnily, souhlasily s odstraněním určitých omezení ohledně hladiny hluku, protože znění schválené výborem obsahovalo konkrétní úroveň v decibelech. Komise prohlásila, že tyto úrovně jsou možná příliš vysoké, a slíbila, že namísto toho připraví normu, která bude založena na maximální úrovni trvalého o krátkodobého hluku. Jak daleko pokročila Komise v práci na tom, aby zajistila, že hračky nezpůsobí poškození sluchu? Kdy lze očekávat normu stanovující maximální hladiny hluku pro hračky?

Ráda bych také poukázala na otázku velikosti písma, kterým jsou vytištěna upozornění. I v tomto případě nám bylo sděleno, že se otázka vyřeší prostřednictvím norem. Jaký názor zastává Komise ohledně pravidel, která by v tomto směru měla být uplatňována? Kdy můžeme očekávat normu, která bude obsahovat minimální velikost písma pro upozornění?

Małgorzata Handzlik (PPE). - (PL) Téma bezpečnosti hraček přitahuje velký zájem, zejména pak v předvánočním období, kdy přemýšlíme o tom, jaké hračky koupit těm nejmladším mezi námi. Během minulého volebního období jsme připravili cosi, co je podle mého názoru velmi dobré řešení pro zvýšení bezpečnosti hraček, s nimiž si hrají naše děti. Na výsledky těchto opatření si však bohužel musíme počkat. Věřím však, že přinesou hmatatelné výsledky.

Ráda bych na tomto místě poděkovala službám Komise za zorganizování putovní výstavy o hračkách, protože jde o velmi významnou iniciativu, která podnikům pomáhá připravit se na změny, které ze směrnice vyplývají.

Dámy a pánové, znepokojuje mne však další informace. Na konci listopadu se Komise pro bezpečnost spotřebního zboží ve Spojených státech rozhodla stáhnout z prodeje více než milion dětských postýlek. Další milion bude stažen z kanadského trhu. Postýlka je předmět denní potřeby a děti s nimi přicházejí do styku snad ještě více než s hračkami. Vzhledem k rozsahu celé operace bych byla ráda, kdyby se pan komisař mohl k této záležitosti vyjádřit. Máme jistotu, že jsou dětské postýlky na evropském trhu bezpečné?

Anja Weisgerber (PPE). - (DE) Paní předsedající, pane komisaři, i já bych vám chtěla upřímně poděkovat za jasné vyjádření. V podstatě by se mělo říct, že směrnice o hračkách přinesla celkově podstatné zlepšení v ochraně našich dětí. Všichni jsme k ní přistupovali s tím, že chceme vytvořit nejpřísnější legislativu na světě. Jak jste však prohlásil, pociťují nyní mnozí rodiče a prarodiče obavy kvůli studii německého Spolkového ústavu pro hodnocení rizik. Nyní si musíme položit otázku, zda jsou prohlášení a závěry ústavu správné, či nikoli. Každopádně musíme důkladně prošetřit veškeré skutečnosti týkající se této záležitosti. Jde o ochranu našich dětí.

V tomto bodě bych vám ráda upřímně poděkovala za prohlášení, že tak chcete učinit. Domnívám se však, že by věci měly postupovat rychleji. Výsledky šetření vědeckého výboru budou k dispozici až příští rok, říkáte, že v první polovině roku. Je nezbytné je mít dříve. Jde o ochranu našich dětí. Skutečně nechápu, proč spolkový ústav čekal tak dlouho, než přišel se svými prohlášeními. To bych chtěla rovněž zdůraznit.

Georgios Papanikolaou (PPE). - (EL) Paní předsedající, v posledních letech byly zaznamenány desítky případů – jen v roce 2000 jich bylo 36 – kdy dětem musela být poskytnuta okamžitá chirurgická pomoc kvůli škodlivým látkám obsaženým v hračkách. Rád bych sněmovně rovněž připomněl, že je tomu jen týden, co byla v Americe zveřejněna zpráva, která uvádí, že třetina dostupných hraček obsahuje nebezpečné chemické látky.

Proto bychom měli chápat, že evropská značka shody (CEE) není dostatečnou zárukou bezpečnosti hraček. Uděluje se po předložení dokumentace dotyčnou firmou, nikoli po preventivních a namátkových kontrolách výrobku, a proto nemůžeme předpokládat, že jsou hračky bezpečné.

Proto, abychom zajistili, že naše děti – já sám žádné nemám, ale doufám, že jednoho dne budu mít – dostanou, jak tu zaznělo, od Ježíška dárky zcela bezpečné, které rodičům nepůsobí obavy, musíme na členské státy vyvinout tlak, aby prováděly důkladnější kontroly a samozřejmě posílily stávající legislativu.

Günter Verheugen, člen Komise. - (DE) Paní předsedající, dámy a pánové, těší mne široká shoda, kterou dnešní rozprava ukázala. Předem mi dovoluji jednu poznámku. Jednáme s vědeckou institucí, s německým Spolkovým ústavem pro hodnocení rizik, o němž už nějakou dobu vím kvůli jeho tendenci vydávat poplašná prohlášení pro veřejnost, aniž by informoval Komisi či jiné evropské orgány o výsledcích svého šetření.

Úsudek si udělejte sami. Já pouze vím, že se diskutuje o tom, zda bude pokračovat financování tohoto ústavu z německého spolkového rozpočtu. To by mohlo být jedno z vysvětlení pro intenzivní činnost ústavu ve vztazích s veřejností, přičemž jinak nevzbuzuje nějaké velké mínění tím, že by nám umožnil řádně prozkoumat své závěry.

I když jsme si však pouze něco přečetli v médiích – a zdá se, že v tomto bodě jsem byl nepochopen – považujeme to stále za náznak, že se možná objevily nové vědecké poznatky, a já už jsem to předal vědeckému výboru. Výzva, abych tak učinil, které tu zazněla, nebyla zapotřebí. V okamžiku, kdy se mi do rukou dostane informace naznačující, že se možná objevily nové vědecké poznatky týkající se bezpečnosti hraček a mezních hodnot, jež jsme stanovili, je tato informace předána vědeckému výboru.

Musím však opakovat, že ode mne nemůžete očekávat, stejně jako já nemůžu očekávat od vás, že učiním rozhodnutí ve věci sporů mezi vědci, které se týkají metod. To nemůžete. Nedokážu to já a nedokážete to ani vy. Nemůžu udělat nic víc než prohlásit, že o problematice metodologie měření možných mezních hodnot se důkladně diskutovala zde v Parlamentu, v Radě i v Komisi. Navíc názor tohoto německého ústavu nesdílí žádný další vědecký ústav v Evropě – ani jediný! Pokud se domníváte, že je mojí povinností řídit se názorem jediného ústavu a nebrat do úvahy názor všech ostatních, tak mi to prosím řekněte a můžete mne pokárat. Tuto zodpovědnost si nemohu vzít na bedra. Nemůže tak učinit ani nikdo z vás. Řeknu však ještě jednou: Pokud se objeví jakékoli nové poznatky, bude proces uveden do pohybu.

Paní Weisgerberová, říkáte jste, že by tento proces měl postupovat rychleji – bohužel rychleji postupovat nemůže. Jedná se o velmi složité vědecké otázky. Je zapotřebí provést zkoušky. Možná o tom nevíte, ale je například zapotřebí rozsáhlých testů na zvířatech, aby tato tvrzení bylo možné ověřit. Nelze prostě vědce přinutit, aby výsledky dodali v určitém časovém termínu. Je mi líto, ale to není možné. Musím vás proto prostě požádat, abyste se uspokojila mým prohlášením, že nám vědecký výbor sdělil, že nám podložené výsledky bude schopen předložit v polovině příštího roku, a tak skutečně učiní. Na základě těchto výsledků, pokud se zjistí, že skutečně existují nové poznatky, Komise bez prodlení připraví nové návrhy. Doufám, že tím je vše vyjasněno.

Pane Creutzmanne, zásada užívání nejnižšího možného rizika platí. K tomu nepotřebujeme pomoc Spolkového ústavu pro hodnocení rizik. Požadavky, které jste z toho odvodil, jsou proto splněny.

Paní Rühlová, prohlásila jste, že jsem měl před tisk předstoupit dříve. Překvapí vás, když odpovím, že přesně to jsem učinil. Stejně jako si nemyslím, že do evropských médií, zejména do německých, pronikne to, co jsem řekl dnes v Parlamentu, tak německá média nevěnovala pozornost mým faktickým a podle mého názoru klidným prohlášením. Potřebné prohlášení jsem však učinil a vysvětlil v něm fakta celé záležitosti. Rád vám dotýčný text poskytnu.

Paní Davidsonová, máme nejprísrnější legislativu na světě. Na to můžeme být hrdí. Tato Komise se nenechá nikým ve světě předběhnout, když dojde na zajištění nejvyšší možné úrovně bezpečnosti hraček.

Paní Schaldemosová, nemůžu než s vámi souhlasit a prohlásit, že nelze zpochybňovat zodpovědnost členských států za provádění tržního dozoru. Naprosto s vámi souhlasím, že klíčovou roli hraje otázka provádění. V tomto směru jsme učinili příslušné přípravy.

Velmi významná je poslední otázka paní Hedhové. Zmínila jste dva příklady týkající norem v různých oblastech, jedním z nich byly zdroje hluku. Příslušné pokyny byly zaslány evropským normalizačním organizacím. S normami je to však stejné jako s ostatní vědeckou prací. Nelze očekávat, že budou k dispozici do týdne nebo jednoho či dokonce několika měsíců. Vyžadují čas. Na všech normách, o nichž jsme hovořili, se pracuje, budou k dispozici v dohledné době a umožní nám také dosáhnout přesné porovnatelnosti výrobků a posílení tržního dozoru.

Rád bych se zmínil ještě o jednom problému. Dětské sedačky, o nichž se tu hovořilo v souvislosti s určitými bezpečnostními problémy v USA, nejsou hračky. Nespadají proto do záběru směrnice o hračkách, ale spíše do působnosti směrnice o obecné bezpečnosti výrobků. V tomto ohledu se před Američany nemusíme schovávat. Systém, který v Evropě máme, co se týká obecné bezpečnosti výrobků, v posledních letech trvale prokazuje svou hodnotu. Pokud se na evropském trhu objeví nebezpečné výrobky, můžeme nyní s určitou jistotou předpokládat, že o nich budou informovány všechny ostatní členské státy a Komise a že budou rovněž podniknuty příslušné kroky.

Předsedající. – Rozprava je ukončena.

Písemná prohlášení (Článek 149)

Jim Higgins (PPE), *písemně*. - Vítám skutečnost, že nová směrnice 2009/48/ES o bezpečnosti hraček vstoupí v platnost v roce 2011, přestože je škoda, že nebude platit v předvánočním období příštího roku 2010, kdy se prodává většina hraček vyráběných v EU či do EU dovážených. Doufám, že členské státy uznají za vhodné provést všechny prvky této významné směrnice ještě před uplynutím konečné lhůty pro její realizaci, aby si rodiče jako spotřebitelé nemuseli dělat starosti.

Artur Zasada (PPE), *písemně*. - (PL) Chtěl bych využít příležitosti, již poskytuje tato rozprava, a obrátit vaši pozornost k potřebě zlepšit fungování registru spotřebitelských událostí Evropské unie, který kromě jiného předpokládá shromažďování informací o úmrtích či fyzických zraněních vyplývajících z užívání různých výrobků určených pro děti. Tento registr by měl být významnou složkou systému na ochranu spotřebitelů, včetně těch nejmladších a nejzranitelnějších. Podle odborníka z technického výboru pro výrobky pro malé děti a bezpečnost hraček polského výboru pro normalizaci však rychlá výměna informací mezi členskými státy a Evropskou komisí o výrobcích, které představují nebezpečí, a o krocích, které jednotlivé státy podnikají, aby zabránily jejich vstupu na trh, dosud funguje neuspokojivě. Rád bych požádal o důkladné prošetření této záležitosti.

20. Pořad jednání příštího zasedání: viz zápis

21. Ukončení zasedání

(Zasedání bylo přerušeno ve 22:50.)